

M. GRUODŽIO 14 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: Jerzy BUZEK

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.00 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad Europos Parlamento sesija, atidėta 2009 m. lapkričio 26 d., ketvirtadienį, yra atnaujinta.

2. Pirmininko pranešimai

Pirmininkas. – Pradėdamas paskutinę Europos Parlamento sesiją 2009 m., pirmiausia norėčiau jums visiems – visiems kolegoms EP nariams – nuoširdžiai palinkėti džiugių Kalėdų, Chanukos šventės, kuri jau prasidėjo, ir Naujųjų metų. Visų Europos Parlamento narių vardu norėčiau palinkėti gerų švenčių ir administracijai, visiems tiems, kurie dirba tiesiogiai Parlamentui ir visiems mums padeda.

Taip pat norėčiau užsiminti apie Italijos ministro pirmininko Silvio Berlusconi užpuolimą. Turime besąlygiškai pasmerkti šį užpuolimą. Politinės diskusijos turi būti vedamos ne taip. Tokiems incidentams, koks įvyko vakar, negalima leisti įvykti. Tikimės, kad S. Berlusconi netrukus bus išleistas iš ligoninės, ir linkime jam greitai pasveikti.

Jeigu neprieštaraujate, taip pat norėčiau pakalbėti apie metines, kurios svarbios man asmeniškai. Vakar sukako 28 metai, kai buvo paskelbta karo padėtis Lenkijoje, kurią įvedė tuometinė komunistų valdžia. Žuvo beveik šimtas žmonių, tarp jų devyni kalnakasiai, kurie buvo nušauti per streiką Lenkijos anglies kasykloje „Wujek“. Tūkstančiai demokratinės opozicijos veikėjų buvo suimti, kiti – net įkalinti. Tuo buvo siekiama nutraukti profesinės sąjungos „Solidarumas“ veiklą ir ją panaikinti. Kalbu apie šiuos įvykius, nes norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kaip stipriai pasikeitė Europa per pastaruosius du ar tris dešimtmečius ir kaip atkakliai turėtume siekti taikos ir ginti žmogaus teises Europos žemyne ir visame pasaulyje.

Be to, norėčiau pasinaudoti proga ir priminti jums, kad trečiadienį, 12.00 val., vyks ceremonija, kurioje bus įteikta Sacharovo premija už minties laisvę. Šiais metais premija paskirta Lyudmilai Alexeyevai, Sergeiui Kovalevui ir Olegui Orlovui, kurie atstovauja Rusijos žmogaus teisių gynimo organizacijai „Memorial“. XX a. Europos žemyne patirta daug kančių, todėl gerai suprantame, kaip svarbu kovoti dėl žmogaus teisių visame pasaulyje, ypač Europos žemyne. Todėl mums šis įvykis turi ypatingą reikšmę.

Francesco Enrico Speroni, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, atsiprašau, kad nesilaikau tinkamos procedūros, tačiau norėčiau pareikšti savo ir savo frakcijos solidarumą su ministru pirmininku S. Berlusconi.

Pirmininkas. – Kalbėjau visų Europos Parlamento narių vardu.

Gianni Pittella, S&D frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kartu su D. M. Sassoli ir visais demokratų nariais iš Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos norėčiau pakartoti jūsų žodžius apie solidarumą su Italijos ministru pirmininku Silvio Berlusconi ir pabrėžti, kad šis užpuolimas – pasibjaurėtinas, nepriimtinas ir nepateisinamas.

Mes – S. Berlusconi varžovai, bet tik politiniai. Todėl nelaikome nei S. Berlusconi, nei bet kurio kito varžovo savo priešu. Tik politinėje ir pilietinėje kovoje galime kovoti ir laimėti – kito kelio nėra. Neleisime, kad karštas politines diskusijas kas nors nukreiptų pavojingų neapykantos ir smurto keliu, kuris yra pirmas žingsnis į autoritarinę ir nedemokratišką veiklą. Šis Parlamentas turi dar kartą parodyti didžiausią savitvardą, pagarbą ir demokratinį brandumą.

Mario Mauro, PPE frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau savo ir savo frakcijos vardu neoficialiai širdingai padėkoti, visų pirma, tiems, kurie tinkamai apibūdino šį įvykį „nugarbingu poelgiu“. Tačiau dar labiau norėčiau padėkoti, jeigu galima, kolegoms iš Italijos, ypač G. Pittellai, už jų žodžius.

Neketinu dalyvauti jokiose politinėse spėlionėse. Tai, kas nutiko, iš tiesų galėtų atvesti mus prie prarajos ar skardžio krašto, todėl tik vieningas Parlamento raginimas gali padėti mums šiuo sunkiu metu. Todėl dėkoju Parlamentui ir Europai už jų indėlį į visuomenės ir demokratijos plėtrą Italijoje.

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

4. Prašymas atšaukti Parlamento nario imunitetą (žr. protokolą)

5. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

6. Darbo tvarkos taisyklių aiškinimas (žr. protokolą)

7. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

8. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

9. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

10. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

11. Petichijos (žr. protokolą)

12. Darbų programa

Pirmininkas. – Išdalyta galutinė darbotvarkės projekto, parengto Pirmininkų sueigos posėdyje gruodžio 10 d. pagal Darbo tvarkos taisyklių 137 straipsnį, redakcija. Pasiūlyti šie pakeitimai:

Pirmadienis – pakeitimų nėra.

Antradienis

Gavau Laisvos ir demokratiškos Europos frakcijos prašymą įtraukti žodinį klausimą Komisijai apie subsidarumo principą. Tai buvo rašytinis prašymas, pateiktas Europos Parlamento biurui. Norėčiau paprašyti, kad EFD frakcijos atstovas plačiau pakalbėtų šiuo klausimu.

Francesco Enrico Speroni, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pateikėme prašymą, kad šis žodinis klausimas būtų įtrauktas į darbotvarkę, nes manome, kad Parlamento nariai turėtų gauti tinkamą atsakymą tokiu svarbiu klausimu. Taigi prašome įtraukti šį pakeitimą į darbotvarkę.

(Parlamentas pritarė prašymui)

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, atkreipkite dėmesį, kad šis klausimas bus įtrauktas į antradienio darbotvarkę kaip paskutinis punktas. Pasiūlymų dėl rezoliucijų pateikimo terminas – gruodžio 15 d., antradienis, 10.00 val., bendrų pasiūlymų dėl rezoliucijų ir pakeitimų pateikimo terminas – gruodžio 16 d., trečiadienis, 10.00 val. Balsavimas vyks ketvirtadienį. Taigi paskutinis rytojaus darbotvarkės punktas – pasiūlymai dėl rezoliucijų, kurie turi būti pateikti trečiadienį, ir balsavimas, kuris vyks ketvirtadienį.

Hannes Swoboda, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, jeigu teisingai supratome, kalbėjote apie rezoliuciją, kuri susijusi su pirminiu pasiūlymu. Tačiau dar aiškiai nesutarėme, ar rezoliucija turi būti priimta, ar ne.

Pirmininkas – Iš esmės, tai tiesa. Prašymas buvo pateiktas su rezoliucija.

Trečiadienis – pakeitimų nėra.

Ketvirtadienis

Ar yra pastabų dėl ketvirtadienio?

Fiorello Provera, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šį ketvirtadienį planuojame svarstyti kelis neatidėliotinus klausimus. Trečias iš tokių skubių klausimų – padėtis Azerbaidžane, kurią turime aptarti. Žiniasklaidoje, įskaitant Vakarų žiniasklaidą, rašoma apie viešoje vietoje įvykusias muštynes, kuriose dalyvavo du jauni opozicijos tinklaraščių autoriai ir dar du žmonės. Šie asmenys suimti, jiems paskirta bausmė. Manau, kad reikėtų išsiaiškinti šio klausimo aplinkybes ir patikrinti, ar viskas įvykdyta pagal įstatymus.

Kita vertus, pastarosiomis dienomis vyko labai rimti įvykiai Filipinuose: ginkluota grupuotė nužudė 57 žmones, lydėjusius kandidatą į prezidentus. Ši grupuotė pasinaudojo revoliucinėmis aplinkybėmis ir ėmėsi ginklų, sukildama prieš vyriausybę, todėl Filipinuose paskelbta karo padėtis.

Todėl prašau jūsų, ponios ir ponai, „Azerbaidžano“ klausimą pakeisti padėties Filipinuose klausimu – įtraukti jį trečiuoju punktu į ketvirtadienio darbotvarkę. Akivaizdu, kad įvykiai Azerbaidžane negali prilgti ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

(Parlamentas atmetė prašymą)

Azerbaidžano klausimas tebelieka darbotvarkėje, todėl ketvirtadienio darbotvarkė nėra keičiama.

(Darbų programa buvo patvirtinta)

13. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

14. Vienos minutės pasisakymai svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Pone pirmininke, nežinau, ar tai, ką ketinu pasakyti, susiję su darbotvarke, tačiau manau, kad tai pats tinkamiausias laikas priminti apie šį klausimą. Viena iš Lisabonos sutarties pasekmių, be abejo, yra pasikeitęs EP narių skaičius, ir Austrijos atveju tai reiškia, kad prie šių rūmų prisijungs du nauji nariai. Šie nariai išrinkti ir pasirengę darbui. Svarbu, kad jie kuo greičiau pasirodytų šiuose rūmuose.

Norėčiau pasiteirauti, kokių priemonių jau imtasi, kad šie nariai galėtų užimti savo vietas kaip stebėtojai arba visateisiai nariai, arba ką ketinate daryti, kad tai įvyktų kuo greičiau.

Pirmininkas. – Pirmąjį žingsnį sprendžiant šį klausimą turi žengti Europos Vadovų Taryba. Praėjusį ketvirtadienį Europos Vadovų Tarybos posėdyje aiškiai pasakiau, jog Parlamentui labai svarbu, kad Taryba imtųsi pirminių teisinių priemonių ir sudarytų mums sąlygas priimti papildomus narius bei sužinoti, iš kokių šalių jie atvyks. Ši procedūra turi būti atliekama pagal teisės principus, ir čia turi veikti Taryba. Nuolat kreipiuosi į Tarybą reikalaudamas, kad ji imtųsi reikiamų veiksmų. Tarybai priėmus pirminį sprendimą, tolesnius veiksmus turi atlikti Parlamentas.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Pone pirmininke, šiame Parlamente norėčiau pasmerkti nuolatinės Venesuelos prezidento Hugo Chávezo provokacijas, piktnaudžiavimą valdžia ir grasinimus. Tokia vyriausybės diktatūra kelia grėsmę žodžio laisvei Venesueloje ir demokratinei Lotynų Amerikos santvarkai.

Prezidentas Hugo Chávez uždarė trisdešimt radijo stočių ir uždraudė kai kuriuos televizijos kanalus. Jis grasina Venesuelos žurnalistams ir juos baudžia, nes šie žurnalistai prieštarauja jo autokratiniam režimui.

Be to, pone pirmininke, reikėtų pažymėti, kad Venesueloje, be nutraukto elektros energijos tiekimo, vandens trūkumo ir maisto stygiaus, toliau didėja skurdas dėl blogo H. Chávezo vyriausybės valdymo. Venesuelos tironas bando viską nuslėpti pasienio tiltų sprogdinimais, keldamas grėsmę Kolumbijai. Hugo Chávez garbina tarptautinius teroristus ir lygina save su despotiškais pasaulio diktatoriais, o jo žodžiai ir kalbos – tai nuolatinės provokacijos ir karo kurstymas, kuriais siekiama sugriauti pusiausvyrą Amerikos žemyne.

Todėl Parlamentas, kuriam visada rūpi visų pasaulio šalių laisvė ir demokratija, turi griežtai pasmerkti autokratinę ir diktatorišką Hugo Chávezo politiką Venesueloje.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Pone pirmininke, norėčiau gauti daugiau informacijos apie pasaulio tunų žvejybos kvotų sumažinimo apie 40 proc. padarinius.

Lapkričio 15 d. Recife Tarptautinė Atlanto tunų apsaugos komisija (TATAK) nusprendė, kad visos susitariančiosios šalys turi bent 40 proc. sumažinti žvejybos pajėgumus. Ši priemonė reiškia, kad pasaulio

mėlynųjų tunų žvejybos kvota sumažės nuo šiuo metu galiojančios 22 000 tonų kvotos iki 13 500 tonų kvotos 2010 m.

Iš tikrųjų, TATAK valstybės narės nusprendė perpus sumažinti perteklinius žvejybos laivyno pajėgumus iki 2011 m. Žvejybos sezonas tunų seineriams taip pat bus sutrumpintas iki vieno mėnesio be galimybės jį pratęsti. Šios priemonės, kurios būtinos siekiant išsaugoti šias rūšis ir kurios bus perkeltos į Europos Sąjungos teisės aktus, kelia grėsmę Europos žvejų veiklai.

Norėčiau sužinoti, kokie veiksmai numatyti, kad žvejų pragyvenimas būtų palengvintas, o planai mažinti laivyną būtų sustabdyti. Kokių priemonių imtasi, kad būtų sumažinti labai reikšmingi socialiniai ir ekonominiai šių TATAK sprendimų perkėlimo į ES teisės aktus padariniai?

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Kaip visiems gerai žinoma, strategijų ir veiksmų programų 2007–2013 m. laikotarpiui įgyvendinimas vis dar pradiniam etape, ir Rumunija pirmą kartą turi galimybę pasinaudoti ES fondų, sudarančių sandraugos politikos dalį, parama. Regioninės plėtros politika – viena iš svarbiausių ir sudėtingiausių Europos Sąjungos politikos sričių. Šios politikos tikslas turi būti ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimas skirtinguose Europos regionuose.

Norėčiau paminėti visų valstybių narių pastangas įtraukti bendruosius sandraugos politikos prioritetus į veiksmų programas. Vis dėlto manau, kad Europos Sąjunga privalo imtis strateginio vaidmens, kad veiksmų programos būtų kuo greičiau įgyvendintos visose valstybėse narėse, skatinant priemones, skirtas konsoliduoti jos institucinius gebėjimus, atsižvelgiant į konkrečius kiekvienos valstybės narės poreikius.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Pone pirmininke, norėčiau pranešti apie gilią ekonomikos krizę, nuo kurios jau keletą metų kenčia Katalonijos ir Europos riešutų sektorius. Nuolatinis riešutų kainų kritimas kelia grėsmę Europos gamintojų ateičiai.

Norėčiau išpėti apie neintervencinę Turkijos vyriausybės politiką. Viešoji Turkijos institucija, atsakinga už riešutų supirkimą, sandėliuoja 500 000 tonų riešutų. Ši institucija nori parduoti šiuos 500 000 tonų riešutų 2010 m. sausio mėn. Atsižvelgiant į Turkijos valdžios institucijų atstovų nuomonę, išsakytą dvišaliame Turkijos ir Europos Sąjungos posėdyje 2009 m. spalio 2 d., tokia padėtis gali stipriai pakenkti Europos gamintojams ir sukelti naują dramatišką riešutų kainų kritimą.

Prieš du mėnesius pateikiau šį klausimą Europos Komisijai, tačiau matyti, kad nesiruošiama taikyti jokių esamų specialių apsaugos priemonių mūsų gamintojams apginti. Norėjau pasidalyti su jumis šiais savo nuogastavimais.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip jau žinote, Rumunija norėtų prisijungti prie Šengeno erdvės nuo 2011 m. Atsižvelgdama į tai, ji sutiko atlikti kelis vertinimus, konkrečiai – penkis vertinimus, iš kurių keturi jau baigti.

Ypač norėčiau priminti jūros sieną, kurią Šengeno ekspertai taip gerai įvertino, jog Rumunija buvo pristatyta kaip gerosios patirties pavyzdys. Vis dėlto mūsų laukia dar vienas patikrinimas, ir esu tikras, kad mums jis bus sėkmingas.

Remdamasis Rumunijos pavyzdžiu, siūlau optimistiškiau vertinti Šengeno erdvės plėtrą. Kitaip tariant, turime laikyti šį procesą ne grėsme mūsų sienoms, o galimybe sustiprinti valstybių narių bendradarbiavimą teisingumo, laisvės ir saugumo srityse.

Džiaugiuosi galėdamas pažymėti, kad šios idėjos taip pat atspindi ir praėjusią savaitę Europos Vadovų Tarybos priimtoje Stokholmo programoje. Šioje programoje numatyta, kad Šengeno erdvės plėtra – Europos Sąjungos vidaus politikos prioritetas.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Pone pirmininke, kaip visiems žinoma, birželio 28 d. Hondūre įvyko valstybės perversmas. Prabėgo jau beveik šeši mėnesiai, o Parlamentas vis dar nerado laiko šiam perversmui pasmerkti. Negana to, šalyje lankėsi Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos ir Europos konservatorių ir reformuotojų frakcijos nariai, savo buvimu pritardami šio perversmo padariniams. Tokiu savo palaikymu jie sukėlė sumaištį Europos Parlamento frakcijose ir palaikė *de facto* vyriausybės vykdomus rinkimus, kurių rengimo sąlygos neužtikrino jų teisėtumo.

Perversmas Hondūre sukūrė ydingą precedentą, nes nuo šiol nuosaikius, laikinus ir sąlyginai be kraujo praliejimo įvykdytus perversmus ne tik pripažins žemyno dešinieji, bet jiems iš tikrųjų pritaris ir juos remis Europos ir Šiaurės Amerikos dešinieji. Tai, kas įvyko Hondūre – apgailėtina!

Sarah Ludford (ALDE). – Pone pirmininke, noriu pasmerkti didelį nerimą keliantį penktadienį priimtą Turkijos konstitucinio teismo nutarimą panaikinti Demokratinės visuomenės partiją, kuri atstovauja daugiausia kurdų interesams, ir uždrausti žymiausiems parlamento nariams iš šios partijos dalyvauti politikoje. Tai žingsnis atgal, ir ekstremistai pasinaudos juo kaip pretekstu vėl pradėti smurtą. Tai užkerta kelią demokratiniam politiniam sprendimui, kurio įsipareigojo siekti ministras pirmininkas R. T. Erdoğan.

Viena iš problemų yra ta, kad AK partijos sudarytai vyriausybei nepavyko pakeisti įstatymo, kuriuo nutraukta Demokratinės visuomenės partijos veikla – tiesą sakant, to paties įstatymo, kuriuo remiantis vos nebuvo panaikinta pati AK partija. Taigi, tai nėra naudinga nei Turkijos vyriausybei, nei jos žmonėms.

Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija kitais metais prašys kuo greičiau surengti plenarines diskusijas šiuo klausimu, nes Turkija iš tiesų žengė didžiulį žingsnį atgal.

Marina Yannakoudakis (ECR). – Pone pirmininke, visi suprantame perdirbimo svarbą ir tikimės, jog mūsų panaudotas popierius bus perdirbtas.

Neseniai lankiausi vienoje spaustuvėje savo rinkimų apygardoje Londone, kurioje daug sužinojau apie rašalinį spausdinimą. Perdirbti rašalinių spausdintuvų popierių sudėtinga, šis procesas brangus, o dėl naudojamo papildomo baliklio toks perdirbimas nėra aplinką tausojantis. Rašalą sunku atskirti nuo popieriaus, todėl didelė dalis šiandieninės spausdintos medžiagos negali būti perdirbta.

Turime skatinti tokias įmones, kaip mano aplankyta spaustuvė Londone, kurios naudoja kitas aplinką tausojančias spausdinimo formas, ir suteikti joms lengvatų, kad procesas ekonominiu požiūriu būtų teisingesnis. Norėčiau, kad į rinką orientuotas sprendimas, kurį palaikytų valstybės narės, sprendimas, kai pramonė pati save reguliuoja pagal praktikos kodeksą, būtų pirmasis dalykas, svarstomas darbotvarkėse aplinkos apsaugos klausimais.

ES turi atlikti svarbų vaidmenį – atskleisti šias problemas, o prireikus remti rašalinio spausdinimo alternatyvas.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, prašiau žodžio, norėdamas atkreipti Europos Parlamento dėmesį į imigracijos politikos aspektą, susijusį su nelydimų nepilnamečių ir vaikų teisėmis – klausimą, kurį turi spręsti visa Europos Sąjunga, ne tik atvykimo šalys, pvz., Graikija.

Kaip visiems gerai žinoma, remiantis Bendrijos teisės aktais, kiekvienas prieglobsčio prašymas arba prašymas išduoti leidimą gyventi turi būti svarstomas tos valstybės narės, į kurią atvyksta pareiškėjas, nepaisant jo ar jos galutinio kelionės tikslo.

Tokia padėtis apsunkina atvykimo šalies struktūras ir yra nepalanki pareiškėjų, kurių prašymai svarstomi masiškai, taikant trumpiausias procedūras, teisėms. Dažnai jie siunčiami toliau be jokių garantijų, kad jų teisės ir gyvybė bus gerbiamos, arba lieka šalyje be jokios globos ar socialinės priežiūros, todėl vaikai tampa įvairių gaujų prievartos ir išnaudojimo aukomis.

Manau, kad mes, Europos Parlamento nariai, turime spręsti šią problemą ir pakeisti Bendrijos teisės aktus, kad nelydimi nepilnamečiai pasiektų tą šalį, kuri yra jų galutinis tikslas, nebūtų deportuoti, ir kad jiems būtų užtikrintas orus ir saugus buvimas Europos Sąjungoje.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Pone pirmininke, praėjusią savaitę susitikau su daugeliu politikų iš arabų valstybių, būtent iš Jungtinių Arabų Emyratų, Egipto ir Jordanijos. Norėčiau perteikti jų susirūpinimą dėl Irano branduolinės programos.

Susitikau su Izraelio piliečiais, kurie nepaprastai susirūpinę esama padėtimi, o labiausiai nerimauja dėl šiuo metu Turkijos teikiamos paramos Iranui. Šie žmonės teiravosi, kokia oficiali Europos Sąjungos pozicija dėl ministro pirmininko R. T. Erdoğan paramos Teherano administracijai ir R. T. Erdoğan pareiškimo, kad Irano branduolinė programa kuriama taikiais tikslais.

Turiu pripažinti, kad nežinojau, kokia mūsų oficiali pozicija dėl Turkijos pareiškimų ir veiksmų Irano branduolinės programos atžvilgiu. Pažangos ataskaitoje numatyta viena, o R. T. Erdoğan kalba visai ką kita.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Pone pirmininke, palankiai vertinu tai, kad Komisijos narė M. F. Boel viešame Europos Parlamento žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto posėdyje tekstą dėl Bendrijos biudžeto persvarstymo pavadino netinkamu bendros žemės ūkio politikos atžvilgiu.

Mano nuomone, diskusijos dėl finansinio persvarstymo jokių būdu negali vykti anksčiau, nei bus persvarstyta bendra žemės ūkio politika laikotarpiui nuo 2013 m. Mes ne tik prašome nustatyti žemės ūkiui numatytą

išlaidų ir viso Bendrijos biudžeto santykį – visų pirma siekiame, kad būtų apibrėžta žemės ūkio politika, galutinai nustatyta žemės ūkio sektoriaus pagalba viešųjų prekių gamybai, o tada nuspręsta, kokie išteklių skiriami visiems nustatytiems tikslams įgyvendinti.

Norėjau pasidalyti šiomis mintimis su Komisijos nare M. F. Boel.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Pone pirmininke, ponios ir ponai, laisvas asmenų judėjimas – viena iš pagrindinių Europos Sąjungos laisvių ir vienas iš pagrindinių bendrosios rinkos principų. Vis dėlto kai kurios valstybės narės ir toliau nustato apribojimus bulgarams ir rumunams patekti į šių šalių darbo rinką.

Šių apribojimų taikymo argumentai prieštarauja rinkos logikai, ypač krizės laikotarpiu. Net už užimtumą atsakingas Komisijos narys kartą pareiškė: „Teisė dirbti kitoje valstybėje – pagrindinė žmonių laisvė ES.“ Jis visiškai teisus. Šių apribojimų taikymas darbuotojams iš naujųjų valstybių narių sukuria iškraipymus rinkoje ir prieštarauja nediskriminavimo principui, įtvirtintam Sutartyse, kurių pagrindu įsteigta Europos Sąjunga. Be to, šie apribojimai menkina Europos Sąjungos įvaizdį.

Raginu Europos Komisiją kuo greičiau susitarti su valstybėmis narėmis dėl darbo rinkos apribojimų panaikinimo neseniai prisijungusioms valstybėms narėms. Kolegos nariai, prašau ir jūsų palaikymo, kad galėtume sukurti tikrai laisvą rinką ir užtikrinti visiems Europos piliečiams vienodas teises.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Pone pirmininke, norėčiau grįžti prie neseniai įvykusio šveicarų balsavimo dėl minaretų. Be abejo, balsavimas surengtas šalyje, kuri nepriklauso Europos Sąjungai, bet aiškiai susijęs su mumis visiems žinomu klausimu.

Norėčiau grįžti prie šio įvykio, nes jis taip pat suteikia pagrindą kalbėti apie sekuliarizmą, o šiame Parlamente kalbų apie sekuliarizmą niekada nebus per daug. Sekuliarizmo principas turi dominuoti mūsų visuomenės organizacijoje, ir šis poreikis – neatidėliotinas. Norėčiau kalbėti aiškiai ir paprastai.

Pirmiausia, sekuliarizmui priešingas principas – ne religingumas ir tikrai ne dvasingumas. Sekuliarizmui priešingas principas – religinis komunitarizmas, kur nustatomos taisyklės ir įstatymai, viršesni už civilinę teisę, o individai skirstomi į socialines grupes.

Istoriškai Europos Sąjunga – daugiakultūrė ir daugiatautė. Tokia ji yra, tokia ir bus – ši tendencija tik didės. Todėl tik sekuliarizmas gali suteikti emancipuotiems individams ir jų bendruomenėms galimybę gyvuoti ir klestėti.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Pone pirmininke, klinikiniai bandymai – tai svarbus klinikiniuose tyrimuose naudojamas metodas. Šie bandymai laikomi patikimiausiu informacijos šaltiniu, kuriuo remiantis priimami gydymo sprendimai.

Tačiau norėčiau atkreipti šio Parlamento narių dėmesį į tai, kad naujausi Europos kardiologų draugijos atlikti tyrimai dar kartą parodė, jog ši metodika – labai ribota dėl mažo moterų dalyvavimo tokiuose bandymuose skaičiaus.

Moksliskai įrodyta, kad vyrų ir moterų ligos rizikos veiksniai ir reakcija į gydymą skiriasi, skiriasi ir ligos pasireiškimai.

Todėl išpūdingi pastarųjų metų laimėjimai širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos ir gydymo srityje nedavė reikšmingų rezultatų, mažinant moterų mirtingumo koeficientą.

Todėl Europos institucijos privalo skatinti tyrimus, pritaikytus būtent moterims, didindamos jų įsitraukimą į klinikinius tyrimus arba numatydamos tyrimus, atliekamus vien tik moterims.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Pone pirmininke, ir aš norėčiau tarti žodį dėl praėjusį penktadienį Turkijos konstitucinio teismo nutarimo nutraukti Demokratinės visuomenės partijos (DVP) veiklą. Šio nutarimo padariniai: ne mažiau kaip 22 Turkijos parlamento nariai išvaryti iš parlamento arba iš jų penkeriems metams atimtos politinės teisės. Deja, tarp šių parlamento narių – Leyla Zana, kuriai 1995 m. skyrimas Sacharovo premija. Tai jau ketvirtas kartas, kai uždraudžiama kurdų partija; ne kartą kurdai, prisidengdami kitais vardais, stengėsi kovoti už savo žmonių teises, ir ne kartą buvo nubausti už tariamas idėjas prieš Turkijos valstybės vienybę. Tačiau demokratija reiškia ir laisvę jungtis į asociacijas bei žodžio laisvę. Taigi šie įvykiai verčia abejoti vadinamosiomis „demokratinio atsivėrimo“ iniciatyvomis, kurių šiais metais ėmėsi ministras pirmininkas R. T. Erdoğan, sprendamas kurdų klausimą. Labai norėčiau pritarti S. Ludford prašymui sausio mėn. surengti diskusijas šiuo klausimu.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, pacituosiu ištrauką iš Williamo Bourdono, Taoufiko Beno Briko advokato, laiško Prancūzijos Respublikos prezidentui N. Sarkozy: „Turėjau galimybę pasmerkti, kaip padarė visi jo advokatai Tunise, juridinį „farsą“, po kurio Taoufik Ben Brik buvo nuteistas kalėti stulbinančiai ilgą šešių mėnesių laikotarpį, neatlikus jokio nuodugnaus aplinkybių tyrimo. Galiu tvirtai ir oficialiai patvirtinti, kad bylos dokumentų rinkinys, privedęs prie šio nuosprendžio, buvo iš esmės suklastotas ir pagrįstas asmeniniu prezidento Beno Ali keršto planu.“

Per visus 2009 m. šis asmuo negalėjo keliauti, nes jo imuninė sistema tokia silpna, kad visą laiką rizikuoja susirgti sunkiomis ligomis. Tikiuosi, jo šeimai pavyko perduoti jam būtinus vaistus, bet nesu tuo įsitikinęs. Advokatai Tunise gali tik nereguliariai pasimatyti su savo klientu, o kai kuriems nuolat kliudoma jį lankyti. Prieš kelias dienas žmonai pirmą kartą buvo leista aplankyti savo vyrą kelioms minutėms, tačiau šiuo metu ir vėl draudžiama jį lankyti.“

Pone pirmininke, prašau kreiptis į Tuniso valdžios institucijas ir reikalauti paleisti Taoufiką Beną Briką.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, norėčiau pratęsti H. Flautre kalbą ir paraginti kreiptis į Tuniso valdžios institucijas.

Šiais metais skirsime Sacharovo premiją – Europos Parlamento įsipareigojimo žmogaus teisėms simbolį. Su Tunisu esame pasirašę partnerystės susitarimą, kuriame daug nuostatų, susijusių su demokratija ir žmogaus teisėmis.

Nepaisant to, prezidento rinkimai Tunise surengti apgailėtinomis sąlygomis, kurios neatitinka nuostatų, išdėstytų susitarime su Europos Sąjunga. Negalime tylėti. Žmogaus teisių gynėjai Tunise niekinami, sulaikomi ir žeminami. Tai negali tęstis.

Todėl, pone pirmininke, raginu kreiptis į prezidentą Beną Ali ir reikalauti paleisti Taoufiką Beną Briką, atsidavusį žurnalistą, kuris nusikalto tik tuo, kad kritikavo vadinamąją demokratiją Tunise.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pateikiau prašymą, kad Briuselyje šalia Aung San Suu Kyi nuotraukos būtų pakabinta ir jaunos iranietės Nedos Agha-Soltan nuotrauka.

N. A. Soltan nužudyta, nes siekė laisvės ir skaidrumo Irane. Ši moteris tapo laisvės, ir, visų svarbiausia – moterų, kovojančių už laisvę, simboliu. Mano prašymą pasirašė 75 nariai ir penkios frakcijos. Manau, labai svarbu, kad mano prašymas būtų patenkintas, ypač šiuo metu, kai Irane Ayatollah Khamenei tvirtina nuslopinsias bet kokią protestą ir bet kokią opoziciją. Tikiuosi, mano prašymas bus patenkintas.

Alajos Mészáros (PPE). – Pone pirmininke, kartu su artėjančiu žiemos sezonu iš Rytų kyla nauja dujų krizės grėsmė. Prieš kelias savaites ministras pirmininkas V. Putinas mums leido aiškiai suprasti, kad Rusija gali vėl pažeisti savo dujų tiekimo sutartis su ES valstybėmis narėmis. Kad būtų to išvengta, jis ragino ES paskolinti Ukrainai 1 mlrd. EUR, kad ši galėtų vykdyti savo dujų tranzito įsipareigojimus. Taigi, galime tikėtis kito keisto politinio žaidimo, kuriam vadovauja mūsų partnerė Rusija, etapo. Tai nepriimtina.

Nors įvairių valstybių narių susirūpinimo šiuo klausimu mastas skiriasi, ES turės imtis bendrų priemonių ir solidariai priimti tvirtą poziciją šiuo svarbiu klausimu. Be to, tai gerokai paspartintų mūsų naujus ilgalaikio energijos tiekimo įvairinimo projektus, kad sumažėtų Rusijos įtaka.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Lisabonos sutarties įsigaliojimas sudarė palankias sąlygas ES toliau plėstis. Niekas negali teigti, kad Europos Sąjungai trūksta institucinių gebėjimų, kad ji galėtų plėstis ir priimti sprendimus, nes ši problema jau išspręsta.

Todėl nėra priežasčių atidėlioti tolesnės plėtros procesą ar jam kliudyti. Tai ypač taikytina Vakarų Balkanų regionui. Pastaruoju metu šiame regione vyko intensyvūs ir daugiausia teigiami pokyčiai. Tai patvirtina neseniai paskelbtos ataskaitos apie pažangą įvairiose šalyse bei Komisijos paskelbta ES plėtros strategija 2010 metams.

Įvedus bevizį režimą vykstantiems į Šengeno erdvės šalis, regiono valstybėms atsirado reali galimybė daryti pažangą, einant Europos taku. Tik nuo šių valstybių priklauso, ar jos pasinaudos šia galimybe. ES taip pat turi nedvejoti ir atsakingai bei racionaliai tęsti šį procesą, atsižvelgdama į visas aplinkybes, o Europos Parlamentas turi atlikti aktyvų vaidmenį.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Nuo šios savaitės pabaigos, praėjus daugiau nei dviem dešimtmečiams, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Serbijos ir Juodkalnijos piliečiai vėl galės vykti į Europos Sąjungą be vizų. Tai bus svarbi diena, ir puiki proga švęsti.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir dar kartą paraginti Europos Komisiją ir Tarybą dėti visas pastangas, kad Bosnijos, Hercegovinos ir Albanijos gyventojams būtų kuo greičiau panaikintas vizos reikalavimas. Vakarų Balkanuose neturi būti naujų pasidalijimų, ir negalime gaišti laiko, nes šiuo gaišimu labiausiai kenkiame jaunajai kartai. Sunku patikėti, kad dauguma jaunimo šiose valstybėse vis dar nieko nežino apie Europos Sąjungą.

Mūsų pareiga – nugriauti naujas vizų sienas, kurios iškilo Vakarų Balkanuose, griuvus Berlyno sienai. Tą patį galime pasakyti ir apie Kosovo gyventojus. Vakarų Balkanams reikia aiškos perspektyvos Europoje. Nepasiduokime nepagrįstoms baimėms.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Pone pirmininke, ponios ir ponai, 2009 m. pabaigą pažymėjo du iš tiesų istoriniai įvykiai: Lisabonos sutarties įsigaliojimas ir Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas.

Šioje kalboje norėčiau pasidalyti džiaugsmu dėl to, kaip Europos Sąjunga įrodė, kad šiuo metu ji – pagrindinė veikėja ieškant perspektyvių sprendimų kovoje su klimato kaita. Taip pat esu patenkintas, kad valstybės narės pavyko pasiekti susitarimą ir pristatyti bendrą poziciją, nes pasiekti susitarimą tarp 27 valstybių narių – nelengva užduotis.

Rezultatai galbūt ir nepateisins mūsų lūkesčių ir siekių, bet Europos Sąjungos valstybių narių priimtas sprendimas skirti besivystančioms šalims 7,2 mlrd. EUR – labai svarbus, nes šioms šalims būtinai reikia finansinės paramos. Taip pat tikėtina, kad šis pavyzdys paskatins kitas JT šalis skirti paramą.

Be to, reikia džiaugtis, kad net tos Europos Sąjungos šalys, kurios iki šiol smarkiai kenčia nuo finansų krizės, pareiškė solidarumą, stengėsi ir ketina įnešti savo indėlį, net jeigu kai kurioms valstybėms šis indėlis – tik simbolinis gestas, kaip išpareigojimo kovoti su visuotiniu atšilimu ženklas.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, savo kalbą norėčiau pradėti pareiškdamas savo visišką solidarumą su profesinių sąjungų narių vykdoma kova ir palinkėti jiems sėkmės.

Graikijos vyriausybė nusprendė taikyti daugelį priemonių, nukreiptų prieš darbo žmones, o lanksčios darbo formos tapo taisykle, kuri taikoma visiems. Naikinama ir socialinės apsaugos sistema, o atlyginimų ir pensijų mokėjimas sustabdomas.

Graikijos vyriausybė, Europos Sąjunga ir kapitalo atstovai mėgina įbauginti darbininkus Graikijos deficitu ir valstybės skola. Jie įtraukia darbininkus į socialinį dialogą, kuris tėra tik gudrybė, siekiant priversti juos sutikti, numalšinti jų teisėtą pyktį ir masinę reakciją.

Pirmasis atsakas į prieš liaudį nukreiptą vyriausybės ir Europos Sąjungos puolimą – nacionalinis streikas gruodžio 17 d., kurį paskelbė ir organizavo Visų kovotojų darbininkų frontas (PAME). Šio fronto nariai reikalauja imtis priemonių, kad būtų patenkinti šiuolaikinių paprastų žmonių poreikiai. Tai gali pasiekti tik susivienijęs dirbančių, neturtingų ir vidurinės klasės žmonių iš miestų ir kaimų frontas, kuris gali pasipriešinti prieš liaudį nukreiptai Europos Sąjungos politikai ir su ja susidoroti.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pone pirmininke, gruodžio 8 d. Europos saugumo ir gynybos politikos misijai – operacijai „Atalanta“ – sukako vieni metai. Pasak Tarybai pirmininkaujančios Švedijos, operacija parodė, kad ji pajėgi veiksmingai priešintis piratavimui, ir užpuolimų atvejų gerokai sumažėjo. Vis dėlto pastarasis teiginys labai abejotinas.

Remiantis Tarptautinio laivybos biuro ataskaitos duomenimis, per pirmus devynis 2009 m. mėnesius buvo įvykdyta daugiau užpuolimų nei per visus 2008 m. Bendras ginkluotų užpuolimų skaičius išaugo 200 proc. Šios operacijos finansinis efektyvumas taip pat labai abejotinas. Šiame regione piratų padarytos žalos vertė iš viso siekia 200 mln. JAV dolerių, o ES ir valstybės narės kasmet investuoja 408 mln. JAV dolerių.

Nauja planuojama misija pagal Europos saugumo ir gynybos politiką Somalyje vėl iš esmės neišspręs šios problemos, o tik kovos su pavieniais jos pasireiškimais. Būtų kur kas naudingiau, jei ES pradėtų veiksmingą pakrančių stebėjimą siekiant užkirsti kelią nelegaliai žvejybai...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Pone pirmininke, programa SESAR, kurios tikslas – modernizuoti oro eismo vadybą Europoje, yra plataus užmojo projektas.

Kaip Komisija ketina pasirengti artėjančiam programos SESAR įgyvendinimo etapui, ir ypač šios programos, kuri turi esminę reikšmę tiek aplinkai, tiek mūsų mokslinei ir techninei reputacijai, finansavimui? Ar Komisija

vadovausis 2007 m. ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, kuriomis remiantis politinė šios programos vykdymo priežiūrą turėtų užtikrinti aukštą kvalifikaciją turintis asmuo? Be abejo, reikės įveikti keletą teisinio, psichologinio ir techninio pobūdžio kliūčių, kad suvienytume šalių oro erdves ir paragintume kontrolierius iš įvairių šalių pradėti dirbti drauge.

Jei Europa nesugebės sukurti bendros oro erdvės, kaip ji pajėgs sukurti stiprią politinę sąjungą?

Edít Bauer (PPE). – (HU) Pone pirmininke, atsižvelgdama į tai, kad kartu su Komisija pareiškėte ketinimą kontroliuoti Slovakijos valstybinės kalbos įstatymo įgyvendinimą, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šiuos dalykus. Vyriausybė paskelbė įgyvendinimo nuostatą, kurioje ne tik pažeidžiami įstatymai, bet ir įvedami papildomi suvaržymai. Įgyvendinimo pasiūlyme nurodoma, kad teisėtas šio įstatymo tikslas – apsaugoti ir išlaikyti valstybinę kalbą oficialiuose reikaluose bei ginti valstybinės kalbos vartotojų teises. Pasiūlyme nurodoma, kad fizinių ir juridinių asmenų atveju teisėtas tikslas ginant šias teises – kišimasis į pagrindines teises ir laisves. Todėl visiškai aišku, kad kalbama apie mažumoms priklausančių žmonių teises ir laisves. Įgyvendinimo priemonėje taip pat nustatyta, kad, neatsižvelgiant į tai, ar santykis didesnis, ar mažesnis už 20 proc., mažumos kalbą galima vartoti tik tada, jei sutinka dalyvaujantis trečiasis asmuo. Manau, kad tokios absurdiškos nuostatos Europoje nepriimtinos.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Pone pirmininke, paskutiniame ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikime šalys pasirašė memorandumą dėl išankstinio išpėjimo mechanizmo energijos srityje principų. Europos Komisija mano, kad ateityje tai padės išvengti energijos krizių, panašių į tą, kurią patyrėme metų pradžioje, kai ginčas tarp Rusijos ir Ukrainos dėl dujų tiekimo ir tranzito baigėsi tuo, kad Maskva nutraukė dujų tiekimą beveik trimis savaitėmis, iš esmės paralyžiuodama keletą Europos valstybių.

Artėjanti žiema ir su tuo susijęs padidėjęs dujų vartojimas reiškia, kad turime suformuluoti principus, kuriais būtų vadovaujama Europos energijos rinkoje. Europos Sąjungoje svarbu suprasti, kad dujų tiekimo nutraukimas kelia grėsmę ne tik šalių ūkiui, bet ir Europos integracijos, kurią stiprina Europos solidarumas ir kuri remia laisvą rinką, pagrindams. Taip pat tikiuosi, kad ši žiema nebus viešų pareiškimų teisingumo patikrinimas, taip pat nereikės įrodinėti, kad solidarumas nėra tik nereikšmingas, tuščias žodis, o tikras Europos Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo garantas.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Pone pirmininke, tikriausiai pastebėjote, kad Rumunijoje nesenai baigėsi dvejų metų laikotarpis, per kurį kas šešis mėnesius buvo rengiami įvairūs rinkimai. Paskutinių rinkimų metu, renkant šalies prezidentą, šiuos rinkimus nedidele 70 000 balsų, gautų daugiausia iš emigrantų, persvara laimėjo dabartinis prezidentas.

Man, kaip piliečiui, nerimą kelia tai, kad visos rinkiminės kampanijos metu savo tinklaraštyje „Europolis“ negalėjau paskelbti jokios dabartinį prezidentą kritikuojančios informacijos, o vieša prieiga prie mano tinklaraščio buvo visiškai nutraukta. Manau, kad tai nepriimtina, nes tai reiškia teisės į žodžio laisvę cenzūrą ir parodo, kad ir internetą kontroliuoja valdžioje esantys asmenys ir (arba) jų rėmėjai.

Apskritai, apgailėtina, kad praėjus dvidešimčiai metų po revoliucijos, per kurią žuvo daug žmonių, siekusių įtvirtinti demokratiją, toki elgesį toleruoja, o gal net ir skatina tie, kurie laikinai mėgaujasi demokratijos vaisiais, tokia maža balsų persvara išrinkti į valdžią.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Pone pirmininke, nuo 2007 m. prekių vežimo geležinkeliu srityje vyksta masinis pasiūlos liberalizavimas. Operatoriai, nevykdantys viešųjų paslaugų misijos, nuo šiol susidurs su augančia konkurencija.

Daugelyje šalių tai reiškia didėjančią pasiūlą pelningiausiuose rinkos segmentuose, būtent kombinuoto vežimo ir vežimo sąstato siuntomis srityse. Priešingai, vežimas vagono siuntomis mažai domina privačias įmones dėl labai riboto pelningumo.

Jei iš tiesų siekiame išplėtoti toki krovinių vežimą geležinkeliu, kad šis taptų varomąja tvaraus mobilumo jėga, būtina remti vežimą vagono siuntomis. Priešingu atveju kroviniai bus vežami keliais, o tai prieštarauja mūsų tikslui mažinti išmetamo anglies dioksido kiekį. Todėl vežimo vagono siuntomis rėmimas turi būti laikomas viešųjų paslaugų misija, nes tai – neatskiriama tvaraus mobilumo strategijos dalis.

Dėl Europos Komisijos gairių, aprašančių valstybės įsikišimo sąlygas, manome, kad visiškai įmanoma įtraukti paramą krovinių vežimui vagono siuntose kaip kompensaciją už viešųjų paslaugų įsipareigojimus arba kaip pagalbą...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Vilja Savisaar (ALDE). – (ET) Pone pirmininke, norėčiau tarti žodį labai praktiškai, bet mano gimtajai šaliai Estijai ypač svarbiu klausimu. Prieš keletą metų trys Baltijos šalys – Estija, Latvija ir Lietuva – iš esmės neturėjo geležinkelio jungties su Europa. Pati infrastruktūra buvo labai blogos būklės ir labai mažai naudojama. Nuo tada įvyko teigiamų pokyčių: atnaujintas esamas geležinkelio tinklas ir atlikti tyrimai, siekiant nutiesti Europos standartus atitinkančius geležinkelius. Norint įgyvendinti „Rail Baltica“ – gerai žinome apie projektą šiuo pavadinimu – ypač svarbu, kad Europos Parlamentas ir Europos Komisija tvirtai palaikytų šį projektą, nepaisant to, kad gyventojų skaičius šiame regione nėra didžiausias, o Baltijos šalys susiduria su labai sudėtinga finansine padėtimi.

Šis projektas svarbus ne vien tam, kad būtų užtikrinta normali geležinkelio jungtis; jis turės didžiulės įtakos visoms trimis šalims regioninės ir socialinės politikos atžvilgiu. Estijai, Latvijai ir Lietuvai reikia geležinkelio jungties su Europa tiek dėl ekonominių priežasčių, tiek skiriant aplinkos ekonomikai didžiausią dėmesį, nes geležinkelio transportas leidžia pervežti didesnius krovinius mažiau teršiant aplinką. Šiuo metu pagrindinė jungtis – „Via Baltica“...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau tarti kelis žodžius dviem klausimais. Pirmiausia, lygių galimybių klausimu, kuris susijęs su vyrų ir moterų lygių galimybių problema ir kurią reikia neatidėliotinai spręsti. Turėtų būti savaime suprantama, kad moterys ir vyrai, turintys vienodą išsilavinimą ir kvalifikaciją bei užimantys tas pačias pareigas, turėtų gauti vienodą atlyginimą. Austrijoje viskas priešingai, nes kuo aukštesnė moterų kvalifikacija, tuo lėtesnis jų kilimas karjeros laiptais, palyginti su jų kolegomis vyrais, turinčiais tokią pačią kvalifikaciją. Naujausi duomenys rodo, kad moterų padėtis blogėja, atsižvelgiant į jų amžių, pvz., vyresnės nei 60 m. moterys uždirba apie 34 proc. mažiau nei jų kolegės vyrai.

Antra, norėčiau pažymėti, kad apsaugos reikia ir vaikams. Norėčiau, kad JT vaiko teisių konvencija būtų įtvirtinta Austrijos konstitucijoje. Tikiuosi, Austrijoje dar kartą vyks diskusijos šiuo klausimu, ir bus pasiekta teigiamų rezultatų.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Džiaugiuosi galėdamas šiame Parlamente pranešti, kad Traian Băsescu buvo pakartotinai išrinktas Rumunijos prezidentu. Į Europos Sąjungą įstojome 2007 m. pirmos prezidento Traiano Băsescu kadencijos metu, kuris įnešė tiesioginį indėlį į šio klausimo sprendimą. Naujas mandatas suteiks galimybę prezidentui tęsti reformas ir galutinai Rumunijoje įdiegti Europos normas ir vertybes.

Po šių prezidento rinkimų galima daryti vienintelę išvadą: Rumunijoje įvyko griežtus tarptautinius reikalavimus atitinkantys prezidento rinkimai, kaip buvo patvirtinta ESBO stebėtojų, taip pat Rumunijos konstitucinio teismo sprendime ir perskaičiavus negaliojančius balsus, po ko dabartinis prezidentas tik dar didesne persvara aplenkė savo oponentą.

Manome, kad prezidento T. Băsescu demokratinė pergalė, kurią palaikė Liberalų demokratų partija, žymi ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pergalę. Mūsų kolegos iš PPE frakcijos, vadovaujami Wilfriedo Martenso ir Josepha Daulio, pareiškė savo paramą prezidentui T. Băsescu, už ką jiems dar kartą dėkojame.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Per antrą 2009 m. ketvirtį 27 valstybių narių pajamos siekė 43,9 proc. BVP, o išlaidos sudarė 49,7 proc. Tuo pačiu laikotarpiu 27 ES valstybėse mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos sudarė beveik 90 proc. bendrųjų valstybių narių pajamų, o socialinės apsaugos išlaidos sudarė tik 42,2 proc. BVP. 27 valstybių narių biudžeto deficitas išaugo nuo 0,8 proc. per antrą 2008 m. ketvirtį iki 5,8 proc. per antrą 2009 m. ketvirtį. Per tą patį laikotarpį užimtumo lygis nukrito 2 proc., o pramonės gamyba smuko 10,2 proc. Labiausiai nukentėjo statybos, žemės ūkio, pramonės gamybos, prekybos, transporto ir susisiekimo sektoriai. Manau, būsimos kadencijos Europos Komisija būtinai turi pateikti ekonomikos plėtojimo, nedarbo mažinimo ir tinkamų gyvenimo sąlygų užtikrinimo darbo programą.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Pone pirmininke, pasaulyje, net čia, Europoje, ES šalyse, plinta antisemitizmas. Savaime suprantama, Europos Parlamentas turi įveikti šį blogį, kuris vis labiau įsivyrėja ir vis sparčiau plinta, ir pasistengti sunaikinti jį dar pačioje užuomazgoje.

Be abejo, reikia aiškiai pasakyti, kad Izraelio valstybės politiką galima kritikuoti, kaip galima kritikuoti ir bet kurios kitos valstybės politiką, nes nė viena valstybė neveikia tobulai. Vis dėlto Izraelio valstybės politika – tai atskiras, su antisemitizmu nesusijęs klausimas.

Manau, kad Europos Parlamentas smarkiai priešinsis bet kokioms antisemitizmo tendencijoms. Šiuo metu tokios tendencijos dažnos ir paplitusios.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Pone pirmininke, klausimas, kurį šiandien noriu aptarti Parlamente, susijęs su Portugalijos ūkininkų apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu tvarka. Remiantis Bendrijos teisės aktais, galimos trys schemos: bendroji schema su organizuota apskaita; galimybė pasirinkti schemą, skirtą mažam ir vidutiniam verslui; arba vienodo tarifo schema, kai nevykdomi jokie grąžinimai, bet ūkininkai turi teisę į kompensaciją. Deja, nuo to laiko, kai Portugalija įstojo į ES, šia teise į kompensaciją pasinaudota 0 proc.

Šiuo metu prieš Portugalijos valstybę pradedamos pažeidimo procedūros. Tokia apmokestinimo forma paliečia maždaug 18 000 ūkininkų 5,3 proc. jų pardavimų atžvilgiu. Norėčiau aiškiai pasakyti, kad reikia surasti būdą, kaip pasiekti, kad Portugalijos teisės aktai atitiktų Bendrijos *acquis*.

Pirmininkas. - Kolegos, artėjame prie vienos minutės kalbų pabaigos. Norėčiau paaiškinti, kad savo sąraše turiu daug pavardžių – bent du kartus daugiau, nei turime laiko išklausti. Šiandien laiko turėjome daugiau nei įprastai, bet turite nepamiršti, kad tie, kurie kalbėjo per vienos minutės kalbas praėjusį kartą, prieš mėnesį ar du, turėjo mažiau galimybių vėl išsakyti savo nuomonę šiandien. Turime skirti dėmesį tiems, kurie dar iš viso nekalbėjo. Apgailestauju, tačiau tokios taisyklės. Sąraše dvigubai daugiau narių pavardžių, negu galime išklausti. Apgailestauju, kad ne visi galėjo kalbėti.

James Nicholson (ECR). – Pone pirmininke, vertinu tai, ką pasakėte, bet tai, kad sulaukėte dvigubai daugiau narių, norinčių kalbėti, rodo, kokia iš tiesų svarbi ši mūsų darbo dalis – atstovavimas žmonėms.

Ar galėčiau paprašyti, kad būtų atšauktas kalbų pabaigos paskelbimas ir būtų rastas kitas būdas, kad nenutiktų taip, jog išsėdėję čia valandą taip ir nebūsime pakviesti tarti žodžio? Nesiskundžiu, suprantu, kad jūsų darbas sunkus, tačiau bent jau galėjote pranešti mums, kad šią savaitę neateitume ar pan. Jeigu iš anksto nuspręstumėte, kiek narių galės kalbėti, visi kiti galėtume ateiti kitą kartą arba savo klausimus iškelti kitais būdais. Manau, taip būtų geriau negu gaišinti narių laiką.

Pirmininkas. - Man regis, visada naudinga būti Parlamente ir pasiklausyti diskusijų. Nemanau, kad reikėtų taip kalbėti. Šiandien beveik visiems, kurie nekalbėjo per paskutinę mėnesinę sesiją, buvo suteiktas žodis.

Vienos minutės kalbos baigtos.

15. Žemės ūkio sektorių, išskyrus pieno sektorių, krizė (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl žemės ūkio sektorių, išskyrus pieno sektorių, krizės.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti už suteiktą galimybę būti šiandien šiame Parlamente ir paaiškinti esamą ekonomikos padėtį žemės ūkio sektoriuje.

Finansų ir ekonomikos krizė paveikė ir žemės ūkio sektorių. Matėme paklausos sumažėjimą, valiutos kursų raidą, sunkias galimybes gauti kreditus – visa tai turėjo įtakos žemės ūkio produktų kainoms ir ūkio pajamoms.

Oficialūs žemės ūkio pajamų vertinimai bus gauti tik šios savaitės pabaigoje, bet jau dabar galime tikėtis nemažo pajamų sumažėjimo 2009 m., palyginti su ankstesniais metais, atsižvelgiant į atitinkamą gamybos sąnaudų ir žemės ūkio rinkos kainų augimą.

Tikėtina, kad po pirmo nuosmukio, kurį patyrėme 2008 m. rudenį, šis naujas žemės ūkio pajamų sumažėjimas privers visiškai pamiršti išskirtinį pajamų augimą, kurį sukėlė žemės ūkio produktų kainų šuoliai 2007 m. vasarą, taip pat ir vėliau – po metų.

Pone pirmininke, jums leidus, aptarsiu kai kuriuos konkrečius sektorius. Pirmiausia, javų sektorių. 2008 m. matėme nemažą kainų kritimą, iš esmės dėl to, kad derlius buvo geras. Tačiau per pastaruosius kelis mėnesius kviečių ir kukurūzų kainos išaugo. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, šiuo metu būtų netinkama imtis išimtinių priemonių, pvz., paskelbti intervencinio kukurūzų pirkimo konkursą ar pradėti intervenciją į eksporto grąžinamąsias išmokas.

Padėtis pašarinių miežių, kurių eksportas ir vidaus rinkos kainos krito, sektoriuje šiek tiek kitokia, bet, kaip jau žinote, buvo pradėta intervencija, ir tai turėtų padėti pašarinių grūdų rinkoms.

Padėtis kiaulienos sektoriuje – vis dar silpna. Ekonomikos krizė smogė tuo metu, kai jis dar nebuvo spėjęs visiškai atsigauti po sunkumų, patirtų 2007 m. Šiomet kainos mažesnės nei pernai, bet kartu – kartais turime vertinti iš teigiamos pusės – matome, kad pašarų kainos daug stabilesnės negu 2007 m. ir 2008 m. Nors eksporto lygis mažesnis negu 2008 m., tikimės, kad jis vis tiek bus kur kas aukštesnis negu 2007 m.

Apskritai, nematau pakankamo pagrindo šiuo metu imtis papildomų rinkos priemonių, tačiau galiu patikinti, kad labai atidžiai stebime padėtį.

Dėl ekonomikos krizės vaisių ir daržovių vartojimas vidaus rinkose sumažėjo, taip pat pastebėjome ir tam tikrą kritimą kai kuriose eksporto rinkose. Tai padarė įtakos gamintojų nustatytoms vaisių ir daržovių kainoms. Tačiau, atsižvelgdami į šio sektoriaus ypatybes, per paskutinę vaisių ir daržovių reformą nusprendėme, kad sunkumus, su kuriais susiduria sektorius, galima įveikti siekiant, kad gamintojų organizacijos taptų patrauklesnės ir kad būtų atsakingos už krizės valdymą.

Šiuo metu gamintojų asociacijos pagamina 40 proc. visos vaisių ir daržovių produkcijos. Be to, jos gali laikinai jungtis į ekonomiškai stipresnius vienetus, ir tai labai svarbu, nes šiuolaikinės krizės nepaiso valstybių sienų.

Per 2007 m. reformą gamintojų organizacijas skatinome taip elgtis. Taip pat aprūpinome jas naujomis krizės valdymo priemonėmis, pvz., neprinokusio derliaus nuėmimu arba derliaus nenuėmimu; šios priemonės papildė tradicines pašalinimo iš rinkos priemones.

Taip pat sukūrėme teisinį pagrindą, suteikiantį teisę vaisių ir daržovių gamintojams daryti įtaką rinkai ir ją stabilizuoti, tačiau reikia imtis daugiau veiksmų, pagrįstų principu „iš apačios į viršų“, už kuriuos Komisija negali prisiimti atsakomybės. Todėl raginu kurtis gamintojų organizacijoms ir manau, kad valstybės narės ir ūkininkai turėtų atkreipti dėmesį į gamintojų organizacijų skaičių įvairiose valstybėse narėse. Nelabai išmintinga, jei jūsų gamintojų organizacijos konkuruoja vienos su kitomis, užuot konkuravusios su mažmeninės prekybos sektoriumi.

Prieš ketverius metus alyvuogių aliejaus kainos pasiekė rekordinį lygį dėl nepalankių klimato sąlygų. Iš karto po to nuimti trys geri derliai ir ekonomikos krizė nulėmė labai mažas kainas. Todėl šiais metais Komisija atnaujino privataus sandėliavimo pagalbą. Rinka reagavo staigiai, todėl kainos stabiliai kilo.

Nepaisant gerų derliaus prognozių – jau ketvirtą iš eilės – atsargos derliaus pradžioje yra nedidelės. Kaip suprantame, vartojimas auga.

Apibendrinant, įžvelgiu kelis nedrąsius atsigavimo ženklus. Pritariu, kad būtinas atidus padėties stebėjimas, kuris suteiks galimybę prireikus imtis veiksmų.

Trumpai apžvelgiau trumpalaikes priemones, tačiau užtikrinu, kad svarstome ir vidutinės trukmės bei ilgalaikius klausimus, ypač pridėtinės vertės paskirstymą maisto grandinėje ir kovos su kainų nestabilumu priemones. Manau, dar grįšime prie šių svarbių klausimų.

PIRMININKAVO: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduoja

Albert Deß, PPE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, kaip ir pernai, taip ir šiemet pieno gamintojai labai garsiai skelbė apie savo problemas, net ir Briuselyje. Žiniasklaida sukūrė tokį įspūdį, kad tik pieno gamintojai atsidūrė sunkioje padėtyje. Tačiau tai palietė ir kitus žemės ūkio sektorius. Priešingai nei pieno gamintojai, kiaulienos gamintojai, kiaulių augintojai, paukščių augintojai, vaisių ir daržovių augintojai, vyno gamintojai ir net javų augintojai pripratę prie to, kad būna gerų ir blogų metų, todėl ne taip garsiai skelbia apie savo problemas. Vis dėlto manau, kad šiandien naudinga atkreipti dėmesį ir į šių ūkininkų padėtį.

Komisijos nare, minėjote, kad finansų ir ekonomikos krizė palietė visą žemės ūkio sektorių ir kad turime apsvarstyti, kaip galėtume į tai reaguoti. Bendraudamas su ūkininkais, nukentėjusiais nuo krizės, vis girdžiu tą patį: apskritai, jie sako, kad sugeba įveikti rinkos keliamas problemas, išskyrus tokias ypač sudėtingas situacijas, kokios pernai ir šiemet susiklostė pieno gamintojams ir kitiems ūkininkams. Vis dėlto ūkininkai nesupranta, kodėl Europos Sąjunga juos apkrauna dar didesniu popierizmu. Jie tvirtina, kad nori dirbti savo žemę, šerti gyvulius ir jais rūpintis, o ne gaišti visą dieną vedant apskaitą ir registruojant atliktus veiksmus.

Ištisus amžius Europos ūkininkai gamina maisto produktus, neveddami smulkmeniškos apskaitos. Derlius gausėjo, gyvulių produktyvumas augo, o dabar nusprendėme užversti savo ūkininkus popierizmu. Neseniai skaičiau, kad žemės ūkio ministrai svarsto galimybę sumažinti administracinę našą. Mūsų ūkininkai tuo jau nebetiki. Tikiuosi, kad galiausiai mums pavyks padaryti pažangą sprendžiant šį klausimą ir mūsų ūkininkai galės daryti tai, ką jie išmano geriausiai, kitaip tariant, gaminti maistą – sveiką maistą – pusei milijardo žmonių. Turėtume juos palaikyti šioje veikloje ir užtikrinti, kad ir ateityje jie galės ją vykdyti.

Paolo De Castro, *S&D frakcijos vardu*. – (IT) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, štai ir vėl diskutuojame apie krizę žemės ūkio sektoriuje.

Per pastaruosius mėnesius Europos Parlamentas kelis kartus pareiškė savo nuomonę dėl sunkumų, užgriuvusių pieno sektorių, ir prašė Komisijos ir Tarybos imtis skubių veiksmų. Pasiekėme rezultatų, nors ir negalutinių, o šių iniciatyvų pagrindu buvo sukurtas specialus 300 mln. EUR fondas, skirtas kritinei padėčiai įveikti.

Vis dėlto turime atkreipti dėmesį į tai, kad krizė, kuri palietė pieno sektorių, sparčiai plinta į kitus Europos žemės ūkio sektorius. Kaip ką tik minėjo M. Fischer Boel, kviečių, alyvuogių aliejaus, vaisių ir daržovių rinkose pastebimi nerimą keliantys ženklai.

Pieno sektoriuje susidūrėme su cikliniu reiškiniu, kuris susijęs su sunkia ekonomine padėtimi, dėl kurios sumažėjo paklausa ir prasidėjo rinkų sąstingis. Ši krizė pradeda įgauti neabejotinai jaudinantį mastą, kaip parodė daugelyje Europos regionų įvykę gausūs ūkininkų protestai. Tai nerimą kelianti padėtis, kurią reikia neatidėliotinai spręsti, nes ji byloja apie sparčiai plintantį susirūpinimą viso sektoriaus ateitimi.

Todėl paskutiniame Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto posėdyje gruodžio 1 d. vienbalsiai nusprendėme pakviesti Komisiją į šį Parlamentą, kad ji informuotų apie krizę, su kuria susiduria mūsų žemės ūkis, ir tendencijas, kurias patiria įvairūs gamybos sektoriai. Visų pirma, tikimės, kad Komisija šioje srityje išnaudos visas turimas rinkos stabilizavimo ir vartojimo skatinimo priemones. Be to, manome, kad reikėtų pasinaudoti šia proga, įvertinti ateitį ir užtikrinti, kad bendra žemės ūkio politika išliks svarbia Europos politikos sritimi, kurią vykdant bus rūpinamasi visų gyventojų ir visų regionų, nuo Švedijos šiaurėje iki Kipro pietuose, interesais.

Ūkininkai tikisi greitų atsakymų, ir šiandien čia susirinkome tam, kad prisiimtume atsakomybę už šių reikalų paspartinimą, ryžtingai įveiktume krizę ir pasimokytume iš nesenos patirties, taip nešvaistydami brangaus laiko ir ištaisydami padėtį, kuri gali tapti dar rimtesnė. Norėtume iš Komisijos išgirsti atsakymą ir žinių šiuo klausimu.

Marian Harkin, *ALDE frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei už tai, kad bendrais bruožais aptarė padėtį. Vis dėlto norėčiau susitelkti tik ties viena sritimi, kurioje galime imtis tam tikrų veiksmų, – kalbu apie mažą neleistinų genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) kiekį importuojamuose pašaruose ir jų įtaką ES pašarų pramonei, nes tai – pagrindinė problema.

Komisijos Pirmininkui J. M. Barroso išsiunčiau kelių Parlamento narių pasirašytą laišką, ir jis atsakė, kad Komisija skubiai patvirtino tris genetiškai modifikuotus produktus ir netrukus patvirtins ketvirtąjį. Vis dėlto iki šiol žaidžiame gaudynes.

Kitais metais problemų kels Brazilija, kuri supaprastino patvirtinimo sistemą, sumažindama terminą iki 22 mėnesių, ir ši problema niekur nedings. Kaip žinome, maržos žemės ūkio sektoriuje – nedidelės, ir manau, kad ES ūkininkai mažiausiai tikisi, kad dėl ES nesugebėjimo pakankamai greitai nustatyti leidimus neišaugtų sąnaudos. Vienas dalykas, kai parduodamos produkcijos kainos – žemos, tačiau jeigu nėra galimybių patirti sąnaudų pasaulio rinkos kainomis – tai jau dvigubai didesnė bausmė. Airijoje nuo šių metų gegužės mėn. papildomos išlaidos dėl pavėluotų leidimų sudarė 23 mln. EUR.

Ir galiausiai visada turėsime spręsti mažo tokių medžiagų kiekio klausimą, todėl kol sparti leidimų sistema pagerins padėtį, turime surasti kitą techninį sprendimą.

Martin Häusling, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos narė M. Fischer Boel pateikė labai trumpą atsiliepimą apie padėtį krizės metu, tačiau negirdėjau, kad būtų pateikusi kokius nors šios krizės sprendimo būdus. Tiesa, kad krizė ištiko ne tik pieno sektorių; nuo krizės kenčia ir javų sektorius. Daržovių sektoriuje toliau vyksta koncentracija, o per pastaruosius dešimt metų praradome 50 proc. savo kiaulienos gamintojų. Komisijos nare, tai lėmė ne vien tik ekonomikos krizė, kurią šiuo metu patiriame, bet ir tai, kad mūsų žemės ūkio politikos kryptis pastaraisiais metais buvo netinkama. Iš tikrųjų, šiuo metu reikėtų pasakyti, kad liberalizavimas nepasiteisino, o pasaulio rinkos metodas – ne išsigelbėjimas žemės ūkiui.

Keleri artimiausi metai bus lemtingi, nustatant ES žemės ūkio kryptis. Todėl esame dėkingi, kad Paryžiuje dvidešimt du žemės ūkio ministrai aiškiai pabrėžė, kuria kryptimis šis ūkis turėtų pasukti. Daug kam pritariame. Žemės ūkiui būtinas patikimas planavimas, o žemės ūkio politika turi būti tvari. Tam irgi jau seniai pritarėme.

Kainos krinta ūkininkams, bet ne vartotojams. Tai rodo, kad ES žemės ūkio politikoje iš tiesų rūpinamasi didelių įmonių interesais. Komisijos nare, teisingai pažymėjote, kad šiuo atžvilgiu turime stiprinti ūkininkų padėtį, bet visada išsisukate nuo atsakymo į klausimą, kaip iš tikrųjų turėtume tai padaryti. Pasistengsime į tai atsakyti. Tiesą sakant, tai bus svarbiausias dalykas per pastaruosius kelerius metus. Ūkininkai neturi būti tiesiog žaliavos gamintojai. Jiems reikia aktyviai siekti rinkos galios, ir tam gamintojams reikalinga mūsų parama.

Nuolatinis spaudimas dėl kainų žemės ūkio sektoriuje lems blogesnės kokybės produkciją. Didesnė nei bet kada industrializacija žemės ūkio sektoriuje lems tolesnį biologinės įvairovės mažėjimą, o industrializuotas žemės ūkis padidins išmetamo CO₂ ir metano kiekį. Kalbėti apie klimato apsaugą, bet toliau eiti tuo pačiu industrializacijos keliu – ne išeitis!

Todėl mes, Europos Parlamento nariai, privalome rimtai kibtį į darbą per artimiausius kelerius metus. Tikimės, kad mūsų bendradarbiavimas su naujos kadencijos Komisija bus konstruktyvus.

James Nicholson, *ECR frakcijos vardu*. – Ponia pirmininke, visi suprantame susirūpinimą, kilusį daugelyje kitų žemės ūkio sektorių, nes šių sektorių atstovai neabejotinai manė, kad per daug susitelkėme į problemų, su kuriomis susiduria pieno sektorius, sprendimą. Tačiau į minėtų problemų sprendimą išitraukę nariai žinojo, kad nėra kito pasirinkimo, nes pieno sektoriaus problemos turėjo būti išspręstos, ir, laimei, mums beveik pavyko išspręsti kai kurias iš šių problemų, su kuriomis buvo susidūrusi tam tikra šio sektoriaus dalis. Dabar turime susitelkti į kitas sritis.

Aptarėme problemas, su kuriomis susiduria grūdų augintojai, kurių produkcijos kainos jau ilgą laiką žemiausios, o mano vietovėje su šia problema taip pat susiduria bulvių ir obuolių augintojai. Tiesą sakant, galiu pateikti jums sąrašą kitų sričių, susiduriančių su rimtomis problemomis. Bet viena iš didžiausių problemų – čia norėčiau sugrįžti ir pritarti Marianos Harkin žodžiams – tai vėlavimas suteikti leidimą importuoti naujus genetiškai modifikuotus grūdus į Europos Sąjungą.

Kadangi staiga pakėlėme pašarų kainas, kurios smogė kiaulienos, paukštienos ir jautienos gamintojams, spartesnis šių leidimų išdavimas turėtų didelę reikšmę sprendžiant susidariusią padėtį. Išskyla didžiulis pavojus, kad per didelis biurokratizmas, popierizmas ir teisės aktai pasmaugs mūsų ūkininkus; tai pasitvirtins sausio 1 d., kai bus pradėta taikyti nauja gyvulių identifikavimo sistema, kuri, mano nuomone, yra visiškai laiko gaišimas.

Vidurio laikotarpio apžvalga atnešė daug pokyčių ir dar daugiau atneš jų ateityje. Tačiau manau, kad turime iš naujo įvertinti šių pokyčių poveikį pramonei. Mano vietovėje daugelis avių ir karvių žindenių augintojų tiesiog palieka pramonę.

Tai labai didelį nerimą kelianti tendencija. Turime apvarstyti abu šiuos sektorius ir įvertinti, kaip iš tiesų jiems padedame. Ar galime pasiekti daugiau? Ar galime juos išlaikyti? Turime nepamiršti, kad daugelis šių sektorių, pvz., avių ir karvių žindenių, veikia aplinkos požiūriu pažeidžiamose zonose, kalnuotose ir jokių kitų alternatyvų neturinčiose vietovėse, todėl manau, kad turime dar kartą apvarstyti, kaip remiame šias pramonės sritis.

Patrick Le Hyaric, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nare, minėjote, kad žemės ūkio krizė – gili, tačiau tai mums jau žinoma. Iš tikrųjų, smulkieji ir vidutiniai ūkiai neįstengia išspręsti savo problemų. Vis dėlto, Komisijos nare, šią padėtį sukūrė ne techninės problemos, o jūsų vykdyta reguliavimo panaikinimo politika, pagrindinių bendros žemės ūkio politikos principų nesilaikymas, atsisakymas grįžti prie minimalaus atlygio už darbą ir visapusiškas požiūris į laisvą prekybą, prieštaraujantis Bendrijos prioritetų nustatymo principui.

Artėja naujas bendros žemės ūkio politikos laikotarpis, todėl turime apvarstyti žemės ūkio darbą kaip visuotinės svarbos užduotį, prisidedančią prie bendrosios visuomenės gerovės kūrimo. Todėl nauja žemės ūkio politika taip pat turi būti maisto, aplinkos ir teritorinė politika.

Prieš priimdami sprendimą dėl biudžetinių aspektų, pirmiausia turime nustatyti šios politikos tikslus ir kryptį. Bet kuriuo atveju tai reiškia, kad bus garantuojamas minimalus bazinis atlygis už darbą, einama prie produktyviosios žemės ūkio pramonės, kuri didina vertę ir kuria darbo vietas, ir skatinama žemės ūkio plėtra, kurioje laikomasi maisto tiekimo nepriklausomumo principo ir kovojama su badu.

Šiuo metu visi požymiai rodo, kad socialinis, aplinkos apsaugos ir sveikatos priežiūros veiksmingumas priklauso nuo žemės ūkio, vertinant vieno žmogaus, individualaus ūkininko, o ne pramonės mastu. Tai turėtų būti mūsų diskusijų tema, jei ketiname galiausiai įveikti krizę žemės ūkyje.

Lorenzo Fontana, EFD frakcijos vardu. – (IT) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, dabartinė krizė, nuo kurios kenčia žemės ūkis – akivaizdus sparčios teritorinės plėtros, kurią Europos Sąjunga vykdo pastaraisiais metais, ir, visų svarbiausia, pernelyg greitos rinkų globalizacijos rezultatas.

Žemės ūkio sektorius turi būti apsaugotas ir apgintas, taikant Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo numatytus principus, ypač 32–38 straipsnius, ypatingą dėmesį skiriant tikslams, kurių siekiant reikia vadovautis konkrečiomis teisės normomis. Šiame sektoriuje taisyklės, reglamentuojančios intervenciją rinkos krizės atveju, neleidžia reikšmingai reaguoti į žemės ūkio poreikius, imantis konkrečių veiksmų apsaugoti ūkininkus itin sudėtingu laikotarpiu, kai krizė paliečia visą žemės ūkį, ypač vaisių ir daržovių sektorių, pvz., obuolių ir persikų, taip pat javų, pvz., kviečių ir kukurūzų.

Ūkininkams reikia ne tik padėti – jiems turi būti garantuota ir rinkos apsauga, kaip nustatyta pagrindinėse Sutarties nuostatose. Deja, šiuo metu taikomos tik labai ribotos priemonės. Tai pastebėjome jau anksčiau, pvz., ištikus pieno krizei ir dabatinei vaisių ir daržovių krizei.

Laikas Europai priimti įžvalgesnius sprendimus tam, kad iš tikrųjų visapusiškai paremtume savo ūkininkus, ūkius ir žemę, kuriais dažnai nesirūpiname. Be to, reikėtų nuodugniai apsvarstyti, kas šiuo metu daroma Europos rinkoje siekiant paskatinti pirkti mūsų žemės ūkio produktus, o ne produkciją, kuri gaminama ne Europos Sąjungoje. Dar kartą pakartosiu, kad tai labai svarbu vaisių ir daržovių sektoriui.

Kurdami konkrečias taisykles, kurios būtų privalomos visoje Europos Sąjungoje, ir užtikrindami, kad jų laikytųsi trečiosios šalys, su kuriomis mus sieja svarbi žemės ūkio produkcijos prekyba, galbūt galėsime pradėti kurti ne tokią iškreiptą rinką ir geriau apginti ES ūkininkus ir žemės ūkio produkciją.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, kaimo ekonomikos sektoriai: kviečių, alyvuogių aliejaus, medvilnės, vaisių ir daržovių iš tikrųjų kenčia. Tarp Graikijos persikų augintojų auga pyktis. Galiu pasakyti tik tiek, kad šiuo metu, kai čia diskutuojame, pūva apie 200 000 tonų neparduotų persikų.

Kviečių sektoriuje padėtis vis dar kritiška, todėl valstybėse narėse nedelsiant turi būti pradėta valstybės intervencija. Privalome remti produktų, pažymėtų saugomomis kilmės vietos nuorodomis ir saugomomis geografinėmis nuorodomis, gamybą.

Galvijų augintojai taip pat susidūrė su didžiule krize. Be to, pasielgėme teisingai, imdamiesi iniciatyvos saugoti pieno sektorių. Galvijų augintojai šiaurės Graikijoje užblokavo muitinės postą. Vienas iš pagrindų jų reikalavimų – nurodyti kilmės vietos pavadinimą pieno produktų etiketėse. Mano nuomone, kilmės vietos žymėjimas gina tiek gamintojus, tiek vartotojus.

Mums reikia daugiau žemės ūkio produktų pardavimo tiek Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų, trečiosiose šalyse, skatinimo priemonių. Turime dar labiau racionalizuoti rinkas, veiksmingai stebėti tiekimo grandinės skaidrumą ir mažinti bet kokią atotrūkį tarp gamintojų ir vartotojų kainų.

Kaip minėjau diskusijose dėl 2010 m. biudžeto, ypač svarbu palaikyti pakankamą žemės ūkio išlaidų maržą biudžete siekiant patenkinti nenumatytus kitų žemės ūkio sektorių poreikius.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Beveik visas žemės ūkio sektorius Europoje apimtas krizės. Tai įvyko ne vien dėl pasaulio ekonomikos krizės ir recesijos, vidaus ir išorės rinkų susitraukimo, bet ir dėl bendros žemės ūkio politikos, naujos liberaliosios politikos, kurią Europos Komisija vykdo pastaraisiais metais. Tai pagrindiniai veiksniai, kurie sukėlė dabartinę krizę. Jei žemės ūkio sektorius jau dabar susiduria su didžiulėmis problemomis dėl pelno, kas nutiks, jei nuo 2013 m. žemės ūkio biudžetas bus gerokai sumažintas, kaip daugelis pageidauja? Tai privers suabejoti maisto tiekimo saugumu Europoje.

Dabartinė padėtis ypač kelia nerimą galvijų, kiaulių, vaisių ir daržovių augintojams. Palankiai vertinu Komisijos narės norą skirti daugiau pinigų gamintojų organizacijoms, tačiau to neužteks sektoriaus problemoms išspręsti. Nerimą kelia ir tai, kad pastaruosius šešerius metus Europos Sąjunga buvo grynoji jautienos importuotoja. Dabar esame išorės rinkų valioje.

Julie Girling (ECR). – Ponia pirmininke, jeigu jums įdomu, kaip iš tikrųjų sunku ūkininkams, įvertinkite Jungtinės Karalystės vyriausybės nustatytą naują mažų pajamų ribą. Tai riba, kurią peržengusi šeima pasmerkta gyventi skurde. Naujausi Jungtinės Karalystės duomenys rodo, kad ketvirtadalis visų Didžiosios Britanijos ūkininkų patenka į šią kategoriją.

Tačiau jeigu siekiame padėti ūkininkams, nepakanka vien keisti žemės ūkio politiką. Turime pasitelkti visa apimančią požiūrį. Vartotojai pageidauja pirkti kokybiškus maisto produktus, pagamintus kuo arčiau namų.

Europos Parlamentas privalo atsižvelgti į vartotojų reikalavimą aiškiai nurodyti kilmės šalį maisto produktų etiketėse, kad jie žinotų, iš kur maistas atvežtas. Kilmės šalis jau nurodoma daugelio maisto produktų etiketėse, todėl nesuprantama, kodėl privalomas kilmės šalies žymėjimas negali būti taikomas visiems likusiems sektoriams, įskaitant pagrindines perdirbtų maisto produktų sudėtinės dalis.

Europos Parlamentas turės galimybę spręsti šį klausimą kitų metų pradžioje. Nepraleiskime šios progos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Per daugelį metų, o vėliau, siūlydami keisti bendrą žemės ūkio politiką, bandėme išpėti apie jos padarinius ir teikėme alternatyvius sprendimus. Deja, niekas neklausė, ir šiandien galiausiai atsidūrėme pražūtingoje padėtyje, kaip ir Portugalijos žemės ūkis. Ispėjome apie tarptautinės prekybos žemės ūkio maisto produktais liberalizavimo padarinius. Įtikinėjome, kad negalima traktuoti žemės ūkio kaip kažkokios pramoninės prekės ir įtraukti jo į Pasaulio prekybos organizacijos derybas, kad žemės ūkis netaptų vertybinių popierių rinkos ir finansinių spekuliacijų objektu.

Visada tvirtinome, kad prioritetą reikia teikti maisto nepriklausomumui ir saugai, o žemdirbiams turi būti skiriamas tinkamas dėmesys. Būtent todėl nepritarėme, kad būtų panaikintos pagalbinės gamybinės medžiagos ir nutrauktos pieno kvotos. Visada atkreipdavome dėmesį į tai, kad žemės ūkis pietinėse ES šalyse turi išskirtinių savybių, į kurias būtina atsižvelgti, jei norime apsaugoti kokybiškų maisto produktų, įskaitant vyną, alyvuogių aliejų, vaisius ir daržoves, ryžius, mėsą ir pieną, gamybą. Tai produktai, kurių gamybos sąlygos labai skiriasi nuo kituose rajonuose esančių gamybos sąlygų.

Todėl primygtinai reikalaujame persvarstyti šias politikos sritis, atsižvelgiant į aukštas gamybos veiksmų, pvz., dyzelio, elektros, trąšų, pašarų, kreditų ir draudimo, kainas. Ūkininkams turime padėti, vykdydami gamintojus remiančią ir darbo vietas kaimo vietose kuriančią politiką.

Metas teikti prioritetą šeimos ūkininkavimui ir kaimo vietovėms, kurios vis labiau tuštėja, taip pat regioninei produkcijai ir vietinėms rūšims. Mūsų ūkininkai to nusipelnė, nes būtent jie gamina tai, ko reikia, kad mes būtume pavalgę ir sotūs.

John Stuart Agnew (EFD). – Ponia pirmininke, panašu, kad laikinai prisijungiau prie Marianos Harkin gerbėjų klubo, nes noriu atkreipti jūsų dėmesį į krizę galvijų pašarų rinkoje, būtent į nedidelį genetiškai modifikuotų medžiagų kiekį, kuris gali būti aptiktas 60 000 tonų sojos pupelių krovinyje.

Jei šios medžiagos nepriskiriamos ES leistinoms rūšims, krovinio nebus leista iškrauti. Tokiu atveju krovinio siuntėjo išlaidos sudarys 2,3 mln. svarų sterlingų, taip pat kils didelė sumaištis, nes sunkvežimiai grįš tušti į pašarų gamyklas, kurios staiga susidurs su problema, kur rasti alternatyvų baltymų šaltinį per labai trumpą laiką.

Po didžiulio spaudimo šiuo klausimu ES Komisija patvirtino dar keturias genetiškai modifikuotų kukurūzų rūšis, kurias laiko saugiais teršalais. Reikia kelerių ilgų metų, kad Europoje būtų priimti tokie sprendimai, o štai Amerikos ūkiai nuolat patvirtina naujas genetiškai modifikuotų kukurūzų rūšis. Ši problema vėl iškils po vieno ar kitų metų.

Šiuo metu taip pat turime keletą genetiškai modifikuotų linų ir medvilnės produktų, kurių nedidelis kiekis gali būti lengvai netyčia įmaišytas į didelį sojos krovinį, todėl toks krovinys taip pat būtų nepriimtas.

Keista, kad leidžiamas nedidelis akmenukų, dirvožemio, negyvų vabzdžių, metalo dulkių ir medžio skiedrų kiekis, tačiau visiškai neleidžiama įmaišyti nė vieno sveiko kukurūzo grūdo.

Šios visiško netoleravimo politikos sukurtas neaiškumas nulėmė staiga išaugusias draudimo įmokas krovinų siuntėjams, kurios perkeliamos galvijų augintojams – jau nekalbu apie nerimo jausmą, kai augintojui pranešama, kad jo pašarų užsakymas negali būti įvykdytas.

Tai labai nepalanki padėtis, kuri sukuria nereikalingą krizę mėsos ir kiaušinių gamyboje. Raginu Komisiją spręsti šią problemą praktiškiau ir nuovokiau, t. y. nustatant panašų genetiškai modifikuotų priemaišų toleravimo lygį kaip ir kitiems teršalams.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau padėkoti Komisijos narei už jos analizę, tačiau norėčiau pabrėžti, kad kai kuriuose gamybos sektoriuose dėl krizės į pavojų statomas žemės ūkis daugelyje mūsų nuostabiosios Europos vietovių.

Visų pirma, dėl krizės, nuo kurios pastaraisiais mėnesiais kentėjo kviečių augintojai, šiuo metu taip sumažėjo kainos, kad jau nepadengia išlaidų, o daugelyje Europos vietovių šiais metais sumažėjo apsėtų plotų, turbūt net 30 proc., ypač atokiose vietovėse, kuriose alternatyvaus žemės panaudojimo galimybės yra ribotos.

Antra vertus, dėl vaisių ir daržovių sektoriaus tai Komisijos narė atkreipė dėmesį į vieną aspektą, kuris būdingas naujam bendrajam rinkos organizavimui, paliekančiam gamintojų organizacijas vienas kovoti su krize.

Be abejo, pagal veiklos programas tam skirti ištekliai – riboti, ir jų jokių būdu nepakanka, kad galėtume įsikišti, ištikus struktūrinėms krizėms, kurios labai plačiai pasklinda, kaip ir krizė, kurią šiuo metu stengiamės įveikti. Kaip minėjote, ūkininkai galbūt gali patenkinti poreikius, nuimdami neprinokusį derlių arba sunaikindami nedidelę dalį derliaus, esant mažam paklausos ir pasiūlos neatitikimui įprastais metais, tačiau tikrai ne per tokią plačiai paplitusią krizę, kurią patiriame šiuo metu.

Tai taip pat pasakytina apie alyvuogių aliejaus ir kitus sektorius. Bet manau, kad šiuo metu svarbu paprašyti Komisijos narės pateikti pasiūlymų rinkinį – išsamų pasiūlymą, kuris apimtų visus kitus sektorius, kuriuose, išskyrus pieno, dar nesulaukta konkrečių krizės, su kuria susidūrėme, įveikimo veiksmų.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, žemės ūkis nebuvo apsaugotas nuo sunkumų, kurie patiriami apskritai visoje ekonomikoje. Prieš keletą mėnesių turėjome galimybę aptarti pieno gamintojų padėtį, bet net tuomet daugelis iš mūsų sakė, kad krizė daro įtaką ir kitiems žemės ūkio sektoriams.

Visas sektorius atsidūrė sudėtingoje padėtyje: daugelio produktų supirkimo kainos – žemos, o daugelio ūkių pajamos pradeda kristi žemiau pelningumo ribos. Ši padėtis rodo disbalansą tarp dabartinių žemės ūkio ir maisto sektorių vertės grandinėje. Skaidrumo kainų nustatymo sistemoje siekimas ir suinteresuotųjų šalių derybinio pajėgumo atkūrimas, remiantis galiojančiais teisės aktais – tai kausimai, kuriuos turime spręsti.

Kitas nerimą keliantis klausimas šiomis sudėtingomis aplinkybėmis – mūsų ūkininkų, kurie, priešingai nei jų konkurentai, patiria dideles gamybos išlaidas, konkurencingumo mažėjimas. Raginu taikyti visas bendrąsias paramos priemones; be to, sprendimai neturi būti siejami su valstybės narės gebėjimu imtis tam tikrų veiksmų.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad esu labai dėkingas už tai, kad šiandien diskutuojame šiuo klausimu, nes žiniasklaidoje susidaro įspūdis, kad krizė patiriama tik pieno sektoriuje. Taip niekada nebuvo ir nėra, todėl krizės paliestiems ūkininkams labai svarbu, kad šiandien Europos Parlamente svarstytume jų padėtį.

Ekonomikos krizė padarė didelę žalą ūkininkams. Paskutiniai finansiniai metai buvo patys blogiausi per visą dešimtmetį. Daugelio ūkių pelnas gerokai smuko, todėl ūkininkai atsidūrė sudėtingoje padėtyje. Ekonomikos krizė atskleidžia klaidas – klaidas, kurias daro žmogus. Krizė tampa nelaime tik tuomet, kai nesiimama jokių veiksmų. Kita vertus, kadangi ekonomikos krizė atskleidžia žmogaus padarytas klaidas, galime pradėti tas klaidas taisyti.

Bet kurioje krizėje slypi ir galimybės, ir būtent šiomis galimybėmis turime pasinaudoti. Komisija, visų pirma, turi reaguoti greičiau ir nuosekliau, sutrikus ekonominės sistemos pusiausvyrai. Antra, turime sukurti politinį pagrindą, leidžiantį ūkininkams patiems reguliuoti rinką. Trečia, turime gerokai padidinti teisinius gamintojų organizacijų įgaliojimus. Ketvirta, turime stipriai pagerinti ir supaprastinti žemės ūkio žaliavų naudojimą atsinaujinančios energijos gamybai rinkos reguliavimo priemonėmis. Penkta, užuot diskutavę apie popierizmo mažinimą, privalome galiausiai iš esmės spręsti šią problemą.

Taigi, dar kartą raginu pasimokyti iš krizės ir pasinaudoti jos suteikiamomis galimybėmis: esame skolingi ne vien tik sau, bet, visų pirma, ES ūkininkams. Šiuo atžvilgiu nekantriai laukiame iš Komisijos priemonių paketo 2010 m. pradžioje, kad vėliau galėtume jį nuodugniai apsvarstyti atsakingame komitete.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Komisijos narė, norėčiau padėkoti už tai, kad atvykote į šį Parlamementą – taip elgėtės reguliariai visos savo kadencijos metu – neatsižvelgiant į tai, kad Komisijos sudėtis šiuo metu keičiasi. Vis dėlto žemės ūkio problemos nepaiso politinio kalendoriaus įgeidžių, ir ūkininkai tikisi, kad išspręsimė jų problemas, sunkumus ir rūpesčius.

Kaip visi žinome, ekonomikos krizė palietė ir žemės ūkį – ne vien tik pieno sektorių, kaip verčia manyti žiniasklaida, bet ir kitus sektorius. Pieno, vaisių ir daržovių, javų ir alyvuogių aliejaus sektoriai stipriai nukentėjo nuo krizės per pastaruosius mėnesius, kaip anksčiau mėsos gamyba dėl tuo metu siaubingai išaugusių gamybos išlaidų.

Padėtis vaisių ir daržovių sektoriuje gali dar labiau pablogėti, kai Maroko produkcijai dar plačiau atsivers rinka, vadovaujantis nauju susitarimu, kuris šiuo metu svarstomas. Tiesa, kaip pažymėjo Komisijos narė, pastarosiomis savaitėmis rinkos pradėjo rodyti teigiamus ženklus, bet nereikia tuo per daug džiaugtis, nes

prasidėjus kilimui, kaip visi tikimės, neabejotinai pakils naftos kainos, o dėl to neišvengiamai išaugs žemės ūkio produkcijos gamybos išlaidos.

Todėl, Komisijos nare, nepaisant politinio kalendoriaus, Parlamentas priverstas reikalauti, kad Komisija pateiktų šių problemų sprendimo būdus. Ūkininkai laukia politinių ženklų iš Parlamento ir Komisijos, todėl šioms diskusijoms, kurios čia šiandien vyksta, paskirtas laikas – visiškai tinkamas. Tikimės, kad Komisija duos tam tikrus ženklus ir praneš apie savo turimą informaciją, taip pat kokių priemonių siūlo imtis artimiausiu metu siekiant spręsti šias problemas.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nare, dar kartą dėkoju už jūsų dėmesį.

Kainų krizė 2007–2008 m. parodė nepalankią vartotojų padėtį kainų nestabilumo atžvilgiu. 2009 m. krizė ūkiams padarė daug daugiau žalos, negu rodo turimi duomenys. Kodėl? Todėl, kad daugelis tvirtino, jog žemės ūkio produktų kainų augimo tendencija – pastovi, ir, be jokios abejonės, ūkininkai investavo gerokai per daug 2008 m. ir 2009 m. pradžioje – gerokai per daug, nes 2000 m. pradžioje prasidėjo delsimas.

Komisijos nare, keletą kartų minėjote, kad nebeįsivaizduojate, kaip reguliuoti rinkos reguliavimą, taikydama tokių patį metodą. Bet neįsivaizduojate per pastaruosius dvidešimt metų užmiršome, kad žemės ūkio prekės – tai, visų pirma, maisto produktai ir kad būtinas tam tikras kainų stabilumas abiejose grandinėse galuose? Viena vertus, kainų stabilumas reikalingas vartotojų lygmeniu, nes dėl kitų finansinių išipareigojimų, pvz., įkeitimo, vaikų auklėjimo ir poilsio veiklos, vartotojams nebelieka pakankamai pajamų, kad jie galėtų įveikti kainų svyravimus. Kita vertus, būtinas kainų stabilumas gamintojų lygmeniu, nes verslo veikla susijusi su kapitalu, kuris reikalauja didelių investicijų.

Sektorių organizacija, apimanti visus tiekimo grandinės elementus, ir nauji žaidėjai – kalbu apie viešojo maitinimo sektorių ir apdirbimo įmones, gaminančias greitai užšaldomus ar net šviežius produktus – neabejotinai gali paskatinti taikyti privačias kainų stabilizavimo priemones.

Komisijos nare, ar manote, kad galima rasti šio klausimo sprendimo būdą ir ar Komisija pasirengusi dalyvauti tokiose diskusijose?

Diane Dodds (NI). – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei, kad ir vėl dalyvauja mūsų diskusijose, ir norėčiau pabrėžti keletą problemų, kurios ypač dažnai reiškėsi Šiaurės Airijos žemės ūkio pramonėje pastaruosius kelis mėnesius. Komisijos nare, tikriausiai skaitėte, kad pastarąsias savaites Fermanos grafystėje žmonės kentėjo nuo baisaus potvynio. Jis sukėlė labai didelių sunkumų ūkininkams dar ir todėl, kad jie negalėjo pasiekti laukuose esančių atsargų, nes dėl stipraus lietaus keliai buvo uždaryti arba neįvažiuojami. Tai taip pat apribojo jų galimybę purkšti srutas ir padidino bendrus jų patirtus nuostolius. Raginu Komisiją išnagrinėti šį klausimą ir nustatyti, ar galima suteikti tiesioginę pagalbą šio sektoriaus ūkininkams.

Taip pat raginu Komisiją skirti dėmesio Šiaurės Airijos bulvių pramonei. Neseniai man parašė keli bulvių augintojai, nes jie taip pat stipriai nukentėjo nuo pastarosiomis savaitėmis iškritusio didelio kritulių kiekio. Jie labai nerimauja, kad nepajėgs nuimti bulvių derliaus. Be to, kadangi su žiemos pradžia sparčiai artinasi ir speigai, baiminasi, kad visai praras derlių. Kartoju, ši pramonė – ir dalis žemės ūkio pramonės Šiaurės Airijoje – išgyvena labai sunkius laikus.

Neseniai taip pat susitikau su keliais kiaušinių gamintojais – ūkininkais, kurie šiuo metu pradeda naudoti padidintus narvus. Jie norėtų gauti Komisijos garantiją, kad jiems nereikės vėl greitai keisti šių narvų. Dar kartą norėčiau paraginti Komisiją išnagrinėti šį klausimą.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, krizė žemės ūkio sektoriuje – ypač sunki, ir kyla grėsmė, kad ji taps nepataisoma.

Mano regione, Apulijoje, alyvuogių auginimas – pagrindinė veikla ir vienas didžiausių pajamų šaltinių. Šiais metais alyvuogių kaina nukrito iki 30 EUR už 100 kg, o didmeninė aliejaus kaina nukrito iki 2,50 EUR už kilogramą. Esant tokioms kainoms, gamintojai dirba nuostolingai. Aukščiausios kokybės pirmojo spaudimo alyvuogių aliejus, žaliasis auksas, kuris visais laikais buvo mano šalies pasididžiavimas, gali virsti pilietine ir socialine „mirtimi“. Visame regione ūkininkai blokuoja kelius ir rengia demonstracijas.

Minėjote, kad padėtis gerėja ir kainos vėl kyla, bet supažindinau jus su kita padėtimi, su kuria kasdien susiduriu. Reikia imtis skubių priemonių, todėl raginu solidarumo fondą, kuris buvo naudotas pienui, pradėti naudoti alyvuogių produkcijai, vaisiams ir daržovėms. Dėl alyvuogių produkcijos, Komisijos nare, raginu imtis papildomų skubių priemonių, būtent – iš dalies pakeisti Komisijos reglamentą (EEB) Nr. 2568/91 dėl alyvuogių

aliejaus ir maišyto alyvuogių išspaudų aliejaus savybių, įtraukiant branduolinę magnetinio rezonanso topografiją į analizės metodus. Tai užkirstų kelią niekada nesibaigiančiai apgavystei, kai prekybos centrų lentynose išdėliojami buteliai, ant kurių užrašyta „aukščiausios kokybės pirmojo spaudimo aliejus“, kuriuose iš tiesų supiltas išvalyto ar rafinuoto alyvuogių aliejaus mišinys.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, poniam M. Fischer Boel, labai dėkoju už jūsų pranešimą. Tai labai svarbus ženklas mūsų ūkininkams, kurie turi gyventi šios įtemptos rinkos padėties sąlygomis.

Pranešime taip pat minėjote, kad žemės ūkio sektoriuje krito paklausa. Būtent todėl svarbu pagyventi šį sektorių ir skatinti pardavimą. Šiuo metu, labiau nei bet kada, Komisija turi išmokyti atpažinti krizes pačioje jų pradžioje, nepaisant gamybos šakos, ir greitai ir veiksmingai imtis reikalingų priemonių, kad krizės būtų įveiktos.

Esu įsitikinusi, kad tokiam jautriam sektoriui kaip maisto produktų gamyba ypač reikalingos rinkos priemonės. Žemės ūkio teikiama papildoma nauda, kurią sukuriame saugodami Europos kultūros kraštovaizdžius, kaimo vietovių priežiūrą, biologinę įvairovę ir dar daugelį kitų dalykų – nepakeičiama. Turime visa tai išsaugoti ir skirti tam pakankamai dėmesio būsimose diskusijose dėl naujos žemės ūkio politikos.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nare, norėčiau padėkoti už tai, kad aptarėte įvairių žemės ūkio produkcijos rūšių kainų skirtumus. Padarėte išvadą, jog turime toliau stebėti padėtį, kad, prireikus, galėtume imtis veiksmų.

Iš tiesų, nepamiršote paminėti nestabilumo – tai pavojingiausias šiuolaikinio ūkininko priešas. Tiesiog norėčiau pritarti būtinumui atkurti ir išlaikyti viešąją kainodaros ir reguliavimo politiką. Be to, ir ateityje išliks poreikis įtvirtinti šią viešąją reguliavimo politiką, pvz., vykdyti kainų ir maržų stebėseną, kad kainos būtų teisingai nustatomos visiems gamybos dalyviams, ar tai būtų gamintojai, apdirbimo įmonės, ar platintojai.

Jei šiandien leisime, kad kainodara būtų reguliuojama privačiu lygmeniu, tai platintojai ir apdirbimo įmonės visuomet turės antkainius, o gamintojai visuomet patirs nuostolius. O vietinis žemės ūkis nuolat susidurs su didelėmis problemomis. Galiausiai, pirmininke, negalime nekreipti dėmesio į tai, kad privalome derėtis ir su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, ypač dėl kviečių kainos, kuri Čikagoje yra fiksuota, nes sprendžiame ne vien Europos, o viso pasaulio klausimą.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Ponia pirmininke, Komisijos nare, man nerimą kelia tai, kad dažnai koordinacijos stoka lemia tvarumo kriterijų netaikymą žemės ūkyje.

Norėčiau užduoti jums du klausimus: kodėl šiuo metu, kai pietų Europoje žemės virsta dykumomis, ir tam didelį poveikį daro klimato kaita, taip pat atsižvelgiant į tai, kad žemėnauda – svarbiausias dalykas, mokami pinigai, kad būtų raunami alyvmedžiai ir vynuogmedžiai? Tai reiškia, kad Europa moka už tai, kad turėtų daugiau dykumų! Ar ketinate tai sustabdyti?

Antras svarbus klausimas – susitarimas su Maroku. Jei Europa vykdo bendrąją užsienio politiką, ji turi ginti savo piliečių ir Europos gamintojų interesus. Europa derasi dėl susitarimo su Maroku, kuris maldauja jį sudaryti, neatsižvelgdama į abipusiškumo principą, neužtikrindama sveikatos apsaugos ir insekticidų bei maisto produktų kokybės programų vykdymo.

Kaip gali būti, kad šis procesas ne tik atveria kelią produktams, kuriems nustatyti didžiausi kvotų apribojimai, bet ir stato kokybę į pavojų?

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Tai, kad šiuo metu kalbame apie krizę žemės ūkio sektoriuje – pirmą kartą svarbus klausimas, nes paaiškėjo keletas rengiamų planų, pagal kuriuos subsidijos žemės ūkiui bus palaipsniui nutrauktos nuo 2013 m. Nepamirškime, kokių skaudžių padarinių turėjo neseniai įgyvendintos liberalios priemonės. Pasimokykime iš šių pavyzdžių, kad vėl nekartotume tų pačių klaidų. Žemės ūkio svarba ateinančiais metais tik didės, nes kenčiančių alkį žmonių skaičius mūsų planetoje nuolat auga.

Supaprastinimo priemonių klausimu, deja, ūkininkai mano, kad kaskart, kai minimi supaprastinimai, jie iš tikrųjų niekada neįvykdomi. Ūkininkai privalo taikytis prie vis sudėtingesnių sistemų. Numatoma tęsti naujas gyvūnų gerovės gerinimo priemones. Visa tai didina išlaidas, su kuriomis jų konkurentai nesusiduria. Be to, kiekviena nauja gyvūnų gerovės gerinimo priemonė reikalauja dar didesnių energijos sąnaudų, dėl kurių didėja išmetamo CO₂ kiekis.

PIRMININKAVO: Stavros LAMBRINIDIS*Pirmininko pavaduotojas*

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Pone pirmininke, per diskusijas dėl savo gairių, José M. D. Barroso teigė, kad tvarumas ir biologinės įvairovės išsaugojimas bus prioritetiniai ES politikos tikslai dabartinės kadencijos laikotarpiu. Todėl šių tikslų turi būti siekiama visose politikos srityse ir, be abejo, ypač žemės ūkio srityje. Šiandien norėčiau primygtinai visus paraginti skatinti ir remti priemones – tik tokias priemones, kurios prisideda prie biologinės įvairovės išsaugojimo ir tvarumo.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, džiaugiuosi šiomis diskusijomis. Daugelio čia paminėtų problemų negalime iki galo išspręsti, tačiau galime labai prisidėti prie kitų problemų sprendimo. Kolegos ypač pabrėžė per didelio reguliavimo problemą; ši klausimą iškėlė ir daugelis ūkininkų visoje Europos Sąjungoje. Žmonės taip pat susirūpinę genetiškai modifikuotų maisto produktų klausimu, ir aš visiškai sutinku su jais, kad šioje srityje būtinai reikia imtis veiksmų.

Tačiau viena sritis, kuri, mano manymu, taip pat svarbi – galvijų eksportas. Kyla pavojus sukurti tiek daug taisyklių, kad galvijų eksportas pareikalaus pernelyg didelių išlaidų, ypač iš ūkininkų ir asmenų, eksportuojančių galvijus iš jų gimtosios Airijos salos.

Būtų įdomu palyginti, pvz., šiandien į šiuos Europos Parlamento rūmus atvykusių narių kelionės tvarkaraštį su į užsienį eksportuojamų galvijų kelionės tvarkaraščiu. Man regis, EP nariai kartais patiria didesnę stresą.

Šiuo atžvilgiu turime būti labai atsargūs ir nenustatyti per didelių reikalavimų, kad neišstumtume savęs iš rinkos.

Pirmininkas. – Dėkoju jums, pone S. Kelly. Kadangi šiame Parlamente visus narius raginame kalbėti gimtąja kalba, norėčiau atkreipti dėmesį, kad savo kalbą pradėjote „*Merci, Monsieur* pirmininke“. Manau, prašėte ne mano malonės, o mėginote pasakyti „*achiū*“ – graikų kalba reikėtų sakyti „*Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε*“!

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Pone pirmininke, padėtis žemės ūkio sektoriuje ne tik kelia susirūpinimą. Pažymėsiu, kad ši padėtis – netvari: ūkininkų pajamos mažėja, o skirtumas tarp ūkininkų įplaukų ir rinkos kainų, taikomų vartotojams, kiekvieną dieną didėja. Veiklos tęstinumas jau tapo utopija, o asociacijos susitarimai nuolat pažeidinėjami, kaip skandalinguomu pomidorų iš Maroko importo atveju, kurį nagrinėjo Europos kovos su sukčiavimu tarnyba, o Komisija nesiėmė jokių ryžtingų veiksmų. Augalų sveikatos taisyklės ir šio sektoriaus kontrolė taikomos nevienodai ir sukuria labai nesąžiningas sąlygas.

Jeigu paminėsiu ir konkrečius atvejus, pvz., muito sumažinimą bananų sektoriui, kuris atneš labai neigiamų padarinių, arba tai, kad gyvulių augintojai neišstengia padengti sąnaudų, pritarsite man, kad šio sektoriaus ateitis – labai neaiški.

Be to, žemės ūkio atokiausiuose regionuose ateitis – ne tik neaiški, bet ir kelia didelį nerimą. Ūkininkai suinteresuoti tęsti ūkininkavimą, tačiau tai kasdien tampa vis sunkiau. Komisija privalo suprasti žemės ūkio svarbą. Reikia rimčiau į tai pažvelgti!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, iš tiesų šiuo metu krizė apėmusi daugelį žemės ūkio sektorių. Be abejo, yra daug šios krizės priežasčių. Viena iš jų – pastaraisiais metais vykdytas žemės ūkio politikos liberalizavimas. Jeigu iš bendrosios žemės ūkio politikos pašalinsime vis daugiau apsaugos tinklų, kainų svyravimai tik didės. Tai sukels dar didesnių problemų mūsų ūkininkams.

Todėl trumpojo laikotarpio tikslas, be abejonės, turi būti sprendimas, padėsiantis įveikti šią krizę. Tačiau, visų pirma, persvarstydami žemės ūkio politiką, turime nuspręsti, kaip galėtume sumažinti šiuos kainų svyravimus. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, mes, Parlamento nariai, turime imtis aktyvių veiksmų. Be abejo, reikėtų teigiamai vertinti tai, kad pastarosiomis dienomis Paryžiuje vyko žemės ūkio ministrų susitikimas, kuriame buvo aptartas šis klausimas. Tačiau mūsų darbas Parlamente – atskleisti naują vaidmenį ES ūkininkams. Turime rasti demokratinių sprendimų mūsų būsimai žemės ūkio politikai.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pamėginsiu atsakyti į kai kuriuos iškeltus klausimus, tačiau iš šių diskusijų aiškiai matyti, kad yra bendras supratimas apie problemas, su kuriomis šiuo metu susiduriama ES žemės ūkio sektoriuje.

Visų pirma, šiek tiek nustebino tai, kad žemės ūkio sektoriuje atsisakėme apsaugos tinklo. Tikrai taip nėra. Iš tikrųjų, apsaugos tinklą taikome tais atvejais, kai ūkininkams reikia paramos. Nuolatinis apsaugos tinklas

– tai tiesioginės išmokos. Šis tinklas skirtas apsaugoti ūkininkus ir jis veikia. Be to, prireikus gali būti taikomos šios priemonės: įvairios intervencijos sistemos, privatus sandėliavimas, eksporto grąžinamųjų išmokų sistema.

Dėl supaprastinimo ir biurokratizmo visiškai jums pritariu – turime stengtis kiek įmanoma palengvinti padėti mūsų ūkininkams. Todėl trečią dieną Tarybos posėdyje pateiksiu Tarybai keletą pasiūlymų, kuriuos reikėtų aptarti dėl reguliavimo panaikinimo.

Taryba pateikė 39 pasiūlymus, ir daugeliui iš jų tikrai galime pritarti. Kiti pasiūlymai turi politinių aspektų ir susiję su laikotarpiu, kuris prasidės 2013 m., tačiau esu įsitikinusi, kad tarp jų rastumėte labai įdomių pasiūlymų.

Dėl pasiūlymų, kuriuose keliamas genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) klausimas, manau, žinote, kad visiškai pritariu jūsų nuomonei, ir sutinku, kad svarbu rasti techninį sprendimą dėl nepatvirtintų GMO buvimo produktuose. Tikiuosi, kitos kadencijos Komisija pateiks tokį pasiūlymą.

Tiesa, kad Europos Sąjunga – didžiausia žemės ūkio produktų importuotoja, tačiau Europos Sąjunga – ir didžiausia žemės ūkio produktų eksportuotoja. Taip yra todėl, kad turime labai gerą prekių: Europos produktai užsienio rinkose laikomi aukštos kokybės prekėmis. Todėl pasiūlymas įvesti naujas mūsų produkcijos apsaugos taisykles būtų žalingas ES žemės ūkio sektoriui.

Taigi, mums reikia toliau palaikyti matomumą eksporto rinkose, ir manau, kad ateityje – tikiuosi, iš Europos Parlamento sulauksime visapusiško palaikymo – turime skirti daug daugiau lėšų mūsų aukštos kokybės produktams skatinti naujose besivystančiose rinkose. Manau, galime padaryti daug daugiau, tačiau mums reikia paramos.

Reguliavimo sistemos klausimas nebuvo konkrečiai paminėtas, tačiau manau, kad būtent jis slypi už kai kurių jūsų pastabų. Šiuo metu ūkininkai jau turi galimybę sudaryti sutartis su pramonininkais, ypač pieno sektoriuje, dėl tam tikro produkcijos kiekio pastovia kaina. Ūkininkai jau turi tokią galimybę. Tikriausiai žinote, kad sudarėme aukšto lygio ekspertų grupę pieno klausimais ir ieškome būdų, kaip pagerinti šią sistemą.

Dėl biologinės įvairovės visiškai sutinku, kad šis klausimas – svarbus, ir būtent todėl įtraukėme biologinės įvairovės klausimą į naujų iššūkių sąrašą, kai 2008 m. lapkričio mėn. susitarėme dėl bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) „sveikatos patikrinimo“. Taigi šis klausimas turi didelę prioritetinę reikšmę, ir visiškai pritariu EP narės Karinos Kadenbackos pastaboms.

Dėl priemonių taikymo: iš tikrųjų šiuo metu galime pasitelkti visas turimas priemones. Tačiau laikinus įgaliojimus turinti Komisija negali pateikti naujų iniciatyvų. Esu įsitikinusi, kad žinote apie šią problemą, ir tikiuosi, jog naujos sudėties Komisija galės netrukus pradėti savo kadenciją.

Be to, labai džiaugiuosi, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Europos Parlamentas galės iš tiesų atlikti savo vaidmenį kaip svarbus veikėjas, remiantis bendro sprendimo procedūra. Šią bendro sprendimo procedūrą bus galima taikyti ne tik žemės ūkio, bet ir biudžeto klausimams spręsti. Taigi turėsite didelę įtaką nustatant biudžetą žemės ūkio sektoriui nuo 2013 m.

Net jeigu daugiau neteks eiti šių pareigų, galiu pažadėti, kad stebėsiu jūsų darbą, kai prisiimsite naują atsakomybę už žemės ūkio sektorių.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Dėl ekonomikos ir finansų krizės mums tenka patirti ir žemės ūkio bei socialinę krizę, todėl džiaugiuosi šiomis Parlamento diskusijomis, nors jos ir pavėluotos. Šiuo metu gamintojai (grūdų, kiaušienos, alyvuogių aliejaus, vaisių, daržovių ir t. t.) vykdo savo veiklą labai sunkiomis sąlygomis dėl sumažėjusios paklausos, parduodami produktus itin žemomis kainomis, palyginti su gamybos išlaidomis. Daug sunkumų iškyla siekiant gauti kreditą. Šios problemos daro didelę įtaką jų pajamoms. Kainų svyravimai žemės ūkyje – itin sudėtinga problema, kuri turi neigiamos įtakos planavimo ir prognozavimo procesams, kurie svarbūs ūkininkams, todėl jų pelningumas ir investicijos labai maži. Taigi būtina sudaryti tokias sąlygas, kurios išlaikytų ūkių tvarumą ir palaikytų tam tikrą kainų stabilumo lygį, kad gamintojai galėtų užtikrinti sau pragyvenimo šaltinį, gerindami produktų kokybę, nes tai turėtų teigiamą poveikį visiems rinkos dalyviams nuo gamintojo iki vartotojo.

Spyros Danellis (S&D), raštu. – (EL) ES paplitęs darbas keliose darbo vietose. Jo tikslas – gauti pajamų, neatsižvelgiant į pajamas, gaunamas iš žemės ūkio. Kadangi mažuose ūkiuose įprasta įdarbinti darbuotojus, turinčius keletą darbo vietų, šiuo metu maži ūkiai akivaizdžiai nukenčia labiau negu dideli ūkiai. Taip yra, nes:

- neatsižvelgiant į sumažėjusias pajamas, gaunamas iš žemės ūkio, ir gamybos sektorių, kuriame ūkis specializuojasi, jis taip pat susiduria su:

- pajamų, gaunamų ne iš žemės ūkio, sumažėjimu arba praradimu, kai:

- pajamų saugumas, kurio suteikia tiesioginės pagalbos priemonės, yra nepakankamas, siekiant užtikrinti gerą gyvenimo lygį.

Todėl, neatsižvelgiant į žemės ūkio sektorių, kuriame gamintojas specializuojasi, mažiems ūkiams reikalinga horizontalioji tikslinė valstybės pagalba, kad jie galėtų įveikti krizę.

16. Dohos plėtros darbotvarkės perspektyvos po Septintosios PPO ministrų konferencijos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – žodinis Vitalo Moreiros klausimas Komisijai (O-0126/2009) INTA komiteto vardu dėl Dohos plėtros darbotvarkės perspektyvų po Septintosios PPO ministrų konferencijos (B7-0232/2009).

Vital Moreira, autorius. – (PT) Prieš keletą savaitių teko vadovauti šio Parlamento tarptautinės prekybos komiteto (INTA) delegacijai, kuri dalyvavo Septintojoje PPO ministrų konferencijoje Ženevoje. Nors Dohos derybų raundas, t. y. Dohos plėtros darbotvarkė, nebuvo įtrauktas į oficialią šios ministrų konferencijos darbotvarkę, didžioji oficialių delegacijų iš PPO valstybių narių dauguma pasinaudojo galimybe pareikšti savo poziciją šiuo klausimu ir pabrėžti, kad jos siekia baigti Dohos derybų raundą iki 2010 m. pabaigos.

Visuomenėje žinoma, kad pastaruoju metu derybose nebuvo padaryta jokios pažangos. Todėl Tarptautinės prekybos komiteto, kuriam pirmininkauju, vardu norėčiau užduoti Komisijai keletą klausimų.

Pirma, ar Komisija gali pateikti pagrindinių Dohos plėtros darbotvarkės sričių, dėl kurių deramasi, ypač žemės ūkio, NAMA (galimybės patekti į ne žemės ūkio rinką) ir paslaugų, padėties vertinimą? Kokie pagrindiniai Komisijos laimėjimai Septintojoje PPO ministrų konferencijoje? Kokius klausimus dar reikia svarstyti ir kokios yra sudėtingiausios temos?

Antra, kokį poveikį PPO ministrų konferencija padarys Dohos derybų raundui? Kaip Komisija užtikrins, kad pagrindinis dėmesys derybose būtų skiriamas plėtrai? Ar galėtų Komisija įvertinti, kokia tikimybė, kad Dohos plėtros derybų raundas būtų sėkmingai užbaigtas iki kitų metų pabaigos?

Mano trečiasis ir paskutinis klausimas yra toks: kaip Komisija planuoja įtraukti Europos Parlamento narius į vykstantį Dohos derybų raundą ir į PPO struktūrą?

Tarptautinės prekybos komiteto vardu pateikęs klausimus Komisijai, norėčiau baigti kalbą pabrėždamas, kad šis Parlamento komitetas teikia didelę reikšmę atsakomybei prisiimant naujus išpareigojimus ir naudojantis naujais pagal Lisabonos sutartį suteiktais įgaliojimais. Be to, šis komitetas norėtų užmegzti glaudesnę ir vaisingesnę bendradarbiavimą su Komisija tarptautinės prekybos srityje. Be abejo, Komisija, savo ruožtu, turi būti pasirengusi bendradarbiauti su Parlamentu, pradėdama nuo atsakymų į klausimus, kuriuos jai ką tik pateikėme.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Pone pirmininke, Septintoji PPO ministrų konferencija Ženevoje buvo svarbi galimybė apsiukeisti nuomonėmis su visomis PPO narėmis prioritetų nustatymo klausimu. Manau, svarbu pabrėžti, kad ši Septintoji PPO ministrų konferencija buvo ne derybų konferencija – tai buvo daugiau diskusijos įvairiomis temomis.

Mūsų prioritetų sąrašas, be abejo, prasideda Dohos plėtros darbotvarke. Jeigu šią Dohos plėtros darbotvarkę galima būtų užbaigti, ji duotų gerų rezultatų ne tik Europos, bet ir viso pasaulio ekonomikai. Visi nukentėsime, jeigu didės protekcionizmas, tačiau turėsime naudoti, jeigu susitvarkys ekonomika. Dohos darbotvarkė – geriausia prekybos politikos priemonė, kurią galime taikyti abiem minėtais atvejais.

Be to, Dohos darbotvarkė atneštų plėtrą, kurios laukiama skurdžiausiose pasaulio šalyse. Tai būtų pasiekta įvedant naujas taisykles dėl patekimo į rinką, ypač vykdant žemės ūkio reformą ir supaprastinant muitinės formalumus. Visose Dohos derybų srityse jau atsižvelgta į suinteresuotųjų valstybių plėtrą.

Tačiau Dohos derybų raundą, žinoma, galime baigti tik tuo atveju, jeigu dalyvaus visos PPO narės. Iš tiesų, JAV rimtai susirūpinusios ir susiduria su apribojimais, kuriuos aptaria su didžiosiomis besivystančiomis šalimis. Po kelių mėnesių paaiškės, kaip plėtojasi šios diskusijos, nes Didžiajam dvidešimtukui (G20) artėja termino baigti Dohos derybų raundą 2010 m. pabaiga.

Manau, visi man pritars, kad norint baigti Dohos derybų raundą iki 2010 m. pabaigos, reikia nustatyti tvarką ir procedūras, susijusias su galimybėmis patekti į žemės ūkio ir ne žemės ūkio rinką (NAMA) iki 2010 m. kovo mėn. pabaigos. Šis terminas – galutinis. O mes ir toliau raginsime, kad būtų patenkinti Europos Sąjungos interesai tam tikrose srityse, pvz., prekybos, paslaugų ir geografinių nuorodų apsaugos.

Be Dohos plėtos darbotvarkės, ministrų konferencijoje buvo sprendžiami kai kurie PPO narėms svarbūs klausimai. Mūsų prioritetai apima būtinybę stiprinti PPO vaidmenį stebint ir analizuojant protekcionizmą; galimybę įstoti į PPO, pvz., mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurių, mūsų manymu, reikia būtinai skatinti; didesnį regioninių laisvosios prekybos susitarimų skaičių – šioje srityje turime užtikrinti, kad šie susitarimai iš tikrųjų papildytų daugiašalę prekybos sistemą; ir, galiausiai, prekybos politika turi prisidėti prie kovos su klimato kaita. PPO narės sutarė, kad organizacija galėtų ir turėtų veikti sprendžiant daugelį šių klausimų. Taigi, tikiuosi, kad pasieksime pažangą.

Atsakydama į paskutinį klausimą, be abejo, patikinsiu, kad reguliariai ir išsamiai informuosime Parlamentą apie pokyčius, ypač Dohos derybų raunde. Lisabonos sutartyje iš tiesų suteikiama puiki galimybė plėtoti bendradarbiavimą su Europos Parlamentu, ir tai bus pagrindinis Komisijos prekybos politikos prioritetas ateinančiais metais.

Georgios Papastamkos, PPE frakcijos vardu. – (EL) Pone pirmininke, palaikome daugiašalę prekybos sistemą ir Pasaulio prekybos organizaciją kaip taisyklėmis grindžiamos prekybos sistemos ir sistemos, kuri garantuoja veiksmingesnį globalizacijos valdymą ir teisingesnį jos teikiamos naudos paskirstymą, globėją.

Būtent PPO *acquis* per dabartinę ekonomikos krizę užkirto kelią jos narėms taikyti prekybą ribojančias priemones, kartu palikdama pakankamai daug pasirinkimo laisvės taikyti priemones ekonomikai atkurti.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija remia Dohos plėtos darbotvarkės integravimą, grindžiamą integruotą, plataus užmojo ir subalansuotą derybų rezultatais. Raginame Komisiją palaikyti tvirtą derybų poziciją, kuri iš tiesų stiprintų galimybę Europos prekėms ir paslaugoms patekti į išsivysčiusių ir besivystančių šalių rinkas.

Žemės ūkio srityje raginu Komisiją – ponias M. Boel, norėčiau, kad tai pasižymėtume – griežtai laikytis derybų mandato, kurį jai suteikė Taryba, kuriame nustatytos ir derybų pozicijos ribos, remiantis lygiavertėmis nuolaidomis, kurias teikia mūsų prekybos partneriai. Norėčiau pabrėžti, kad būtina ryžtingai ginti mūsų poziciją dėl geografinių nuorodų.

Dohos plėtos darbotvarkės rezultatų reikia siekti užtikrinant veiksmingesnę besivystančių šalių integraciją, ypač mažiau išsivysčiusiose šalyse, į pasaulio prekybos sistemą.

Ir galiausiai, prašome stiprinti Pasaulio prekybos organizacijos ir kitų tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti tarpusavio paramą, taip pat prekybos ir ne prekybos aspektų, pvz., aplinkos tvarumo, maisto pakankamumo ir saugos bei tinkamų darbo sąlygų, ryšį.

Harlem Désir, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Dohos derybos pradėtos 2001 m. siekiant ištaisyti tarptautinės prekybos sistemos, sukurtos po Urugvajaus derybų raundo, kai buvo įkurta PPO, disbalansą, arba, tiksliau sakant, panaikinti neteisębę.

Pripažinta, kad po Urugvajaus raundo buvo ištesėti ne visi pažadai, susiję su besivystančiomis šalimis, ir kad Pietų valstybėms buvo sudarytos nesąžiningos kliūtys dėl prekybos taisyklių, visų pirma žemės ūkio srityje, nes šios prekybos taisyklės padėjo turtingiausioms šalims apsaugoti savo rinkas ir toliau finansuoti savo produkciją, įskaitant eksportui skirtus gaminius, o daugelis Pietų šalių ūkininkų bankrutavo. Medvilnė tapo šios padėties simboliu.

Todėl, pradėdamos „plėtros raundą“, PPO narės įsipareigojo iš dalies pakeisti daugiašalės prekybos taisykles, siekdamos užtikrinti, kad prekyba iš tiesų būtų naudinga kiekvienos valstybės ir kiekvieno žemyno ekonominei ir socialinei plėtrai.

Taigi, neturime pamiršti, kad šis derybų raundas nepanašus į kitus raundus, ir net jeigu, kaip ir visose derybose, šalis laukia pažangos joms rūpimais klausimais, – pramoninėms šalims rūpi pramoniniai produktai ir paslaugos, – nuo pat pradžių buvo susitarta, kad šis raundas bus skirtas, visų pirma, pusiausvyrai besivystančiose šalyse atkurti.

Šiuo metu, vykstant Septintajai PPO ministrų konferencijai, kaip ir prieš ją, derybos iš esmės nutrūko ant Kapitolijaus kalvos Vašingtone, kaip kažkada „prasmego“ Kankuno smėlynuose, ir taip nutiko iš esmės dėl Europos Sąjungos iškeltų reikalavimų.

Pramoninės šalys, derybose pateikusios pernelyg daug reikalavimų, padarė neigiamą įtaką galutiniams derybų raundo rezultatams ir net privertė suabejoti PPO patikimumu. Kiekviena šalis siekia tik asmeninių tikslų, o ne bendro tikslo, t. y. sukurti daugiašalę prekybos sistemą, pagrįstą sąžiningesnėmis taisyklėmis, kurios skatintų sąžiningesnę prekybą bei tvarų vystymąsi ir panaikintų skurdą.

Pirmas šios aklavietės rezultatas – dvišalių prekybos susitarimų, kurie neretai yra dar nepalankesni Pietų valstybėms, skaičiaus išaugimas. Tai – žingsnis atgal.

Todėl ES turi priimti aiškią poziciją. Prioritetas – baigti šį derybų raundą kaip plėtros raundą, o ne stengtis nurungti vieniems kitus dėl pramoninių produktų ir paslaugų. Šios derybos turi būti vedamos ne tradiciškai ir trumparegiškai, kai kiekvienas kovoja už save.

Tai veda į aklavietę ir verčia pamiršti svarbiausią dalyką, kad būtina sukurti naują būdą, kaip reguliuoti tarptautinės prekybos sistemą, kuri pasaulyje taps naujo valdymo, kurio visi laukia, dalimi, ypač po G20 šalių susitikimo, siekiant įveikti tikruosius šio laikotarpio iššūkius, t. y. teisingą plėtrą visuose žemynuose, skurdo panaikinimą, maisto saugą, pagarbą socialinėms teisėms ir teisę į gerą darbą bei kovą su klimato kaita.

Šiose derybose Europos Sąjunga turi parodyti, kokias pastangas deda, kad prekybos taisyklės padėtų gerinti šią padėtį ateityje. Būtent tuo remiantis reikia apsvastyti šias diskusijų temas:

– žemės ūkio srityje: 2008 m. liepos mėn. priimtų įsipareigojimų vykdymą; derybų dėl procedūrų baigimą; specialiųjų ir diferencijuotųjų sąlygų ir apsaugos mechanizmų užtikrinimą, specialių produktų skatinimą, žemės ūkio paramos vystymą pagal tvaraus žemės ūkio ir maisto saugos principus;

– NAMA produktų srityje: raginimą besivystančioms šalims mažinti tarifus, – čia baigsiu kalbą, – kad jie atitiktų šių šalių išsivystymo lygį;

ir

– paslaugų sektoriuje: kiekvienos šalies teisės toliau reguliuoti savo viešąsias paslaugas apsaugą.

Michael Theurer, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, prieš dvi savaites Ženevoje įvyko Septintoji PPO ministrų konferencija. Kaip Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos delegacijos atstovas turėjau galimybę dalyvauti konferencijoje ir prisidėti prie bendro pasiūlymo dėl rezoliucijos kaip vienas iš autorių.

Ši patirtis mums duoda keturias pamokas, kurias turime išmokti. Ekonomikos ir finansų krizė smarkiai sumažino pasaulinę prekybą. Todėl labai svarbu kuo greičiau baigti Dohos derybų raundą, siekiant suteikti naują postūmį pasaulio ekonomikai.

Dohos plėtros darbotvarkė – tai galimybė atkurti sąžiningą ir laisvą pasaulio prekybą. Būtent to ir turime siekti. Europos Sąjunga ilgai pataikavo savo partneriams, ypač partneriams besivystančiose šalyse. Pvz., pažadėjome panaikinti visas eksporto subsidijas žemės ūkio produktams.

Dabar turime užbaigti derybas. Tam reikia politinės valios. ALDE frakcija pasiryžusi baigti Dohos derybas. Dabar! Todėl labai svarbu suvienyti jėgas, kad Dohos derybų raundas būtų baigtas. Europos Sąjunga gali ir turi atlikti pagrindinį vaidmenį šiame procese. Be to, turime atlikti jungiamąjį vaidmenį, pvz., suburti JAV ir kylančias bei besivystančias šalis, – tai daryti raginame ir bendroje rezoliucijoje.

Turime kelti visuomenės sąmoningumą. Mums reikia didesnės piliečių paramos. Turėtume pabrėžti pasaulio prekybos pranašumus, nes laisva ir sąžininga pasaulio prekyba naudinga mums visiems.

Nematau kitų alternatyvų Dohos plėtros darbotvarkei. Galima alternatyva būtų konkuravimas dėl dvišalių susitarimų, kuris ribotų galimybes ekonomiškai silpnesnėms šalims patekti į rinką, statytų į pavojų žmogaus teises ir aplinkos apsaugos tikslus. Taip neturi atsitikti. Todėl atėjo metas baigti Dohos derybų raundą.

Martin Häusling, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Dohos derybų raundas tęsiasi jau aštuonerius metus, ir didžioji dauguma besivystančių šalių iš tiesų visiškai nenorėjo vykdyti šio Dohos derybų raundo. Iš pradžių JAV ir Europa siekė, kad besivystančios šalys sutiktų vartoti sąvoką „plėtra“. Derybos žlugo du kartus. Tik didžiausios žemės ūkio eksportuotojos – Brazilija ir Argentina, galbūt ir Indija – iš tiesų suinteresuotos tuo, kas čia vyksta. ES taip pat *de facto* žengė žingsnį atgal, atsižvelgiant į reikalavimus, kuriuos ji kėlė pastaruosius keletą metų, taip pat į pasiūlymus ateinantiems metams.

Mums iš tiesų reikia objektyviai išnagrinėti pastarųjų kelerių metų veiklos padarinius, o ne dvidešimties metų liberalizavimo politiką, nors ši liberalizavimo politika iš dalies sukėlė dabartinę ekonomikos ir finansų krizę. Negalime elgtis taip, tarsi galėtume sėkmingai eiti tuo pačiu keliu. Neverta nė kalbėti apie pasaulio klimato kaitos padarinius, jeigu ir toliau veiksime taip, kaip anksčiau, nesivadovaudami tinkamomis taisyklėmis.

Ženevoje vyko konferencija, kurioje per krizės įkarštį visi tvirtino, kad turime veikti taip, kaip anksčiau, ir kad reikia tiesiog palaukti, kol krizė praeis ir galėsime tęsti tai, ką buvome pradėję. Nuolat kartojama, kad Dohos derybų raundas suteiks naują postūmį atkurti ekonomiką. Tačiau visi duomenys rodo, kad taip nebus. Be to, įgyvendinimo laikas ir trukmė bus pernelyg ilgi. Taip pat tvirtinama, kad tuomet besivystančios šalys galės dalytis atkurtos ekonomikos rezultatais. Tačiau, mąstant objektyviai, reikia pabrėžti, kad daugelis besivystančių šalių nesulauks šio ekonomikos atkūrimo, o priešingai – patirs dar didesnes nesėkmes. Bendras poveikis daugeliui besivystančių šalių bus neigiamas. Todėl negalime rekomenduoti daugeliui besivystančių šalių bendradarbiauti su mumis krizės įkarštyje.

Net jeigu nė viena iš Pasaulio prekybos organizacijos narių ar nė vienas iš didžiųjų Europos Parlamento frakcijų narių nedrįsta pasakyti, mes, Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso nariai, pasakysime štai ką: raginame, galų gale, baigti Dohos derybų raundą, kuris buvo aklavietėje daugelį metų ir tapo visiškai netinkamas dabartinėmis sąlygomis. Suprantame, kad PPO turi vykdyti reformą ir kad šiuo metu negali padėti išspręsti pasaulio krizės. Ateityje mums reikia sąžiningos prekybos, o ne prekybos, kuri iš esmės būtų laisva.

Vertinant pastarųjų dvidešimties metų žemės ūkio sektorių, ką iš tiesų atnešė šis nuolatinis liberalizavimas? Juo tik buvo daromas didžiulis spaudimas racionalumui pramoninėse valstybėse. Procesai industrializuoti, o besivystančios šalys iš esmės negavo jokios naudos, vien tik sutrikdytas rinkas. Užuo diskusijose reikiama dėmesį skyrę maisto nepriklausomumo principui, visišką prioritetą suteikėme laisvosios prekybos principui. Todėl Žaliųjų frakcijos rezoliucijoje raginame neinvestuoti jokio tolesnio politinio kapitalo į žlugusį Dohos derybų raundą. Raginame iš naujo pradėti šį procesą.

Jan Zahradil, *ECR frakcijos vardu*. – (CS) Pone pirmininke, Komisijos nare, be abejo, esame ekonomikos nuosmukio arba krizės įkarštyje, ir tai yra nemalonu, bet tokios krizės prasideda ir baigiasi. Šios krizės – cikliška rinkos ekonomikos dalis ir jos neturi būti naudojamos kaip dingstis nustatyti pernelyg daug taisyklių, varžančių ekonomiką, nes tokios taisyklės liks galioti net ir krizei pasibaigus. Tai liečia ir tarptautinę prekybą. Todėl ES turėtų vengti protekcionizmo komerciniuose santykiuose – taip pakenksime ne tik sau patiems, bet ypač tiems, kuriems stengiamės padėti, kitaip tariant, mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kurių visišką integraciją į pasaulio prekybos sistemą turime skatinti.

Europos konservatorių ir reformuotojų frakcijos vardu norėčiau pritarti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos ir ALDE frakcijos nariams, kurie kartu su mumis parengė subalansuotą rezoliucijos dėl Dohos plėtros darbotvarkės projektą po Septintosios PPO ministrų konferencijos. Šią plėtros darbotvarkę turi lydėti pažanga tarptautinėje prekyboje, ir jeigu JAV tam nepritaria, tada ES turėtų imtis vadovaujamo vaidmens ir sėkmingai baigti Dohos derybų raundą, taip pat tarpininkauti visapusiškai įtraukiant šias mažiausiai išsivysčiusias šalis į pasaulio prekybą.

Europos integracija prasidėjo nuo laisvosios prekybos. ES arba Europos bendrija buvo įkurta kaip prekybos erdvė, ir Europos Komisija, – tiek esamos, tiek būsimos sudėties, – tikiuosi, supras, kur glūdi Europos integracijos šaknys, ir prie jų sugrįš. Turime toliau tarpininkauti visapusiškai įtraukdami šias mažiausiai išsivysčiusias šalis į pasaulio prekybą, taip pat pasirašydami tolesnius dvišalius ir regioninius laisvosios prekybos susitarimus, kurie prisidės prie daugiašalės sistemos.

Helmut Scholz, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, šiose diskusijose iškelti komiteto pirmininko klausimai atspindi pasaulyje susiklosčiusias aplinkybes. Mūsų pasaulio ekonominės

tvarkos balansas – pražūtingas. Skursta du milijardai žmonių. Klimato kaita jau privertė daugiau negu 40 mln. žmonių palikti namus, o pasaulinių finansinių sandorių paplitimas sukėlė didžiausią ekonomikos krizę per aštuoniasdešimt metų.

Pone J. Zahradilai, mums teko istorinė užduotis – pradėti visiškai naują pasaulio ekonomikos reguliavimą, vadovaujantis tvarumo, aplinkos apsaugos, socialinio teisingumo ir maisto saugos tikslais. Dėl Ženevoje vykusios PPO konferencijos galiu pasakyti tik tiek, kad ši konferencija neįvykdė šios užduoties. Nepaisant visų garantijų, galimybės, kurią galėjo atnešti susibūrusios šalys, prarasta.

Dohos tarpininkai aiškiai tebeveikia pagal visiškai pasenusią sistemą, – būkime sąžiningi, – pagal žlugusių derybų mandatą. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų nuomone, šią padėtį reikia keisti kuo skubiau, nes nesėkmingos derybos Ženevoje bei Romoje ir dabartinės sudėtingos derybos Kopenhagoje glaudžiai susijusios.

Todėl raginu Komisiją tiesiogiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu rengiant naują derybų mandatą, kad būtų galima toliau plėtoti ir pertvarkyti PPO. Šiame procese turi būti atsižvelgta į pasaulio prekybos struktūros svarbą formuojantis pasaulio krizėms ir jas įveikiant, kartu būtina spręsti naujo prekybinių santykių reguliavimo klausimą.

Bastiaan Belder, *EFD frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, Dohos derybų raundo aklavietė neišvengiamai meta tamsų šešėlį PPO šalių susitikimui šio mėnesio pradžioje. Šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu, kai 2010 m. perspektyvos niūrios, sėkmingai baigti Dohos derybų raundą – aukščiausias politinis prioritetas. Pajamų sąmatos komercinės apyvartos atžvilgiu ir padidėjusi gerovė leidžia tikėtis, kad Ženevoje priimti įsipareigojimai bus įvykdyti ir 2010 m. atneš tikrą persilaužimą Dohos derybų raunde.

Kaip olandui, man labai smalsu išgirsti Komisijos narės nuomonę apie du pasiūlymus, kuriuos pateikė mano šalies vyriausybė PPO susitikime. Kaip vertinate „žaliųjų pirmtakų“ grupės susiformavimą PPO, sudarytą iš šalių, siekiančių panaikinti prekybos tarifus tvariems produktams, kad būtų skatinamas jų naudojimas? Be to, Komisijos nare, ar pritariate Olandijos atstovo nuomonei, kad PPO derybų sistemos plėtojimasis nesusipėjo su globalizacijos tempu? Ar galite spręsti šį klausimą?

Marine Le Pen (NI). – (FR) Pone pirmininke, neatsižvelgiant į akivaizdžiai žlugusį prekybos liberalizavimą per pastaruosius trisdešimt metų, kuris sukėlė visišką išsivysčiusių šalių deindustrializaciją ir dar labiau nuskurdino nepakankamai išsivysčiusias šalis, taip pat finansų ir bankų krizę, valstybių narių skolas, kurias, kaip teigia visi nepriklausomi ekonomistai, sukėlė finansinė ir komercinė globalizacija, PPO generalinis direktorius P. Lamy ir toliau siekia paspartinti visiško tarptautinės prekybos liberalizavimo procesą.

Visi turimi statistiniai duomenys rodo, kad globalizacija sukėlė masinį nedarbą ir darbo užmokesčio mažėjimą, kuris nustos mažėti tik tada, kai Europos darbo užmokestis pasieks Kinijos ar Indijos šalių darbo užmokesčio dydį.

Ar tokį ekonomikos vystymosi modelį Europa turėtų pasiūlyti europiečiams?

Yra ir kitas modelis: teisėta Europos ekonomikos apsauga nuo nesąžiningos konkurencijos iš valstybių, kuriose darbo užmokestis mažas. Šį protekcionizmą reikia naudoti kuriant naują tarptautinę pinigų sistemą, kuri garantuotų sąžiningą prekybą. Nepriimtina, nes nlogiška, atskirti derybas dėl prekybos nuo derybų dėl pinigų.

P. Lamy ir visi, kurie pritaria nekontroliuojamai laisvajai prekybai, gina ne bendrąjį gerį, o finansų ir komercinių įstaigų, kurios jiems moka, interesus. Jeigu Europos Sąjungos institucijos ir toliau žengs šia linkme, ateityje jas neišvengiamai ištiks teisėtumo krizė, kurią šiuo metu patiria PPO ir TVF.

Jeigu tikslas – sunaikinti Europos pramonę bei žemės ūkį ir paversti mūsų žemyną nepakankamai išsivysčiusia ekonomine erdve, tada elkitės taip, kaip siūlo P. Lamy.

Jei, priešingai, siekiate išgelbėti Europą, tada perkelkite P. Lamy į kitas pareigas, kaip siūlo Maurice Allais, Prancūzijos Nobelio premijos ekonomikos srityje laureatas. Tai – vienintelis perkėlimas, kuriuo džiaugtųsi Europa.

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Europos Sąjungos prekybos deficitas per pastaruosius penkerius metus grėsmingai išaugo pusketvirtą karto. Taip smarkiai padidėjęs prekybos deficitas – netvarus. Prekybos deficitas beveik du kartus padidėjo dėl ES prekybos su Kinija, kuri pastebimai sumažėjo dėl pasaulio ekonomikos

krizės. Tačiau pusė likusio deficito, ir iš esmės visas prekybos deficitas, užfiksuotas per pirmąjį 2009 m. pusmetį, lygus dabartiniam prekybos su Kinija deficitui.

Neseniai perskaičiau amerikiečių autoriaus knygą, kurioje aprašomas toks scenarijus: žuvis, pagautos prie Europos krantų, užšaldomos ir siunčiamos į Kiniją, kur atitirpdinamos, paruošiama filė, kuri vėl užšaldoma ir parvežama atgal į Europą. Taip elgiamasi, nes darbo užmokestis Kinijoje yra toks mažas, kad apsimoka patirti milžiniškas energijos sąnaudas, žuvį užšaldant, vežant į Kiniją, atitirpdant, vėl užšaldant ir parvežant atgal į Europą. Kiekviena Europoje prarasta darbo vieta padidina išmetamųjų CO₂ dujų kiekį keliais šimtais kilogramų.

Dabartinė prekybos sistema skatina išmetamųjų CO₂ dujų kiekio didėjimą. Didėjantis nedarbas Europoje reiškia didesnę išmetamųjų CO₂ dujų kiekį. Nuo Kioto protokolo pasirašymo Kinija trigubai padidino išmetamųjų CO₂ dujų kiekį, nes už tai netaikomos jokios sankcijos. Naujos PPO taisyklės priimtinos tik tuo atveju, jeigu apima ir klimato apsaugą. Jei norime, kad šios taisyklės užkirstų kelią išmetamųjų CO₂ dujų kiekio didėjimui, užuot skatinę taip elgtis, turime nustatyti sankcijas.

Kader Arif (S&D). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Dohos derybų raundo tikslas buvo aiškus. Tai turėjo būti derybų raundas, skatinantis plėtrą ir leidžiantis besivystančioms šalims ištaisyti disbalansą, kurį sukūrė iki šiol vykdyta liberalioji politika, remiantis pagarsėjusiu Vašingtono susitarimu.

Nenuostabu, – nors dėl to apgailestauju, – kad šios krizės laikotarpiu atsisakoma pozicijų, palaikančių lygiateisę prekybą. Atsižvelgiant į tai, kad tam tikrą vaidmenį atlieka Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios nepajudins nė piršto, kol bus įvykdyta sveikatos reforma, ir į augantį profesinių sąjungų bei pagrindinių pramoninių lobistinių grupių pasipriešinimą, Europa nesugebės peržengti ribų, todėl mažai tikėtina, kad greitai bus pasiektas susitarimas.

Todėl šio Parlamento narių dauguma naudoja galimybę sugrįžti prie savo ideologijos, kuri palaiko agresyvią prekybą, grindžiamą vien tik didesnėmis galimybėmis patekti į rinką. Kalta krizė. Be to, dešiniųjų pažiūrų atstovai, veikdami tokiu būdu ir siekdami, visų pirma, atverti rinkas ir pašalinti visas kliūtis prekybai, pamiršta, kad būtent mes esame suinteresuoti turėti stiprių prekybos partnerių, kurie būtų visiškai integruoti į pasaulio prekybos sistemą. Tačiau iš esmės toks susitarimas nesustiprintų nė vienos besivystančios šalies.

Su H. Désiru, mūsų frakcijos pranešėju dėl rezoliucijos, pateikėme kelis kompromisinio teksto, kurį parengė dešiniųjų pažiūrų Europos frakcijos, pakeitimus. Be abejo, norėčiau, kad būtų priimta mano frakcijos siūloma rezoliucija, tačiau taip neįvyks.

Todėl supažindinsiu su keliais punktais, kurie siūlomi mūsų pakeitimuose. Pirmiausia, labai svarbu, kad viešosios paslaugos nepatektų į derybas, nes jos susijusios su pagrindiniais žmogaus poreikiais ir jų negalima paimti su rinkomis.

Antra, besivystančioms šalims svarbiems produktams, ypač žemės ūkio produkcijai, reikia suteikti specialų režimą. Apie maisto krizę niekas negalvojo, nes prasidėjo finansų ir ekonomikos krizė. Nepamirškime, kad maisto suverenumas turėtų būti aukščiausias prioritetas – pirmasis iš Tūkstantmečio vystymosi tikslų.

Ir galiausiai, manome, kad besivystančiose šalyse reikia plėtoti valstybės intervencijos sritį, ne tik panaikinant viešojo pirkimo sutarčių liberalizavimą, bet ir saugant naujas pramonės šakas.

Šie keli punktai, nors ir neišsamus sąrašas, yra minimumas, kuris užtikrina, kad Dohos derybų raundas tikrai skatins plėtrą. Jeigu jie nebus įtraukti į galutinį tekstą, raginsiu savo frakciją balsuoti prieš jį.

(Plojimai)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad prieš kelis mėnesius, pasibaigus iniciatyvinio Parlamentinės konferencijos PPO klausimais komiteto, kurio narys esu, posėdžiui, kolega iš Namibijos apgailestavo, kad tam tikrų Europos žemės ūkio ir ne žemės ūkio produktų kainos Namibijoje mažesnės, palyginti su vietos produktais. Tai – vienas iš daugelio rinkos iškraipymų, kuriems reikia rasti sprendimą Dohos plėtos darbotvarkėje.

Todėl Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos nariai siūlo pakeitimą, kuriame ragina – Komisijos narė puikiai žino, kad kreipiamės ne tik į Europą, bet ir į JAV – kuo greičiau visiškai panaikinti visas eksporto subsidijų formas.

Antra, paslaugų klausimu, be daugelio kitų dalykų, norėčiau pabrėžti, kad svarbu aiškiai atskirti paslaugas ir viešąsias paslaugas. Turime kovoti ir priimti atsakomybę už Dohos derybas, kad būtų pasiektas paslaugų liberalizavimas, kuris dažnai reiškia, kad reikia stoti į kovą su tikromis nacionalinėmis oligarchijomis, kurios stabdo vietos ekonomikos plėtrą. Šios nacionalinės oligarchijos egzistuoja ryšių, bankų, draudimo ir kt. sektoriuose. Iš tiesų turime stengtis atsiriboti nuo visko, kas susiję su viešosiomis paslaugomis, kurios, be abejo, turi būti nacionalinės valstybės atsakomybė.

Trečia, klausimas, kuris dar nebuvo iškeltas: šiuo metu esame Lisabonos sutarties galiojimo amžiuje, ir čia raginu Komisiją, kaip ir kompromisinėje rezoliucijoje, persvarstyti tarpinstitucinį susitarimą.

Turime pasirinkti visiškai naują *modus vivendi* Parlamento ir Komisijos santykiuose, kad Parlamentas būtų visapusiškai informuojamas apie bet kokiais derybomis ir įvairius derybų etapus, kad galėtų priimti rekomendacijas derybų klausimais ir visiškai ir atsakingai įsitraukti į derybų procesą, kaip ir vedant panašias derybas su narystės ES siekiančiomis šalimis.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, gruodžio 5 d. Maurice Allais, ekonomistas ir Nobelio premijos laureatas, pasakė, kad tikroji krizės priežastis glūdi Pasaulio prekybos organizacijos veikloje ir kad reikėjo kuo skubiau įvykdyti reformą. Jis savo teiginius pagrindė tuo, kad dabartinį masinį nedarbą sukėlė visiškas prekybos liberalizavimas – liberalizavimas, iš kurio pasipelnė tik turtingieji.

PPO, G20 ir Komisija, kurčios žmonių kančioms, primygtinai reikalauja bet kokia kaina baigti Dohos derybų raundą, vien siekdamas patenkinti tarptautinių finansų ir didelių kapitalistinių tarptautinių įmonių interesus, ir skelbia absurdišką karą su protekcionizmu. Siekdamas šio tikslo, jos nedvejodamos klastoja ekonomikos istoriją, teigdamas, kad 1929 m. krizės ir Antrojo pasaulinio karo priežastis – protekcionizmas. Be to, pasitelkdamas gėdingą cinizmą, šiuos savo veiksmus grindžia skurdžiausių šalių interesais.

Kaip teigia Maurice Allais ir kiti blaiviai mąstantys ekonomistai, visiškas prekybos liberalizavimas sukelia konkurenciją, kuri priverčia visus kovoti vienus su kitais, taip pat veiklos perkėlimus, dėl kurių prasideda darbo užmokesčio ribojimai, masinis nedarbas, ir galiausiai ekonomikos krizė. Jei nereaguosime, universali laisvoji prekyba sugriaus mūsų civilizaciją daug greičiau nei visuotinis atšilimas.

Labai svarbu ir aktualu pasirinkti nuosaikų protekcionizmo kelią, kuris yra pagrįstas, socialiai teisingas ir nešališkas, kuris kuria abipusiškai naudingą įvairių tautų ir žemynų bendradarbiavimą.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Pone pirmininke, mums reikalinga demokratinė revoliucija. Labai aiškiai prisimenu, kad diskusijos, kurias šiandien girdime šiame Parlamente, prasidėjo prieš dešimt metų. Norėčiau kreiptis į jus, Komisijos nare, ir prašyti, kad ypač atsižvelgtumėte į tai, ką kalbėjo H. Désir, taip pat kai kurie kairiųjų pažiūrų Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso nariai.

Ar nesuprantate, kad turėdami požiūrį, su kuriuo Europos Sąjunga pradėjo derybas, negalime kaip sąžiningi tarpininkai įveikti disbalanso, kuris išryškėjo šiuo metu vykstančioje Kopenhagoje konferencijoje, ir kad iš tikrųjų mums reikia naujo požiūrio? Remiantis tuo, ką šiais laikais sugeba besivystančios šalys, jų negalima vadinti besivystančiomis šalimis. Šios šalys – tai sparčiai augančios ekonomikos šalys ir pramoninės šalys, turinčios savimonę. Jeigu Europoje nenustatysime naujų sąžiningų reikalavimų, atsidursime būtent ten, kur visai nenorime atsidurti – protekcionizmo, pasikartojančių 1933 m. ir vėlesnių metų įvykių Europoje gniaužtuose.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, nenoriu ginčytis su kai kuriais kolegomis, šio Parlamento nariais, kurie kalbėjo prieš mane, tačiau manau, kad Pasaulio prekybos organizacijos vaidmuo tapo dar svarbesnis, nes, siekiant įveikti dabartinę sumaištį, kuri daro neigiamą įtaką ekonominei aplinkai, reikalinga daugiašalė institucija, prižiūrinti komercinę praktiką.

Pasaulio prekybos organizacija toliau gerins pasaulio prekybos ir investicijų sąlygas, vykdydama Dohos plėtros darbotvarkę ir taikydama aiškesnes taisykles. Atsižvelgdama į svarbų vaidmenį, kurį atlieka Dohos plėtros darbotvarkė, skatindama ekonomikos augimą, mažindama nedarbą ir skurdą, manau, kad darbotvarkė turi būti baigta 2010 m., o plėtros kriterijus turi būti jos pagrindinis ramsis. Tokiu atveju darbotvarkė taps tvirta sistema, koordinuojančia daugelio ūkio subjektų veiklą, padedančia išbristi iš recesijos ir pradėti atkurti ekonomiką.

Ir galiausiai, patariu, kad Europos Komisija reguliariai informuotų Europos Parlamentą apie atitinkamus derybų dėl Dohos plėtros darbotvarkės etapus.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nare, norėčiau padėkoti Komisijos narei, visų pirma, už tai, kad labai aiškiai išdėstė Europos Sąjungos idėjas Ženevos derybose, nes mums Dohos derybų raundas gali tapti nauja sistema, kuri padės atkurti krizės apimtą pasaulio ekonomiką.

Nemanau, kad 153 narėms labai lengva rasti bendrą sprendimą, tačiau prekybos palengvinimas, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms, – kurios sudaro Europos ekonomikos pagrindą, – be abejonės, yra vienas iš svarbiausių dalykų. Todėl turime rasti šį sprendimą, jeigu norime, kad ateityje pasaulio ekonomika išaugtų 2–3 proc. ir kad galėtume garantuoti darbą ne tik Europoje, bet ir daugelyje neturtingų pasaulio šalių.

Todėl mums taip pat svarbu saugoti produktų, ypač žemės ūkio, gamybą naudojant kilmės vietos nuorodas, kad ir vietos mastu galėtume tinkamai išnaudoti pridėtinę vertę.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pabrėžti tai, kas man kelia nerimą, ir pasiūlyti, kaip galima būtų ištaisyti šią padėtį.

Pirma, nerimą kelia tai, kad PPO atsidūrė apgailėtinoje padėtyje, nes jai nepavyksta pasiekti tikslo, dėl kurio ji buvo įsteigta – mažinti skurdą neturtingose šalyse, kaip ne kartą pabrėžė nariai šiame Parlamente. Šiuo metu 1 mlrd. žmonių kenčia nuo blogos mitybos, iš kurių 700 mln. – ūkininkai.

Žemės ūkyje sprendimas būtų toks: be abejonės, privalome užkirsti kelią eksportui skirtoms monokultūroms, ypač Afrikos žemyne, ir šiose šalyse teikti pirmenybę natūrinei žemdirbystei, kuri turi būti svarbesnė už tarptautinę prekybą.

Jeigu eisime tuo pačiu keliu, Afrikos žemyno ekonomika toliau smuks. Jeigu iš esmės pakeisime kryptį ir viską pradėsime i naujo, ypač Afrikoje, kartoju, tai pasieksime natūrinę žemdirbystę, kuri svarbesnė už tarptautinę prekybą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Atėjo metas pakeisti tarptautinės prekybos prioritetus ir atsisakyti laisvosios prekybos, kuri prisidėjo prie finansų, ekonomikos, maisto ir socialinės krizės, nuo kurios šiuo metu kenčia žmonės, kartu su augančiu nedarbu ir skurdu. Laisvoji prekyba tarnauja tik turtingiausių šalių ir pagrindinių ekonominių ir finansinių grupių interesams.

Reikia iš esmės keisti derybas, teikiant pirmenybę plėtrai ir socialinei pažangai, darbo vietų kūrimui ir kovai su badu ir skurdu. Tai reiškia panaikinti „mokesčių rojų“, investuoti į maisto suverenumą ir saugą, remti kokybiškas viešąsias paslaugas ir gerbti vyriausybių teisę saugoti savo ekonomiką ir viešąsias paslaugas, ypač sveikatos apsaugos, švietimo, vandens, kultūros, ryšių ir energetikos srityse.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Pone pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į vieno iš gerbiamų narių teiginį, kad Europos Sąjunga turėtų būti sąžininga tarpininke šiose derybose. Tam neprieštarauju, tačiau nenoriu, kad Europos Sąjunga būtų vienintelė bankininkė šiame derybų etape.

Plačiai pripažįstama, kad Europos Sąjunga atliko lemiamą vaidmenį, siekiant nenukrypti nuo pasirinkto kelio. Ankstesniuose etapuose buvome labai pažeidžiami dėl mūsų žemės ūkio sektoriaus, tačiau taip nėra šiose derybose. Mes pateikėme tvirtą pasiūlymą, ir tai reiškia, kad šiuo metu mūsų padėtis – labai palanki.

Tačiau turiu pasakyti ir šiame Parlamente, – kaip ir visur, taip pat Ženevoje derybose, – kad Europos Sąjunga neketina teikti jokių papildomų nuolaidų žemės ūkio srityje. Mes pasiekėme galutinę ribą ir tai jau pripažinome.

Dohos derybų raundas, be abejo, turėjo būti plėtos raundas. Manau, kad šiuo metu svarstomas derybų dokumentas rodo, kad įgyvendinus šią Dohos plėtos darbotvarkę iš tiesų būtų pasiekta plėtra. Pvz., įsipareigojimai atverti rinkas besivystančioms šalims nebus tokie patys, kaip išsivysčiusioms šalims, ir skurdžiausios šalys – mažiausiai išsivysčiusios šalys – visai neturės atverti savo rinkų. Europos Sąjunga palaiko šį lankstų požiūrį.

Šiuo metu Europos Sąjunga – vienintelis pramoninis blokas, kuris visiškai atvėrė savo rinkas mažiausiai išsivysčiusioms šalims, panaikindamas muitus ir kvotas visose srityse. Nė viena pramoninė šalis nepadarė tiek daug, kiek padarėme mes, tačiau šie blokai bus priversti elgtis taip pat, jeigu baigsime šį derybų raundą.

Kitokia padėtis susidarys, jeigu nebus pasiektas pakankamai geras susitarimas. Bijau, kad siekiamas daugiau nei 150 skirtingų šalių, turinčių visiškai skirtingus požiūrius, susitarimas gali reikšti, kad niekada nebus pasiektas visiems priimtinas sprendimas. Tačiau, mano manymu, Europos Sąjungos pateikti pasiūlymai – stiprūs ir, be abejonės, atneštų naudos pasaulio prekybai.

Ir galiausiai, galiu tik pakartoti, kad Komisija reiškia norą ir pasiryžimą bendradarbiauti ir siekti skaidrumo diskusijose, kurios neabejotinai bus vedamos ir prekybos klausimais, atsižvelgiant į naują vaidmenį, kurį Parlamentas atliks ateityje.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Filip Kaczmarek (PPE), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, prekyba gali būti ilgalaikės ir atviros plėtros pagrindas. Jeigu nepasitelksime rinkos, nesugebėsime panaikinti skurdo ir bado pasaulyje. Tie, kurie galvoja kitaip, pasmerkia neturtinguosius nuolat kreiptis pagalbos, visada priklausyti nuo kitų ir jausti amžiną netikrumą dėl ateities. Tik sukūrus tikrąją rinkos ekonomiką galima ištraukti neturtingąsias šalis ir jų gyventojus iš šiuolaikinės priklausomybės spąstų. Globalizacija gali būti palaima, o ne prakeikimas. Pasaulio prekybos organizacijos Dohos derybų raundo sustabdymas didžiausią žalą padarė besivystančioms šalims. Padėtį dar labiau apsunkina tai, kad viskas vyko per maisto, kuro ir ekonomikos krizę. Turime padaryti viską, kad atkurtume pasitikėjimą daugiašale prekybos sistema. Jeigu nerasime sprendimo šiai problemai, neturtingieji, atstumtieji ir pavojuje esantys žmonės bus palikti likimo valiai. Labai dėkoju už dėmesį.

Tokia Saïfi (PPE), raštu. – (FR) Dohos derybų raundo užbaigimas tebėra problema, ir gruodžio mėn. pradžioje surengta Septintoji PPO ministrų konferencija Ženevoje nesukūrė sąlygų, kuriomis galėtume stiprinti daugiašalę tarptautinės prekybos sistemą. Nereikia pamiršti, kad PPO veikla labai svarbi siekiant atkurti pasaulio ekonomiką. Todėl po krizės šiame pasaulyje, kuriame tvyros tarpusavio priklausomybė, reikės apsiginti nuo ekonominio nacionalizmo ir pernelyg didelio protekcionizmo, sutelkiant dėmesį į sąžiningos prekybos aplinkos reguliavimą ir išsaugojimą. Šiuo metu ypač svarbu nepamiršti, kad mūsų tikslas – užbaigti Dohos derybų raundą ir pasiekti plataus užmojo ir subalansuotą rezultatą. Galima manyti, kad Europos Sąjunga, pateikusi konstruktyvius pasiūlymus dėl žemės ūkio (gausias nuolaidas ir išsamią BŽŪP reformą), įnešė gyvybiškai svarbų indėlį, kuris turi padėti pasiekti susitarimą. Todėl šios nuolaidos, kurių numatyta tikrai daug, šiuo metu turi būti suderintos su pažanga, susijusia su galimybe patekti į ne žemės ūkio rinką (NAMA) ir paslaugomis. PPO – tarptautinė organizacija, kuri gali padėti kovoti su nelygybe ir stiprinti prekybos pajėgumus besivystančiose šalyse. Kita vertus, turi būti suteikta galimybė ją reformuoti ir atsižvelgti į prekybos ir tvaraus vystymosi sąsajas.

17. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimas Švedijoje („Volvo“), Austrijoje („Steiermark“), Nyderlanduose („Heijmans“) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – R. Bøge pranešimas (A7-0079/2009) Biudžeto komiteto vardu dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo Švedijoje („Volvo“), Austrijoje („Steiermark“), Nyderlanduose („Heijmans“) (COM(2009)0602 - C7-0254/2009 - 2009/2183(BUD)).

Reimer Bøge, pranešėjas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien mes svarstome dar vieną pasiūlymą dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo. Tokie pranešimai pateikiami vis dažniau. Šį kartą pasiūlymas susijęs su Švedijos ir Austrijos paraiškomis skirti paramą dėl darbuotojų atleidimo automobilių sektoriuje ir su Nyderlandų paraiška skirti paramą dėl darbuotojų atleidimo statybų sektoriuje.

Norėčiau dar kartą priminti, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, kurio didžiausia metinė viršutinė riba yra 500 mln. EUR, tikslas – padėti darbuotojams, nukentėjusiems dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos tendencijų pokyčių, sudarant jiems sąlygas toliau mokytis arba tobulinti profesinius įgūdžius ir suteikiant dar vieną galimybę gauti tinkamą darbą.

Šiuo tikslu mums svarbu pabrėžti bendrąją pastabą, kad ateityje pasiūlymai arba pranešimai dėl Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo turėtų būti pateikiami atskirai, o ne po kelis vienu metu kaip šį kartą. Tikiuosi, kad daugiau tai nepasikartos.

Norėtume dar kartą pažymėti, kad Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo teikiama parama neturėtų pakeisti veiksmų, už kuriuos pagal nacionalinę teisę arba kolektyvinius susitarimus atsakingos įmonės, taip pat įmonių ar sektorių restruktūrizavimo priemonių. Mūsų nuomone, – ir Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas tikrai nesiliaus to kartojęs, – tebėra kritikuotinas vienas dalykas – kad mokėjimų asignavimai nuolat perkeliama iš Europos socialinio fondo, nors Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra atskira speciali priemonė, turinti savo tikslus ir terminus.

Bendra šiandien svarstomose trijose paraiškose prašoma suma, dėl kurios turėtume priimti sprendimą šią savaitę, yra 15,9 mln. EUR. Švedijos ir Nyderlandų paraiškos pagrįstos teisinio pagrindo 2 straipsnio a punktu, pagal kurį per keturis mėnesius turi būti atleisti bent 500 darbuotojų valstybėje narėje esančioje įmonėje. Austrijos paraiška pagrįsta 2 straipsnio b punktu, pagal kurį per devynis mėnesius turi būti atleisti bent 500 darbuotojų, visų pirma mažosiose ar vidutinėse įmonėse. Kaip jau minėjau, Švedijos paraiška susijusi su 4 687 darbuotojų atleidimu automobilių gamybos įmonėje „Volvo“ ir 23 darbuotojų atleidimu jos tiekėjų ar tolesnės grandies įmonėse. Švedija paprašė iš fondo skirti 9,8 mln. EUR.

Austrijos paraiška susijusi su 744 darbuotojų atleidimu devyniose įmonėse; Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo pagalba bus skirta 400 atleistų darbuotojų. Austrija paprašė iš fondo skirti 5,7 mln. EUR. Dabartinė Nyderlandų paraiška susijusi su 570 darbuotojų atleidimu vienoje įmonėje – „Heijmans N.V.“; 386 000 EUR dydžio fondo pagalba bus skirta 435 atleistiems darbuotojams.

Remiantis Komisijos vertinimu, kuriam po išsamios analizės galime pritarti, paraiškos atitinka nustatytus paramos skyrimo kriterijus. Nenorėdamas užbėgti už akių kolegų iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto kalboms norėčiau atkreipti dėmesį, kad šis komitetas, kaip buvo sutarta per čia vykusią procedūrą, savo nuomonę pateiks prieš Biudžeto komitetui priimant sprendimą ir ypač atidžiai išanalizuos visas smulkmenas. Pvz., jis pažymėjo, kad iš Švedijos paraiškoje minėtų 4 687 atleistų darbuotojų parama turėtų būti skirta tik 1 500.

Kalbant apie „Heijmans N. V.“, pvz., galima nurodyti, kad, be paraiškoje minėtų atleistų darbuotojų, buvo atleista dar 400 darbuotojų, daugiausia dirbusių pagal terminuotas darbo sutartis, kurie į paraišką nebuvo įtraukti. Taigi, tokiais atvejais visada yra konkrečių klausimų, kuriuos reikėtų čia kelti, bet jie visgi neturėtų tapti pagrindu iš esmės nepritarti tam, kad būtų skirtos prašomos lėšos.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Pone pirmininke, Europos Parlamento ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjui už pritarimą Komisijos pateiktam pasiūlymui, kuriuo siekiama skirti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšas atleistiems darbuotojams Švedijos ir Austrijos automobilių gamybos sektoriuose bei Nyderlandų statybų sektoriuje.

Pone R. Bøge, išsakydamas savo pritarimą, jūs pateikėte kelias pastabas, visų pirma, dvi su biudžetu susijusias pastabas, dėl kurių jau turėjau galimybę tarti žodį ankstesnėse diskusijose ir prie kurių norėčiau sugrįžti šiandien.

Pirmasis jūsų keliamas su biudžetu susijęs klausimas yra finansavimo šaltiniai. Jūs teigiate, kad Europos socialinis fondas negali būti vienintelis finansavimo šaltinis. Biudžeto požiūriu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra speciali priemonė, neturinti nuosavų išteklių. Kad lėšos galėtų būti panaudotos, jas reikia perkelti iš kitų biudžeto eilučių. Taigi, visų pirma, turime nustatyti, kurie biudžeto punktai mums suteiktų tinkamas galimybes perkelti lėšas, antra, turime pateikti taisomąjį biudžetą ir pasiūlyti biudžeto valdymo institucijai panaudoti nustatytas sumas. Šių veiksmų imamasi atskirai apsvarsčius kiekvieną atvejį, atsižvelgiant į poreikį.

Tiesa, kad iki šiol Europos socialinis fondas buvo pagrindinis finansavimo šaltinis. Tai susiję ne su panašia šio fondo paskirtimi, o su tuo, kad šiam fondui skirta daug lėšų. 2009 m. Europos socialiniam fondui buvo skirta 11 mlrd. EUR mokėjimų asignavimų. Iki lapkričio mėn. pabaigos iš šios sumos buvo panaudoti 6 mlrd. EUR. Bendra Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo mokėjimų suma 2009 m. siekia 53 mln. EUR, t. y. 0,5 proc. Europos socialiniam fondui skirtų biudžeto asignavimų. Iki šiol mūsų pasirinktas metodas, kuris tam tikra prasme buvo logiškas ir paprastesnis už kitus metodus, nesutrukė įgyvendinti Europos socialinio fondo tikslų ir nesukėlė jiems grėsmės. Vis dėlto sutinku, kad būtina ieškoti įvairesnių mokėjimų šaltinių, ir galiu jus patikinti, kad Komisija sprendžia šį klausimą. Tikiuosi, kad kitą kartą galėsime jums pateikti kelis galimus variantus.

Antrasis jūsų klausimas susijęs ne su pačiu biudžetu, bet su sprendimų priėmimu – jūs prašote, kad ateityje Komisija atskirai pateiktų kiekvieną pasiūlymą dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimo. Komisijai žinomi šio būdo, pagal kurį kiekvienas pasiūlymas turėtų būti nagrinėjamas atskirai, pranašumai, nes visiškai išnyktų, pvz., slaptų susitarimų arba garantijų grėsmė. Tiesa, kad iš pradžių naudotas požiūris buvo visiškai normalus ir šiek tiek palengvino administracinę problemų sprendimą, bet, mano nuomone, pagrindiniuose politiniuose principuose tvirtai pasisakoma už atskirą kiekvieno atvejo analizę, todėl Komisija nuo šiol naudos šį metodą.

Lambert van Nistelrooij, *PPE frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, nepaprastiesiems laikams reikalingos nepaprastos priemonės. Įsteigusi Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą – išskirtinę

priemonę – Europa savo žodžius įrodė veiksmiais. Masinis daugiau kaip 700 darbuotojų atleidimas Nyderlandų statybų bendrovėje „Heijmans N.V.“, neminint skaičių užsienyje, pvz., Belgijoje ir Jungtinėje Karalystėje, ragina imtis konkrečių veiksmų. Statybų sektorius užima labai svarbią vietą Brabanto regione, iš kurio esu kilęs ir aš, o tokio masinio darbuotojų atleidimo poveikis juntamas toli už jo ribų.

Europa ėmėsi teisingų veiksmų siekdama išsaugoti žinias ir įgūdžius. Per krizę žmonės praranda darbą, nors iš patirties žinome, kad kvalifikuotų darbuotojų labai trūksta, ypač statybų sektoriuje. Todėl judumo centras, įgūdžių išsaugojimas ir, esant galimybei, darbo vietų išsaugojimas, yra tinkamai pasirinktos priemonės „Heijmans“ atveju. Nyderlandų ministerijos ir regioninės valdžios, pvz., Šiaurės Brabanto provincijos, institucijos stengiasi paspartinti tikslines investicijas į projektus, infrastruktūrą ir statybas. Taip mes siekiame parodyti darbo netenkantiems žmonėms, kad ėmėmės aktyvių veiksmų, įskaitant finansines priemones.

Norėčiau dar kartą pabrėžti, – ypač šią savaitę, vykstant Kopenhagos klimato kaitos konferencijai, – kad mums skubiai reikalingas energijos išteklių tiekimas ir energetikos priemonės statybų ir transporto sektoriuose. Mes pakeitėme Parlamento taisyklės kitose srityse – norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į spartesnį regioninių fondų lėšų išmokėjimą ir išankstinius mokėjimus – todėl svarbu paremti aktyvų Parlamento indėlį. Tai būtų naudinga ir tokioms įmonėms kaip „Heijmans“, kurios didelį dėmesį skiria tęstinumui ir kokybei. Todėl mes visiškai pritariame šioms trimis pasiūlymams, ypač pasiūlymui, susijusiam su „Heijmans“.

Frédéric Daerden, S&D frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, paraiškos gauti šio fondo paramą teikiamos vis dažniau. Pagrindinė priežastis – ekonomikos krizė, su kuria kovoja mūsų žemynas.

Šie trys paskutiniai prašymai skirti paramą automobilių gamybos ir statybų sektoriaus įmonėms, kuriems buvo pritarta, rodo, kad krizė palietė pagrindinius Europos pramonės sektorius.

Pasinaudodamas proga norėčiau jums priminti, kad nepersvarsčius Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo reglamento ir į paramos skyrimo kriterijų sąrašą neįtraukus ekonomikos krizės daugelis mus dabar pasiekiančių prašymų teisiškai negalėtų būti patenkinti.

Tai rodo, kad krizės akivaizdoje Europos Parlamente, pasitelkus politinę valią, įmanoma suteikti galimybių piliečiams pasinaudoti aukštos kokybės politinėmis priemonėmis. Skaitydamas R. Bøge pranešimą matau, kad politinė valia atlieka savo vaidmenį – į ją įtraukti visi pagrindiniai aspektai, susiję su siekiu pagerinti fondo veiklą: greitesnis prašymų teikimas siekiant tinkamai reaguoti krizės akivaizdoje ir kolektyvinio paraiškų teikimo praktikos atsisakymas; taip pat kitų finansavimo šaltinių, o ne tik Europos socialinio fondo, panaudojimas.

Kalbant apie kitus finansavimo šaltinius geriausias sprendimas būtų numatyti fondui atskirus mokėjimų asignavimus kaip ir kitiems fondams, bet mums žinoma Tarybos pozicija šiuo klausimu ir aš puikiai suprantu, ką pasakė Komisijos narys.

Džiaugiuosi bendra gera valia ir neabejoju, kad neginčytinas šio fondo naudingumas ir Parlamento valia leis mums įgyvendinti savo siekį jį sustiprinti.

Marian Harkin, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra aiški solidarumo su darbuotojais, netekusiais darbo dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos tendencijų pokyčių, išraiška.

Mes, Europos Parlamento nariai, galime džiaugtis, kad turime galimybę prisidėti prie pastangų palengvinti tiesioginį atleidimo iš darbo poveikį šiems darbuotojams, suteikdami jiems vilties ateičiai.

Vis dėlto mūsų vaidmuo neturėtų apsiriboti pritarimu tam, kad būtų panaudotos šio fondo lėšos. Mes turime padaryti viską, kad užtikrintume visų nustatytų kriterijų laikymąsi, be to, turime pasinaudoti visomis savo galiomis, kad užtikrintume Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo kuriamą pridėtinę vertę.

Vienas svarbiausių dalykų, kurį pabrėžė Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas, yra tai, kad valstybių narių siūlomi veiksmai turėtų papildyti kitus iš struktūrinių fondų bendrai finansuojamus veiksmus, ir mums svarbu gauti ne paprasčiausią patvirtinimą, kad taip yra daroma. Tokių veiksmų papildomumą reikia parodyti, nes jis padės užtikrinti pridėtinę vertę, apie kurią kalbėjau.

Pridėtinę vertę taip pat pagrįstų faktas, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas nepakeičia veiksmų, kurie yra įmonių atsakomybė, bet naudingai prisideda prie veiksmų, kurių imamasi nacionaliniu lygmeniu.

Nors fondo kuriamą pridėtinę vertę vertiname atsižvelgdami į 2007–2013 m. daugiametį finansinės programos persvarstymą, mano nuomone, toks vertinimas turėtų būti nuolatinis procesas, ir mums reikėtų būti budriems šioje srityje.

Kitas man šiek tiek nerimo keliantis dalykas yra vyrų ir moterų lygybės bei nediskriminavimo užtikrinimas.

Peržvelgiau tris paraiškas skirti fondo paramą ir pastebėjau, kad iš jose minėtų darbuotojų vyrai sudaro atitinkamai 91, 72 ir 79 proc. Aš taip pat peržvelgiau kelias programas, kurioms lėšos buvo skirtos anksčiau, ir panašu, kad daug didesnė lėšų dalis atitenka darbo netekusiems darbuotojams vyrams. Galbūt tai statistinė paklaida, o galbūt didesnis paraiškų skaičius dėl įvairių priežasčių yra skirtas darbuotojams vyrams.

Galiausiai mes turime atidžiai įvertinti visas paraiškas, nes labai svarbu, kad parama būtų suteikta kuo greičiau ir kad ji būtų veiksminga.

Marije Cornelissen, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – (NL) Pone pirmininke, pradėdama norėčiau iš karto pasakyti, kad mes pritariame, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) lėšos būtų skirtos šioms trimis paraiškoms. Paraiškos atitinka kriterijus, todėl darbo netekę darbuotojai turi teisę gauti šio fondo paramą.

Vis dėlto norėčiau pasinaudoti galimybe ir atkreipti dėmesį į didžiausią EGF trūkumą. Mes dabar kuriame bendrą Europos ekonomikos ateities ir darbo rinkos viziją. Įvairios Europos Parlamento politinės frakcijos galbūt nevisiškai sutaria dėl to, kaip ši vizija turėtų būti kuriama ar kiek ji turėtų aprėpti, bet mes sutariame dėl pagrindinių gairių. Reikia didesnio tvarumo ir gilesnės integracijos. Kad pasiektume šiuos tikslus, turime pasinaudoti turimomis galimybėmis. Dabar, kovodami su krize, turime imtis veiksmų, kurie priartintų mus prie tvarios ekonomikos.

Mano nuomone, pritardami tam, kad būtų panaudotos EGF lėšos, šį kartą mes iššvaistome kai kurias galimybes. Labai apmaudu, kad fondas, viena iš mūsų priemonių kovoti su krize, nėra orientuotas į ateitį. Privalome pasiryžti ir rinktis teisingai. Jeigu galvotume apie ateitį, o ne apie praeitį, ir mums pavyktų užtikrinti, kad taršiosiose pramonės šakose darbo netenkantys žmonės būtų perkvalifikuoti dirbti tvariuose sektoriuose, būtų aišku, kuria kryptimi norime eiti, be to, taip bent truputį priartėtų prie naujoviškos, integracinės ir tvarios ekonomikos.

Hynek Fajmon, *ECR frakcijos vardu*. – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien mes vėl svarstome paraiškas, susijusias Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimu. Kyla klausimas, ar yra pinigų, kad būtų galima patenkinti Švedijos, Austrijos ir Nyderlandų vyriausybių paraiškas, susijusias su darbuotojų atleidimu automobilių gamybos ir statybų pramonėje. Praeityje mes jau pritarėme, kad būtų suteikta tokio pobūdžio pagalba. Vis dėlto, mano nuomone, ši priemonė nėra tinkama ir Europos Sąjunga turėtų jos atsisakyti. Savo nuomonę norėčiau pagrįsti dviem argumentais.

Pirma, ši priemonė yra neteisinga. Globalizacijos, tiksliau, konkurencinio spaudimo, pasekmės jaučia beveik visi mažų ES įmonių darbuotojai ir darbdaviai. Dėl šios priežasties Europoje kiekvieną dieną prarandamos ir sukuriamos darbo vietos. Vis dėlto paramą dėl prarastų darbo vietų Europos lygmeniu gali gauti tik didelės įmonės, kuriose prarastų darbo vietų skaičius yra pakankamai didelis. Mažų įmonių atleisti darbuotojai negali pasinaudoti tokia parama, todėl ši priemonė yra atrankinio pobūdžio ir neteisinga.

Antra, mano nuomone, ši problema turėtų būti sprendžiama nacionaliniu lygmeniu, nes šiuo lygmeniu yra pakankamai išteklių, informacijos ir politikos priemonių.

Miguel Portas, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Pone pirmininke, mes balsuosime už tai, kad būtų skirta parama darbo netekusiems darbuotojams Švedijoje, Austrijoje ir Nyderlanduose. Vis dėlto kiekvienas prašymas panaudoti šio fondo lėšas man palieka vis daugiau klausimų dėl jo sąžiningumo ir veiksmingumo.

Pirma, kalbant apie veiksmingumą reikia pažymėti, kad 2009 m. šio fondo parama buvo skirta 16 000 darbuotojų – o tai yra lašas jūroje – be to, buvo panaudoti 53 mln. EUR iš galimų 500 mln. Antra, kalbant apie sąžiningumą kyla klausimas, kodėl Švedijos automobilių gamybos pramonės darbuotojui skiriama 6 500 EUR dydžio parama, o Austrijos automobilių gamybos pramonės darbuotojui – 14 300 EUR dydžio parama?

Kaip galėčiau paaiškinti Portugalijos tekstilės pramonės darbuotojui, kodėl jam buvo skirti 524 EUR, nors to paties sektoriaus darbuotojas Katalonijoje gali gauti 2 000 EUR? Dar blogiau, kodėl Nyderlandų paraiškoje pagal terminuotas darbo sutartis dirbusiems darbuotojams nenumatyta skirti jokios paramos, nors jie

nukentėjo labiausiai? Šis fondas negali būti toliau naudojamas kaip priemonė nedarbo skirtumams didinti arba turtingų ir neturtingų šalių nelygybei paryškinti.

Marta Andreassen, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, Europos Sąjunga sukūrė biudžeto priemones, skirtas teikti paramą darbuotojams, netekusiems darbo dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos tendencijų pokyčių, daugeliui kurių Europos Sąjunga turėjo tiesioginės arba netiesioginės įtakos.

Vis dėlto tai yra dalinis požiūris. Parama, skirta tam tikruose sektoriuose darbo netekusių darbuotojų mokymui, neišspręs šių pramonės šakų problemų ir nepadės sukurti alternatyvios pramonės, kuri perimtų šią darbo jėgą. Taip tik švaistomi mokesčių mokėtojų pinigai. Jeigu Europos Sąjunga tikrai norėtų padėti Europai išbristi iš krizės, ji analizuotų ir aiškintųsi krizės priežastis. Visgi ji pasirinko labdaros organizacijos, gelbstinčios neturtinguosius, vaidmenį.

Žinoma, tokie veiksmai iš pradžių sulauks nukentėjusiųjų paramos Europos Sąjungai. Be to, pranešime ir pasiūlyme dėl rezoliucijos, dėl kurių siūloma balsuoti, nenurodytas šios paramos mastas, t. y. nėra aišku, kiek pramonės sektorių ir šių sektorių įmonių ji apims. Didžiausią nerimą kelia tai, kad pranešime pabrėžiama būtinybė paspartinti lėšų išmokėjimą, bet neužsimenama apie būtinybę įrodyti, kad lėšos pasieks tuos darbuotojus, kuriems jų reikia, ir bus panaudotos pagal tikslą. Dar blogiau, pranešime neraginama užtikrinti nuolatinę šios paramos poveikio stebėseną, o vertinimas priskiriamas prie bendro 2007–2013 m. daugiametės finansinės programos programų vertinimo.

Kolegos, mes kalbame apie mokesčių mokėtojų pinigus – daugelis jų taip pat prarado darbą, negauna jokios paramos ir susiduria su didelėmis finansinėmis problemomis. Kaip galime taip paniekinamai švaistyti jų pinigus? Aš nepritarsiu šiai rezoliucijai ir raginu jus daryti tą patį.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra Europos Sąjungos biudžeto priemonė, skirta padėti darbuotojams, netekusiems darbo dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos tendencijų pokyčių. Dabar iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo bus skirta tiesioginė parama ir mano gimtosios šalies darbuotojams. Daug kartų esu pažymėjusi, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas neturėtų tapti daugianacionalinių įmonių paramos priemone – jis turėtų teikti tiesioginę paramą nukentėjusiems darbuotojams. Dėl šios priežasties aš pritariu kontrolės mechanizms ir norėčiau, kad Štirija teiktų reguliarias pažangos ataskaitas. Šio fondo lėšos panaudojamos ten, kur visuomenei jų labiausiai reikia, t. y. jos skirtos padėti nukentėjusiems darbuotojams. Tai yra sveikintinas Europos Sąjungos veiksmas savo piliečių atžvilgiu.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, džiaugiuosi, kad šiandien mes svarstome klausimą, kaip kovoti su pasauline krize ir ypač – su nedarbu. Akivaizdu, kad krizė palietė daugelį niekuo nenusikaltusių įmonių, kurios sulaukia per mažai užsakymų ir dėl šios priežasties neturi apyvartos. Todėl jos taip pat kenčia dėl likvidumo trūkumo, o jo neturėdamos praranda kreditingumą.

Džiaugiuosi, kad šiuo atveju didžiausiais dėmesys skiriamas mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Manau, kad pereinamoji pagalba yra ypač svarbi, kad šios įmonės galėtų toliau dirbti ir turėtų galimybę pasinaudoti naujomis tinkamomis rinkų galimybėmis. Mes turėtume atidžiai išnagrinėti šio finansavimo rezultatus, kad būtų aišku, kada taikėme gerą patirtį, kada mus pavyko prisidėti prie darbo vietų išsaugojimo ir – svarbiausia – kada mums pavyko greitai ir veiksmingai iš naujo integruoti atleistus darbuotojus į darbo rinką.

Dabar kalbama apie kuo greitesnę paramos suteikimą, todėl aš taip pat pritariu, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšos būtų panaudotos kuo greičiau, ypač Austrijos Štirijos provincijoje, nes nukentėjo visas su automobilių gamyba susijęs regionas ir daug tiekėjų, kurie ypač svarbūs infrastruktūrai. Džiaugiuosi, kad bus leista panaudoti 5,7 mln. EUR. Vis dėlto norėčiau paprašyti, kad būtų išanalizuoti visi atvejai, kurie šiandien sulauks teigiamo mūsų sprendimo, ir kad pinigai nebūtų tiesiog išdalyti, bet būtų pateikti įrodymai, kad jie prisidėjo prie atkūrimo ar naujų įmonių steigimo ir kad aktyvi ekonominė veikla ateityje leis regionui tapti tokiam pat stipriam, koks jis buvo iki šiol. Dėkoju jums, Komisijos nary.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Austrijos prašymas skirti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramą susijęs su buvusiais devynių Štirijos automobilių tiekėjų darbuotojais. Atidžiau išanalizavę šį atvejį iš karto įsitikinsime, kad jis yra klasikinės „gydomosios“ EGF paramos skyrimo atvejis. EGF gali suteikti tokią paramą ir šiam tikslui jis buvo sukurtas, t. y. jis buvo sukurtas padėti tiems, kurie tiesiogiai susidūrė su neigiamu globalizacijos poveikiu ir kurie dėl netikėtai prarasto darbo yra priversti kentėti dėl neatsakingo finansų rinkos spekuliantų elgesio.

Deja, Štirija yra labai priklausoma nuo automobilių gamybos pramonės paklausos. Todėl dabartinė rinkos krizė, ypač automobilių paklausos sumažėjimas, skaudžiai atsiliepė visam regionui. Automobilių pardavimas smuko 59,4 proc. Atsižvelgiant į šias aplinkybes 5,7 mln. EUR parama yra puiki investicija iš naujo integruoti atleistus darbuotojus į darbo rinką. Ji suteiks galimybę darbuotojams lankyti vietines darbo organizacijas, visų pirma automobilių gamybos sektoriaus darbo organizacijas, ir padės įgyvendinti priemones, skirtas darbuotojų orientavimui ir profesiniam rengimui.

PIRMININKAVO: S. KOCH-MEHRIN

Pirmininko pavaduotoja

Milan Cabrnoch (ECR). – (CS) Ponios ir ponai, šią savaitę mes turime išsakyti savo nuomonę dėl Komisijos pasiūlymo panaudoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių lėšas Švedijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje. Deja, mes ir vėl turime priimti sprendimą dėl trijų tarpusavyje nesusijusių ir labai skirtingų atvejų.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad Europos Parlamentas vieną kartą jau yra prašęs Komisijos atskirai pateikti ir apsvarstyti kiekvieną prašymą panaudoti fondo lėšas. Pateiktuose prašymuose vėl daug neaiškumų. Pvz., Švedijos prašyme neaišku, kokia lėšų suma bus panaudota, o Austrijos prašyme stebina vienam darbo netekusiui skirtinos sumos dydis. Nors ankstesnėse paraiškose vienam asmeniui buvo prašoma kelių šimtų eurų dydžio paramos, Austrija kiekvienam bedarbiui prašo skirti po 14 300 EUR. Mes abejojame, ar pasiūlymai atitinka Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo tikslus, ir nepritariame, kad būtų panaudotos šio fondo lėšos.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, norėčiau įsiterpti, kad pataisyčiau vieną dalyką – Austrijoje parama nėra skiriama tik vienam asmeniui.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Ponia pirmininke, kaip matote, ši problema tikrai yra Austrijos problema, Štirija, labai nukentėjusi šalies provincija, kelia mums didelį rūpestį, nes daugelis provincijos gyventojų yra susiję su automobilių gamybos pramone, be to, neproporcingai didelė šios pramonės šakos produktų dalis yra eksportuojama. Dėl sumažėjusios pasaulinės paklausos, kaip minėta, atleisti 744 darbuotojai, ir mes labai džiaugiamės, kad 400 nukentėjusių žmonių bus skirta Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo parama. Ši parama yra labai sveikintina.

Šiuo atveju – ir jį būtina paaiškinti dėl ankstesnės kalbos – kalbama ne apie subsidijas restruktūrizavimui, bet apie individualią paramą darbuotojams, padedant jiems padengti pragyvenimo išlaidas ir suteikiant priemones toliau mokytis. Šiuo atžvilgiu sutinku su M. Cornelissen, kad tolesnis mokymas turėtų būti nukreiptas į ateitį. Ateityje mums reikės geriau parengtų darbuotojų, todėl jų perkvalifikavimas technologijų ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityse yra sveikintinas žingsnis. Štirija neabejodama jam pritartų.

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Ponia pirmininke, tokiose diskusijose svarbu prisiminti, kad globalizacija praturtino Europą, sukūrė darbo vietas ir paskatino investicijas. Eksportas padėjo atsirasti naujam verslui ir didelėms įmonėms. Importas suteikė piliečiams galimybę patogiai gyventi, gauti pigius produktus ir paslaugas. Visi šie veiksniai prisidėjo prie atgimimo.

Pokyčiai bendrąja prasme yra nuolatinis reiškinys, leidžiantis kurtis naujoms įmonėms, naujoms darbo vietoms ir atsirasti naujoms galimybėms. Tokie visa apimantys pokyčiai palieka pėdsaką visuomenėje ir mes neturėtume stengtis jų išvengti. Vis dėlto turėtume palengvinti perėjimą tiems, kurie nuo jo nukentia. Kiekviena valstybės narė turėtų būti įpareigota užtikrinti, kad perėjimas vyktų saugiai ir suteiktų daug galimybių.

Europos Sąjunga negali suteikti tokių galimybių pasinaudodama vienu fondu, nes pokyčiai yra per dideli. Manydami, kad problemą galima išspręsti pasinaudojus globalizacijos fondu, mes netiksliai įsivaizduojame padėtį. Nepritariame tam, kad būtų sukurtas toks fondas. Vis dėlto matome, kad automobilių pramonė Europoje dabar užima ypatingą padėtį, jai skiriama įvairi Europos ir nacionalinė parama, todėl kyla ne tik konkurencijos iškraipymo grėsmė, skiriant valstybės subsidijas pavieniams rinkos dalyviams, toks iškraipymas gali dar labiau padidėti, jeigu įmonės ir pramonė skirtinguose regionuose negaus vienodos paramos. Atsižvelgdami į šias aplinkybes mes balsuosime už šį pasiūlymą, nes subsidijavimo procesas yra taip įsibėgėjęs, kad nesuteikus paramos bus iškraipyta konkurencija. Vis dėlto norėtume pabrėžti, kad ateityje tokie dalykai negali tęstis.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, norėčiau pabrėžti, kad mūsų sukurtas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas yra skirtas darbuotojams, kad padidintų jų galimybes

įsidarbinti. Todėl turime imtis svarbiausių veiksmų šiam tikslui pasiekti. Šio požiūrio laikomasi mūsų frakcijoje analizuojant paraiškas gauti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramą – reikia užtikrinti, kad darbuotojai būtų įtraukti į darbo rinką ir turėtų darbą, nes be profesinės integracijos nebus socialinės integracijos.

Antrasis dalykas, kurį norėjau pabrėžti, yra tas, kad automobilių gamybos sektorius labai nukentėjo, todėl raginu automobilių gamintojus, kuriuos skaudžiai palietė krizė, pritaikyti gaminamus produktus prie naujų aplinkos tikslų ir vartotojų poreikių. Sektoriaus ateitis yra pavojuje.

Baigdama norėčiau pakviesti visus paremti Biudžeto komiteto pasiūlymą – dėkoju R. Böge už šį pasiūlymą – ir paprašyti to paties, ko prašė P. Rübig – kad būtų stebimas mūsų vykdomos politikos poveikis.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Praėjusiais metais mes patvirtinome kelis prašymus skirti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramą siekdami suteikti papildomą paramą darbuotojams, nukentėjusiems nuo esminių struktūrinių pasaulio prekybos tendencijų pokyčių. Ekonomikos krizė turėjo labai didelį poveikį pasaulio prekybai.

Regione, iš kurio esu kilusi, praėjusiais metais beveik 2 500 darbuotojų atleisti geležies ir plieno pramonėje, 700 – laivų statybos sektoriuje, taip pat skelbiama apie artėjantį 6 000 darbuotojų atleidimą traukinių transporto sektoriuje. Todėl, mano nuomone, turime būti pasiruošę 2010 m. sulaukti daug tokio pobūdžio paraiškų, susijusių su ekonomikos krize. Esama procedūra turi būti paprasta, kad šalys ir naudos gavėjai galėtų lengvai ja pasinaudoti. Švedija pateikė paraišką birželio mėn., Austrija – liepos mėn., o Nyderlandai – rugpjūčio mėn., taigi, nuo paraiškų pateikimo praėjo keli mėnesiai. Dėl šios priežasties manau, kad procedūra turi būti paprasta.

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, buvau čia prieš kelias savaites, kai Parlamentas balsavo už Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų skyrimą mano rinkėjams Limerike, kurie prarado darbo vietas „Dell“ persikėlus į Lenkiją, pavasari tokios paramos prašys „Waterford Crystal“ darbuotojai, todėl aš pritariu šiandieniniam pasiūlymui skirti paramą Švedijai, Austrijai ir Nyderlandams.

Buvo paminėti keli kritikuotini dalykai ir aš norėčiau trumpai juos visus pakartoti. Pirmą, mano nuomone, reikia atsižvelgti pradžios datą. Antra, laikotarpis turi būti susietas su bendra įvykių eiga, o ne su konkrečiais dvejetainiais metais, kaip yra dabar. Trečia, labai svarbu užtikrinti, kad administravimas nebūtų „pasisavintas“, ypač vyriausybinių įstaigų. Ketvirta, kuo daugiau paramos turi būti skirta verslininkams. 35 proc. neseniai įsteigtų įmonių ES buvo įkurtos bedarbių. Jeigu jiems bus skirta parama, ji duos rezultatų. Vargas visko išmoko, todėl, manau, labai svarbu suteikti jiems visą įmanomą pagalbą.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Ponia pirmininke, jeigu mes laikomės prielaidos, kad dėl globalizacijos padarinių daugelis darbo vietų Europoje – ne tik mano gimtojoje šalyje Austrijoje – atsidūrė pavojuje, turime atsižvelgti į tai, kad jauniems darbuotojams – kai kurie iš jų dar nėra prisiregistravę kaip bedarbiai, nes neseniai baigė mokyklą arba profesinio rengimo kursą – taip pat yra iškilusi grėsmė. Mes privalome ypač atidžiai užtikrinti, – ir tai, visų pirma, taikytina Austrijai, – kad tokio pobūdžio priemonės būtų skirtos paremti darbuotojus, kuriuos reikia integruoti į darbo rinką pirmą kartą, ir kad jiems būtų sudarytos galimybės, pasinaudojus ir Europos Sąjungos pagalba, įsiliesti į Europos Sąjungos darbo rinką.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, mano nuomone, diskusijos parodė, kad Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas atlieka savo funkciją, jo parama buvo pasinaudota daug kartų ir ji visada labai padėdavo žmonėms, kuriems ji būdavo skirta. Kaip Komisijos narys, aš visada stengiausi susipažinti su šioje srityje pasiektais rezultatais. Žinoma, tai tiesiog man susidaręs išpūdis, o ne tikra analizė, bet džiaugiausi matydamas, kaip gerai fondas vertinamas tose vietovėse, kuriose pasinaudota jo pagalba.

Diskusijoje iškelta daug rimtų klausimų, į kuriuos reikia atsakyti, pateikiant aiškią realistinę nuomonę. Pirmasis klausimas susijęs su mintimi, kad fondu gali pasinaudoti tik didelės įmonės. Patirtis rodo, kad fondu gali pasinaudoti visi – ir didelės šalys bei įmonės, ir mažos šalys bei mažos įmonės. Toks buvo mūsų pradinis tikslas. Iš naujo patikslintose taisyklėse aiškiai numatyta, kad fondo lėšas gali gauti mažųjų ir vidutinių įmonių darbuotojai nuo krizės nukentėjusiuose regionuose ar pramonės šakose. Taigi, fondo veikla vykdoma nieko nediskriminuojant ir nesudarant kliūčių.

Taip pat norėčiau pabrėžti pagrindinį fondo siekį padėti žmonėms, o ne įmonėms, todėl turėtume vertinti jį ne kaip priemonę įmonių, kurios ekonomikos požiūriu neturi realių galimybių veikti, „gyvybei“ palaikyti. Priešingai – fondas padeda darbo netekusiems žmonėms greitai rasti darbą tose srityse, kuriose jo yra. Taigi, galima teigti, kad šis fondas vykdo ir palengvina restruktūrizavimą.

Jei neklystu, M. Harkin savo kalboje išreiškė susirūpinimą dėl lyčių lygybės. Ši nelygybė, kuri išties atsispindi pranešimuose, tik įrodo, kad krizė, ypač pirmasis jos etapas, labiausiai paveikė pramonės šakas, kuriose dominuoja vyrai. Šiandien mes vėl kalbame apie automobilių gamybos ir statybų pramonę, t. y. apie dvi pramonės šakas, kuriose dominuoja vyrai. Taigi, bendru mastu daugiau fondo paramos buvo skirta vyrams. Krizė pakeitė darbo rinkos struktūrą. Aš atkreipiau dėmesį į prezidento B. Obamos pareiškimą, kuriame jis konstatavo, kad šių metų pabaigoje daugumą aktyvių darbo rinkos dalyvių Jungtinėse Amerikos Valstijose sudarys moterys. Taigi, Jungtinėse Valstijose krizė taip pat turėjo labai didelės įtakos vyrų dominuojamoms pramonės šakoms. Grįždamas prie iškeltos klausimo norėčiau pasakyti, kad fondo idėjoje ir struktūroje nėra jokios lyčių nelygybės.

Diskusijose taip pat buvo pasidalyta idėjomis, kaip būtų galima pagerinti fondo veiklą. Norėčiau pasakyti, kad Komisija nesilaiko požiūrio, kad fondas yra kažkas nekintamo kaip iš Dzeuso galvos gimusi deivė Atėnė. Tai yra žmonių sukurta priemonė, kurią visada galima tobulinti, remiantis patirtimis ir diskusijomis. Taigi, mano nuomone, šioje srityje jokių esminių kliūčių nėra.

Kitas iškeltas klausimas susijęs su fondo finansavimo tvarka, t. y. su galimybe jį įtraukti į biudžetą kaip atskirą biudžeto eilutę. Šis klausimas tikrai bus svarstomas politiniu lygmeniu, bet šioje finansinėje programoje tokiu būdu nebuvo įmanoma pasiekti rezultato ir, mano nuomone, faktas, kad mes mobilizavimo išteklius kitu veiksmingu būdu, yra labai svarbus.

Ponios ir ponai, norėčiau pasakyti, kad neabejoju, jog dėl pakeistų taisyklių ir krizės įtakos pavienių paraiškų bus daugiau, bet, kaip jau minėjau, Komisija sutinka su argumentais, kad kiekvieną atvejį reikia nagrinėti atskirai, todėl toliau laikysimės šio metodo.

Baigdamas norėčiau padėkoti EP nariams iš Biudžeto komiteto ir visiems su šiuo klausimu susijusiems EP nariams, nes diskusijos parodė, kad buvo išnagrinėti visi ginčytini aspektai, kurių neįmanoma išvengti priimant tokius sudėtingus sprendimus. Mano nuomone, diskusijos ir Komisijos pasiūlymas taip pat parodė, kad visos šios paraiškos patenka į Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo taikymo sritį. Todėl aš džiaugiuosi, kad savo diskusijose jūs palaikėte Komisijos požiūrį, ir tikiuosi, kad balsuodami jį taip pat palaikysite.

Reimer Böge, pranešėjas. – (DE) Ponia pirmininke, neturiu ką pridurti prie Komisijos nario žodžių. Pritariu tam, ką jis pasakė, ypač baigiamosioms pastaboms dėl tolesnio Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo santykio su kitomis programomis, – visų pirma, santykio su Europos socialiniu fondu, – dėl kurio, žinoma, vyks dar vienos intensyvios bendros diskusijos.

Akivaizdu, kad Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas negali neutralizuoti struktūrinių pokyčių pasekmių, taip pat negali įveikti globalizacijos iššūkių, bet tai ir nėra jo tikslas. Vis dėlto jis gali padėti nukentėjusiems žmonėms, kurie po atleidimo iš darbo susiduria su užimtumo problemomis, ir suteikti jiems galimybę, įgijus kvalifikaciją, susigrąžinti perspektyvas ir rasti darbą. Todėl, nepaisydami diskusijų dėl subsidiarumo, kuris šiuo atveju taip pat svarbus, turime paremti fondą, papildantį esamas Europos socialinio fondo priemones, ir jam pritarti.

Baigdamas norėčiau pasakyti dar vieną dalyką – nacionaliniuose biudžetuose ir Europos biudžete neabejotinai esama programų, kurioms skiriamų išlaidų tikslingumas kelia daugiau abejonių nei lėšų skyrimas fondui, teikiančiam tiesioginę paramą žmonėms, atsidūrusiems sudėtingoje padėtyje.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks trečiadienį.

18. Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonė („Progress“) (diskusijos)

Pirmininkė. - Kitas klausimas – K. Göncz pranešimas (A7-0050/2009) Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo nustatyti Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę (mikrofinansų priemonė „Progress“) (COM(2009)0333 - C7-0053/2009 - 2009/0096(COD)).

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, noriu atkreipti dėmesį, kad per ankstesnias diskusijas jūs nurodėte, kad dabar vykstančios diskusijos bus diskusijos dėl „Progress“.

Vis dėlto šio Parlamento sprendimu, kurį patvirtino Pirmininkų sueiga, balsavimas vyks tik dėl mikrofinansų skyrimo priemonės. Manau, kad šis patikslinimas yra svarbus. Dabar vyks diskusijos dėl mikrofinansų skyrimo priemonės, o ne dėl programos „Progress“.

Kinga Gőncz, pranešėja. – (HU) Labai ačiū, ponai pirmininke, dėkoju ir už patikslinimą, nes labai svarbu, kad šiandien mes kalbėsime apie mikrofinansų skyrimo priemonę. Taip pat norėčiau pasveikinti Komisijos narį V. Špidlą, dalyvaujantį šiose diskusijose. Pradėdama norėčiau pasakyti, kad tapusi šio pasiūlymo pranešėja maniau, kad dirbti bus lengva, nes šis klausimas sulaukė didelio pritarimo. Tai parodė ir vykusios diskusijos. Didelio pritarimo sulaukta daugeliu aspektų. Pirma, kaip krizės valdymo priemonė ji skirta padėti būtent tiems, kurie atsidūrė sunkiausioje padėtyje, neteko darbo ir negali gauti paskolų ar paramos dėl finansų krizės.

Antra, ši priemonė skirta ne aprūpinti žmones „žuvimi“, bet išmokyti juos „žvejoti“. Ji ypač skirta paskatinti kūrybingumą, kuris labai reikalingas siekiant išbristi iš krizės. Trečias aspektas, sulaukęs didelės paramos, yra faktas, kad Europos Sąjungos ištekliai auga, o tai, mano nuomone, yra finansų ministrų svajonė. Dalis lėšų bus skirta iš Europos investicijų banko, dalis – iš komercinių bankų, nes riziką pirmiausia padengs Europos Sąjunga, todėl kitiems dalyviams bus lengviau ją prisiimti.

Kaip jau minėjau, programos turinys sulaukė didelio pritarimo. Manau, kad dėl šios priežasties per diskusijas su Taryba ir Komisija daugiausia klausimų kilo dėl lėšų, kurias Europos Sąjunga skirs šiai pradinei rizikai, kurią ji turės prisiimti, finansuoti. Kitas ginčų sukėlęs klausimas susijęs su tuo, kiek lėšų reikia, kad būtų galima pradėti įgyvendinti priemonę ir pritraukti kitas reikalingas lėšas. Iš pradžių Komisija ir Taryba siūlo šiuo tikslu panaudoti 100 mln. EUR programos „Progress“, skirtos formuoti politiką kovai su socialine atskirtimi ir skatinti lygias galimybes, lėšų.

Mes nuo pradžių kartojome, kad negalima rizikuoti programa „Progress“, nes per dabartinę krizę ji reikalinga kaip niekad anksčiau. Mums taip pat nepriimtinas siekis taip išnaudoti programą „Progress“, kad kiltų reali grėsmė jos įgyvendinimui. Parlamentas per diskusijas buvo ypač suinteresuotas pasiekti kompromisą. Buvo surengti trys neoficialūs trišaliai susitikimai, kurių vienas užsitęsė iki paryčių, per kuriuos nurodėme esą pasiruošę pasinaudoti programa „Progress“ tiek, kiek tai nepadarytų žalos jos funkcijai. Nurodėme, kad atsižvelgdami į pradinį pasiūlymą galime sutikti net su 100 mln. EUR dydžio suma programos įgyvendinimui pradėti vietoj 150 mln. EUR.

Parlamento 2010 m. biudžeto projekte buvo numatyti 25 mln. EUR, kurie leistų pradėti įgyvendinti programą nuo 2010 m. pradžios. Šias lėšas pavyko rasti ne iš 2010 m. programos „Progress“. Mes taip pat prašėme išbraukti šį klausimą iš šios dienos darbotvarkės, nes nepavyko dėl jo susitarti. Kitas, mūsų nuomone, sunkumų sukėlęs dalykas buvo tai, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė į visus tris trišalius susitikimus atvyko neturėdama jokio mandato, todėl negalėjo tinkamai apsvastyti mūsų pasiūlymo.

Manau, kad svarbu Parlamento balsavimą šiuo klausimu surengti kuo greičiau, kad programą būtų galima pradėti įgyvendinti nuo 2010 m. pradžios, skiriant jai 100 mln. EUR, nes tai būtų ženklas, kad ši programa yra krizės valdymo, kuriam ypač svarbūs greiti veiksmai, priemonė. Aš nuoširdžiai tikiuosi, kad Komisijos narys V. Špidla padės mums įtikinti Komisiją atsisakyti pradinio pasiūlymo skirti 100 mln. EUR iš programos „Progress“, kad ši programa būtų pradėta įgyvendinti kuo anksčiau.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, pradėdamas savo kalbą norėčiau pabrėžti šios mikrofinansų skyrimo iniciatyvos svarbą. Dėl dabartinės krizės nedarbas labai išaugo visose valstybėse narėse, o jo poveikis, deja, skaudžiausiai palies pažeidžiamiausius mūsų visuomenės narius. Mikrofinansų skyrimo priemonė skirta padėti šioms piliečių grupėms rasti alternatyvų užsiėmimą ir tapti mikroverslininkais.

Norėčiau padėkoti Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui už nuveiktą darbą šioje srityje ir ypač K. Gőncz už jos indėlį į šią iniciatyvą. Man žinoma, kad Parlamento ir Tarybos derybose buvo stengiamasi pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą. Atsižvelgiant į tai, kad abi institucijos remia mikrofinansų skyrimo priemonę, pavyko pasiekti svarbios pažangos dėl svarbiausių pasiūlymo nuostatų. Daugelį šių laimėjimų atspindi šiandien pasiūlyti pakeitimai. Žinoma, sudėtingiausias klausimas yra biudžetas. Nors tikėtina, kad abi institucijos pritaris bendram 100 mln. EUR biudžetui, didžiausia problema yra finansavimo šaltinių nustatymas.

Kaip žinote, pasiūlymas dėl mikrofinansų skyrimo priemonės yra sudėtinė paketo, į kurį taip pat įtrauktas pasiūlymas perkelti 100 mln. EUR iš programos „Progress“, dalis. Jūs nusprendėte nerengti balsavimo dėl antrojo pasiūlymo šią savaitę. Lėšų perkėlimui iš programos „Progress“ pritaria Taryba ir daugeliui valstybių narių jis yra svarbiausias viso paketo elementas. Nesutarus dėl finansavimo šaltinių, nepavyks pasiekti tikslo

kuo greičiau įgyvendinti šią naująją priemonę. Visgi šiandien svarstome sprendimo nustatyti mikrofinansų skyrimo priemonę tekstą.

Baigdamas norėčiau dar kartą pasveikinti pranešėją už įdėtą darbą rengiant pranešimą ir pakeitimus, kurie leis abiem teisės aktų leidėjams sutelkti dėmesį į didžiausią neišspręstą problemą – finansavimo klausimą.

Olle Schmidt, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto (ECON) nuomonės referentas*. – (SV) Ponia pirmininke, norint sumažinti nedarbą didesnę atsakomybę turi prisiimti ir ES, ir valstybės narės. Pasiūlymas dėl mikrofinansų skyrimo buvo Parlamento paskatinta iniciatyva. Ji skirta suteikti bedarbiams galimybę imtis verslo iš naujo, o kai kurių Europos pažeidžiamiausių grupių, įskaitant jaunimą, atstovams palengvinti kelią į verslą. Pasiūlymu siekiama palengvinti nedideles investicijas ir suteikti labai mažoms įmonėms galimybę augti.

Po kelių nedidelių pakeitimų ir paaiškinimų pasiūlymas sulaukė didelės Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto paramos. Kaip jau buvo minėta, diskusijų sukėlė šios priemonės finansavimo klausimas. Komisija pasiūlė neskirti papildomų išteklių ir panaudoti programos „Progress“ lėšas. Buvo klaidingai tvirtinama, kad tokios pozicijos laikosi atsakingas komitetas, bet tai netiesa.

Tokia dabartinė padėtis. Tiesą sakant, man keista, kad Taryba taip atkakliai atmeta mūsų pasiūlymą skirti 150 mln. EUR – toks požiūris šiuo sunkiu metu yra šykštus!

Csaba Óry, *PPE frakcijos vardu*. – (HU) Komisijos nary, ponios ir ponai, ankstesnėse diskusijose jau galėjome matyti, kad ekonomikos krizė ir būdai, kaip iš jos išbristi, yra kiekvieno iš mūsų rūpestis ir tam skiriamas didelis dėmesys. Kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos koordinatorius Užimtumo ir socialinių reikalų komitete aš tik norėčiau patvirtinti, kad visuose pateiktuose pasiūlymuose mes remiame vieną svarbiausių mums klausimų – esamų darbo vietų išsaugojimą ir naujų kūrimą.

Norėčiau priminti, kad PPE frakcija jau seniai remia mikrokreditų iniciatyvą. Tiesą sakant, būtent mano buvęs kolega Zs. Becsey pirmasis šiame Parlamente iškėlė šį klausimą 2009 m. pranešime savo iniciatyvą. Jame buvo remiamasi buvusia ir esama Vengrijos patirtimi taikant šią priemonę, kuri buvo pavadinta „Széchenyi“ kortele ir turėjo tą patį tikslą, kaip dabar siūloma priemonė: suteikti labai mažoms įmonėms nedideles trumpalaikes paskolas. Pagalvokime apie mėsaininkus, kepėjus, daržovių ir vaisių pardavėjus ar net vaistininkus. Jus taip pat palietė krizė. Jie įdarbina daug žmonių. Kai kuriose šalyse šiame sektoriuje įdarbinta net daugiau nei 90 proc. darbuotojų. Toks pavyzdys galėtų būti daugiau kaip 90 proc. Vengrijos įmonių. Joms nereikia daug pinigų ir jos nenori mokėti didelių palūkanų. Tam tikromis aplinkybėmis joms reikalingos laikinos darbo paskolos ir laikina parama.

Komisijos pasiūlyme bandoma išspręsti šią problemą ir, kaip minėjo pranešėja, šis pasiūlymas sulaukė didelės paramos ir sutarimo. Todėl, mano nuomone, taip pat svarbu kuo greičiau susitarti ir dėl finansavimo. Mes taip pat remiame 35 pasiūlymus, kuriuos bendrai pateikė PPE frakcija, socialistai, liberalai ir konservatoriai, nes, mūsų manymu, jie užtikrina, kad galėtume patvirtinti šią priemonę per pirmąjį svarstymą ir ją kuo greičiau įgyvendinti.

Pervenche Berès, *S&D frakcijos vardu*. – (FR) Ponia pirmininke, esu nustebinta. Mes ketiname patvirtinti pasiūlymą, kuriuo būtų sukurta naujoviška ir labai svarbi priemonė, leisianti mažiausiai nuo krizės apsaugotiems žmonėms drąsiai ją sutikti ir sukurti savarankiškas darbo vietas ateityje. Ši priemonė turi būti priimta pagal bendro sprendimo procedūrą, bet Tarybos čia nėra. Ir nėra jos turbūt todėl, kad ji neturi ką mums pasakyti šiuo klausimu ir nemano esanti suvaržyta Europos Parlamento pozicijos. Bet kuriuo atveju per derybas mums kartais susidarydavo toks įspūdis.

Europos Parlamentas priims savo atsakomybę. Dėl visų frakcijų bendradarbiavimo ir konstruktyvaus tarpusavio supratimo jis ruošiasi priimti mikrofinansų skyrimo priemonę, kuri atspindi nuoseklius ilgalaikius jo veiksmus, kaip priminė Cs. Óry. Vis dėlto aš taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į mūsų iniciuotus bandomuosius projektus. Mes žinome, kad per šią krizę pažeidžiamiausi žmonės – tie, kurie negali gauti paskolų iš didelių bankų, kurios būtų skirtos finansuoti jų savarankiškas iniciatyvas – gali, pasinaudodami šia priemone, pradėti kurti savarankiškas strategijas ir, tam tikra prasme, savarankiškas darbo vietas.

Neketinu apžvelgti vykusią derybų turinio, eigos ir užmojo. Derybos vyko geroje aplinkoje. Finansavimo klausimas yra sudėtingesnis. Pažvelgę į 2008 m. rudenį J. M. Barroso pristatytą Europos atkūrimo iniciatyvą, pamatysime, kad ši priemonė buvo įvardyta kaip svarbi priemonė siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos strategiją.

Vis dėlto Komisija pasiūlė finansuoti naują projektą atimant lėšas iš jau įgyvendinamo naudingo projekto. Buvo parengtas projektas, skirtas pažeidžiamiausių žmonių paramos tinklams, – programa „Progress“, – kuris Parlamentui buvo labai svarbus, o Komisija, ieškodama mikrofinansų finansavimo šaltinių, pasiūlė mums tiesiog panaudoti lėšas, skirtas programai „Progress“.

Tokio pobūdžio manipuliavimui Parlamentas nepritaria, todėl derybos nebuvo baigtos. Taigi, laikydamiesi atsakingos pozicijos, sakome, kad esame pasiruošę apvarstyti savo pasiūlymą su Tarybai pirmininkaujančia Ispanija sausio mėn. pradžioje. Siūlome 40 mln. EUR skirti iš biudžeto maržos, 60 mln. EUR – iš programos „Progress“, o 20 mln. EUR perskirstyti, kad finansavimo našta būtų paskirstyta teisingai. Sausio mėn. – esame tuo įsitikinę – priėmus visą paketą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas prisiims atsakomybę stebėti, kaip tokios programos yra įgyvendinamos valstybėse narėse, kad jose vykdomi įvairūs bandymai derėtų tarpusavyje.

Marian Harkin, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, džiaugiuosi turėdama galimybę tarti keletą žodžių dėl pasiūlytos mikrofinansų skyrimo priemonės. Prieš tai mes kalbėjome apie Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą ir apie tai, kaip jis gali padėti įvairiuose sektoriuose darbo netekusiems darbuotojams. Mikrofinansų skyrimas yra dar viena priemonė, kurią įgyvendindama ES siekia užtikrinti, kad mikrokreditus galėtų gauti žmonės, kuriems jie nebūtų suteikti, pavadinkime, normaliose arba įprastose finansų institucijose. Ji turėtų sudaryti jiems galimybę pradėti verslą ir skatinti verslumą.

Taigi aš džiaugiuosi, kad kredito unijos, kooperatyviniai bankai ir kitos finansų institucijos galės užsiimti mikrofinansų skyrimu, nes paprastai jos yra arčiau tų, kurie galėtų norėti pasinaudoti tokio pobūdžio priemone. Nežinau, kaip yra kitose šalyse, bet Airijoje vienintelė likusi finansų institucija, kuriai išlaikyti nereikalingi mokesčių mokėtojų pinigai, yra kredito unijos judėjimas. Tai yra ne pelno institucija, vadovaujama jos narių.

Kalbėdami apie socialinę įtrauktį kaip apie ES socialinės politikos dalį privalome imtis veiksmų, kad socialinė įtrauktis būtų neatskiriama mūsų priimamų sprendimų dalis, o visa ši programa yra susijusi socialine įtrauktimi. Todėl esu labai nusivylusi, kad per tris trišalius susitikimus nepavyko pasiekti susitarimo dėl šios priemonės finansavimo šaltinių.

Mano nuomone, Tarybai pirmininkavusi Švedija neturėjo galimybių surengti rimtas derybas šiuo klausimu. Nežinau, ar jūs galvojate taip pat, bet, kaip minėjau, aš buvau labai nusivylusi, kad vienintelis mus suskaldęs dalykas buvo 40 mln. EUR dydžio suma, kuri būtų skirta trejiems metams 27 valstybėms narėms. Akivaizdu, kad daug finansų ministrų nepritarė tikroms deryboms. Manau, kad daugelis tų ministrų skyrė milijardus bankams paremti, bet nesugebėjo paremti kitų finansų institucijų, kurios teiktų mikrokreditus žmonėms, praradusiems darbo vietas ir turintiems ribotas galimybes gauti paskolas iš tų pačių bankų, kurie buvo išgelbėti.

Elisabeth Schroedter, Vets/ALE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mikrokreditai ir nedidelės paskolos gali padėti žmonėms, kurie negali gauti paskolų pasinaudodami įprastomis rinkos priemonėmis. Kaip buvo minėta, jos taip pat gali padėti šioms žmonėms įgyvendinti jų pačių idėjas ir kurti verslą bei darbo vietas. Tokios paskolos gali padėti žmonėms įveikti krizę, jeigu jie gali tai padaryti.

Mikrokreditai taip pat yra svarbi priemonė socialinei ekonomikai paremti. Nuo 2000 m. ši priemonė, įgyvendindama įvairiais būdais ir laikantis skirtingų tradicijų, Europos Sąjungoje buvo pripažįstama kaip vietinė užimtumo politikos priemonė. Todėl 2006 m. šis Parlamentas nurodė, kad Europos socialinio fondo lėšos gali būti skiriamos kaip mikrokreditai arba subsidijuojamos paskolos, kaip nurodyta Reglamento dėl Europos socialinio fondo 11 straipsnyje.

Vis dėlto Europos socialiniam fondui skirta 76 mlrd. EUR. Pridėjus bendrojo finansavimo lėšas ši suma siekia 118 mlrd. EUR! Nes dešimtadalis šios sumos sudarytų 11 mlrd. EUR, kuriuos valstybės narės galėtų panaudoti. Vis dėlto šie pinigai nėra skiriami mikrokreditams. Dėl šios priežasties Komisija sukūrė bandomąją priemonę mikrokreditams – „Jasmine“, kuri taip pat buvo finansuojama iš struktūrinių fondų. Ši iniciatyva buvo labai sėkminga, todėl pradėti veiklai tęsti buvo parengta nauja priemonė. Deja, šį kartą lėšos turėtų būti skiriamos ne iš struktūrinių fondų, kuriuose sukaupi milijardai, bet iš mažiausios Europos Sąjungos programos – skurdo programos „Progress“, kuriai per septynerių metų laikotarpį numatyta skirti 743 mln. EUR. Ši programa skirta NVO, kurios valstybėse narėse kuria tinklus, kad taptų pačių neturtingiausiųjų spaudimo grupe. Pvz., Europos romų informacijos biuras 50 proc. lėšų gauna iš programos „Progress“. Jis steigia nacionalinius ir regioninius informacijos ir konsultacinius biurus, kurie suteikia romų mažumai galimybę reikšti savo nuomonę, ypač Rytų Europos šalyse.

Jeigu Europos Parlamentas paseks Tarybos pavyzdžiu ir pavadins šią priemonę „Progress“, kaip nurodyta Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų), Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijų pateiktuose kompromisiniuose pasiūlymuose, Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas šiai priemonei nepritaras. Negalime leisti, kad būtų daromi tokie triukai – viena vertus, atimant pinigų iš neturtingųjų, kita vertus, išmokant juos...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Milan Cabrnach, *ECR frakcijos vardu*. – (CS) Ponios ir ponai, tebesitęsiant ekonomikos ir finansų krizei būtina remti ne tik bankus ir dideles įmones, bet ir mažas įmones bei savarankiškai dirbančius žmones. Visi žinome, kad mažos įmonės, įskaitant šeimų valdomas įmones, sukuria daug darbo vietų. Mes pritariame, kad būtų sukurta nauja mikrofinansų skyrimo priemonė užimtumui ir socialinei įtraukčiai skatinti, kuri, bendradarbiaujant su Europos investicijų banku, suteiktų didesnes galimybes gauti paskolas visų pirma savarankiškai dirbantiems žmonėms, mažoms veiklą pradedančioms įmonėms ir šeimų valdomoms įmonėms.

Sutinkame, kad šioms nedidelėms paskoloms būtų skirta 100 mln. EUR per nustatytą laikotarpį. Mūsų nuomone, ši iniciatyva yra gera ir veiksminga aktyvios užimtumo politikos priemonė ir teisingas būdas, kaip išleisti vadinamuosius Europos pinigus, kitaip tariant, mūsų pinigus. Visiškai pritariame pasiūlymui šiai finansinei priemonei reikalingas lėšas skirti iš programai „Progress“ numatytų asignavimų. Nepritariame mikrofinansų skyrimo priemonės finansavimui iš rezervo ar kitų biudžeto skyrių. Programos „Progress“ lėšos, kurių suma siekia, jei neklystu, 700 mln. EUR, yra skirtos kurti tyrimų ir analizės tinklus. Lėšų, kurios būtų skirtos tiesiogiai padėti žmonėms, ieškantiems darbo arba kuriantiems darbo vietas, programoje „Progress“ nėra. Neabejoju, kad būtina kurti tinklus ir atlikti tyrimus bei analizes. Visgi šiuo verslininkams ir darbuotojams sunkiu laikotarpiu pirmenybę teikčiau tam, kad šios ES biudžeto lėšos būtų panaudotos programoms, tiesiogiai skirtoms darbdaviams ir darbuotojams.

Thomas Händel, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mikrofinansų skyrimo priemonė bedarbiams, rizikuojantiems netekti darbo, o visų pirma, žmonėms, kurie negali pasinaudoti įprastomis paskolų rinkos priemonėmis, yra gerų ketinimų įrodymas ir mūsų frakcija jai iš principo pritaria. Vis dėlto, ligšioliniai Komisijos ir Tarybos laimėjimai šiame procese yra nepakankami ir kai kuriais atvejais neteisingi, todėl mūsų frakcija jiems nepritaria.

Pirmasis, mūsų nuomone, kritikuotinas dalykas yra bendras asignavimų dydis. Pateiktas bendras asignavimų dydis visiškai netinka programai, skirtai kovai su nedarbu, todėl ją sunku pavadinti mikrofinansų skyrimo programa – geriausiu atveju ją būtų galima pavadinti nanofinansų skyrimo programa!

Antra, mes iš principo nepritariame tokiems triukams, kurie neturi net mažiausio poveikio, yra finansuojami kitų programų sąskaita ir baigiasi šnipštu.

Trečia, laikomės nuomonės, kad vadovavimas ir instruktavimas yra būtinas, kad ši programa būtų įgyvendinta sėkmingai ir būtų tvari. Dažnai naujai pradėtas verslas žlunga, ypač mikrofinansų sektoriuje, todėl į tai programoje turi būti atsižvelgta.

Ketvirta, būtina užtikrinti, kad socialinės apsaugos išmokų mokėjimas valstybėse narėse nebūtų nutrauktas kam nors pasinaudojus šia programa, nes tokiu atveju programa neturės jokio poveikio. Ilgą laiką tokiu būdu su nedarbu neįmanoma kovoti. Tokiai programai, kokia ji yra dabar, mes nepritarime.

Jaroslav Paška, *EFD frakcijos vardu*. – (SK) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo nustatyti Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę projektas iš esmės laikytinas projektu, kuriuo siekiama pritaikyti programą „Progress“ prie dabartinių Europos ekonomikos sąlygų, kurioms įtakos turėjo ekonomikos ir finansų krizė.

Komisija siūlo teikti mikrokreditus mažosioms įmonėms ir taip paskatinti išsaugoti ir plėtoti darbo vietas nuo krizės nukentėjusiuose regionuose. Visgi norėdami įgyvendinti šį tikslą turime užtikrinti, kad skirtos finansinės lėšos nebūtų išleistos socialinėms išmokoms ar vartojimui. Jos turi būti skirtos tik apgalvotai, tvariai verslo veiklai, taikant objektyvius išmatuojamus kriterijus ir skaidrias procedūras.

Todėl svarbu reikalauti, kad pagrindiniai paskolų teikėjai kruopščiai įvertintų pareiškėjų verslo planus, pateiktų verslo projektų riziką ir investuotų lėšų grąžą. Todėl, mano nuomone, svarbu pritarti Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pakeitimams, kurie Komisijos pasiūlymui suteikia praktišką struktūrą, ir juos papildyti.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, keista, kad, atsižvelgiant į blogėjančias užimtumo sąlygas, ši puiki ir svarbi programa sulaukia opozicijos šiame Parlamente.

Prognozuojama, kad kitais metais Europoje bus dar 10 mln. bedarbių ir kad žmonių, turinčių blogesnį užimtumo statusą, laukia dar sunkesni laikai. Šie duomenys pabrėžia investicijų į verslumą svarbą.

Bankų paskolas visada sunkiausia gauti veiklą pradedančioms įmonėms. Pvz., 93 proc. įmonių Suomijoje sudaro labai mažos įmonės, kuriose dirba mažiau nei dešimt darbuotojų, bet šiose mažose įmonėse iš viso dirba 46 proc. visų dirbančiųjų. Todėl visiškai suprantama, kad ES, reaguodama į užimtumo krizę, turėtų parengti mikrofinansų skyrimo priemonę ir kartu paremti atskirų valstybių narių programas, kurios vykdomos tuo pačiu tikslu.

Vis dėlto norėčiau pabrėžti, kad šios programos atžvilgiu būtina laikytis visapusio požiūrio. Socialinių išmokų, atostogų ir pensijų sistemos mažose įmonėse turi būti plėtojamos taip pat, kaip ir kituose sektoriuose. Europoje ypač trūksta didelės rizikos finansavimo ir verslo angelų, kurie būtų pasiruošę investuoti į veiklą pradedančią įmonę. Visuose švietimo lygmenyse turėtų būti skatinamas verslumo mokymas ir sąryšis su darbu ir užimtumu, be to, turėtų būti rengiama daugiau praktinių seminarų jaunimui ir kuriami verslo inkubatoriai, skiriant jiems daugiau lėšų.

Mikrofinansai yra tik viena šio plataus požiūrio pusė. Laikantis šio požiūrio, naujųjų smulkiųjų verslininkų padėtis ir bendra aplinka, kurioje jie dirba, turi suteikti realias galimybes sėkmingai ir pelningai plėtoti verslą.

Proinsias De Rossa (S&D). – Ponia pirmininke, aš labai džiaugiuosi šia iniciatyva. Nedarbas yra didžiausia problema, su kuria dabar susiduriame, ir visi veiksmai, kurių galime imtis siekdami sušvelninti jos poveikį, yra svarbūs mūsų visuomenės gerovei.

Vis dėlto, mano nuomone, atsižvelgiant į nedarbo augimą pasiūlymas skirti 100 mln. EUR trejų metų laikotarpiui yra per mažo užmojo. Aš taip esu nustebęs, kad siūloma skirti ne papildomas lėšas ir kad mes, kaip jau buvo minėta, darysime gera vienai programai kitos programos sąskaita, nors dabar visos įmanomos lėšos turėtų būti skirtos programai „Progress“ ir jos esamiems projektams.

Privalome padaryti viską, kad susitarimas su Tarybai pirmininkaujančia Ispanija būtų pasiektas kuo greičiau ir programą būtų galima pradėti įgyvendinti kuo anksčiau. Taryba taip pat privalo susiimti ir patenkinti Parlamento reikalavimus. Tarybai ne laikas ginčytis dėl nedidelės pinigų sumos.

(Kalbėtojas sutinka atsakyti į asmens, pakėlusio mėlynąją kortelę, klausimą (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalis).)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Pone P. De Rossa, ar jums neatrodo, kad nedarbas Airijoje yra labai susijęs su jos naryste euro zonoje, dėl kurios ji negali imtis devalvavimo, negali sumažinti palūkanų normų ir imtis papildomų pinigų spausdinimo?

Ar jums niekada neatrodė, kad būtų geriau, jei Airija pasitrauktų iš euro zonos, o ne prašytų išmaldos iš Europos Sąjungos šalių mokėtojų?

Proinsias De Rossa (S&D). – Ponia pirmininke, man nesunku pabandyti atsakymą į įprastą šio Parlamento kraštutinių dešiniųjų kvailystę. Jeigu nebūtų euro, Airijos ekonomika dabar būtų pragare.

Kaip jau sakiau, Tarybai ne laikas ginčytis dėl nedidelės sumos pinigų, atsižvelgiant į užimtumo krizės mastą, bendro biudžeto dydį ir į paramą, kurią valstybės narės ir Europos centrinis bankas suteikė bankų sektoriui – bankų sektoriui, kuris, beje, neduos paskolų žmonėms, kuriems siekiame padėti. Esu įsitikinęs, kad Tarybai parodžius geranoriškumą galėtume pasiekti susitarimą, pagrįstą pragmatiška mūsų pranešėjos pozicija. Tikiuosi, kad Taryba tokį geranoriškumą parodys labai greitai.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, šiose diskusijose svarbu atkreipti dėmesį, kad Europos Komisijos parengtoje strategijoje visiškai ignoruojamas užimtumas jūrų ekonomikoje. Dėl to, kad ilgai nebuvo integruotos jūrų politikos, šis sektorius Europos Sąjungoje ėmė nuosekliai nykti, nors turėtume žinoti, kad kalbama apie didžiulę darbo rinką.

Be to, suskaldyta laivų statybos pramonė, kuri dėl Tolimųjų Rytų valstybių dumpingo politikos Europoje buvo veiksmingai žlugdoma, taip pat nesulaukė Europos Komisijos paramos. Vien mano gimtojoje šalyje Lenkijoje Europos Komisijos veiksmai sužlugdė laivų statybos pramonę ir darbo tiesiogiai neteko tūkstančiai žmonių, nors skaičiuojama, kad netiesiogiai darbo neteko beveik 80 000 žmonių. Vis dėlto šis sektorius iš pasaulio ekonomikos neišnyks. Kaip rodo pastarieji metai, jis persikels į Tolimųjų Rytų valstybes Europos

darbo rinkos sąskaita. Tai, kad nėra strategijos, kaip sugrąžinti laivams nacionalines spalvas, yra labai pavojinga. Laikydami tokio politikos Europa negrąžinamai praranda dideles pajamas, kurios atitenka mokesčių rojus šalims.

Kita ypač svarbi Europos Komisijos politikos dalis yra žvejyba, kuri dažnai yra vienintelis nepramonines Europos Sąjungos sritis išlaikantis sektorius. Komisija skiria didžiausią dėmesį, kad būtų sumažintas laivyno dydis, bet nesistengia sustabdyti masinio, pvz., labai pavojingų mažųjų stiklinių šamų, importo iš Tolimųjų Rytų į Europos Sąjungą. Krizės metu Europos Komisijos politika turėtų tapti pagrindu ekonomikai plėtoti, nesistengiant skubotai taisyti klaidingos strategijos pasekmių.

Regina Bastos (PPE). – (PT) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti pranešėjai už jos darbą rengiant pranešimą ir už ką tik pasakytą kalbą.

Naujoji mikrofinansų skyrimo priemonė leis teikti mikrokreditus mažosioms įmonėms ir darbo netekusiems žmonėms, norintiems pradėti savo verslą ir savarankiškai kurti darbo vietas. Ši priemonė labai svarbi atsižvelgiant į tai, kad dėl ekonomikos krizės vien Europos Sąjungoje darbo tikėtinais neteks 3,5 mln. žmonių.

Prasidėjus ekonomikos nuosmukiui bankai nebeduodavo paskolų veiklai pradėti arba darbo vietoms kurti, taigi, nors šiuo metu turėtų būti sudarytos geresnės galimybės gauti paskolas, jas gauti sunkiau. Vis dėlto ši naujoji mikrofinansų skyrimo priemonė taps priešingu atsaku dabartinėms tendencijoms riboti paskolų išdavimą ir suteiks galimybę lengviau gauti lėšų naujam verslui pradėti ar naujoms darbo vietoms kurti.

Komisija siūlo šiai priemonei skirti 100 mln. EUR iš „Progress“ biudžeto. Šiam pasiūlymui negalime pritarti. Finansų ir ekonomikos krizė taip pat yra ir socialinė krizė. Panaudoti programos „Progress“, skirtos pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms, lėšas nėra tinkamiausias sprendimas. Todėl pritariame tam, kad šiai priemonei finansuoti būtų skirta atskira biudžeto eilutė, o asignavimai būtų padidinti iki 150 mln. EUR.

Taip pat sutinkame, kad pačiuose teisės aktuose būtina geriau paaiškinti, kad tikslinės grupės yra visos pažeidžiamos grupės, kurioms sunku patekti arba pakartotinai sugrįžti į darbo rinką ir kurioms gresia socialinė atskirtis. Todėl turėtų būti išbraukta nuoroda į konkrečias grupes.

Baigdama norėčiau pabrėžti būtinybę užtikrinti, kad finansinę paramą gaunantys žmonės būtų tinkamai parengti.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, per sunkią ekonomikos krizę, kuri labai skaudžiai palietė užimtumą, – daug darbuotojų netenka darbo, o jaunimas neturi galimybių pirmą kartą patekti į darbo rinką, – būtina, kad Europos Sąjunga ir valstybės narės imtųsi veiksmų ir parengtų visuotines strategijas ir tikslines priemones.

Mikrofinansų skyrimo priemonė yra žmonėms skirta iniciatyva, kurios tikslas – padėti tiems, kurie yra atskirti nuo bankų paskolų rinkos ir kuriems sunku patekti į darbo rinką, bet kurie ketina pradėti projektus, ekonomikos veiklą, leisiančią uždirbti pajamas ir taip prisidėsiančią prie bendro augimo. Kad mikrokreditų skyrimo priemonė būtų veiksminga ir duotų ilgalaikių rezultatų, valstybės narės turi būti tinkamai pasiruošusios: turi būti palaikomi ryšiai su vietos administraciniu lygmeniu, kuriam geriau žinomas socialinės krizės rimtumai, ir imamasi aktyvių veiksmų, kad būtų sudarytos palankios sąlygos pasinaudoti šia priemone.

Svarbu pabrėžti, kad ilgalaikis mikrokreditų skyrimo priemonės finansuojamos veiklos veiksmingumas ir galimybė pasiekti visišką socialinę integraciją labai priklauso nuo vadovavimo, instruktavimo ir mokymo programų, įgyvendinamų kartu su mikrofinansų skyrimo programa. Kartu, atsižvelgiant į siektinus mikrokreditų skyrimo priemonės tikslus, svarbu pabrėžti vieną svarbų veiksmą – aktyvų lygių vyrų ir moterų galimybių pasinaudoti mikrofinansų skyrimo programomis skatinimą. Faktas, kad kalbant apie galimybes patekti į darbo rinką ir į tradicinę paskolų rinką moterys yra ypač diskriminuojamos, o jų padėtis yra labai nepalanki.

Apskritai svarbu pažymėti, kad Europos Parlamentas yra vieningas ir sutaria dėl mikrokreditų skyrimo priemonės ir dėl esamos socialinės ir ekonominės padėties. Dabar Tarybos ir valstybių narių eilė parodyti, kad jos laikosi rimto ir atsakingo požiūrio, ir imtis veiksmų finansų padėčiai sureguliuoti.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Komisija pateikė pasiūlymą sukurti naują finansavimo priemonę – mikrokreditų finansavimą. Iniciatyva yra svarbi ir sveikintina, bet nepriimtina tai, kad jai reikalingas lėšas pasiūlyta skirti iš jau įgyvendinamos programos „Progress“. 2006 m. Europos Parlamente priėmus programą „Progress“ valstybės narės iškėlė savo tikslus ir pradėjo ją įgyvendinti. Programa

yra labai sėkmingai įgyvendinama, todėl nėra pagrindo manyti, kad ji bus baigta įgyvendinti anksčiau nei iki numatytos jos pabaigos 2013 m.

Programa skirta nepalankioje padėtyje atsidūrusiems žmonėms, kurie galėjo gauti šios programos paramą. Dabar ekonomikos krizė tampa socialinė krizė. Nedarbas kiekvieną mėnesį auga, todėl programos „Progress“ priemonės yra svarbios. Vis dėlto Komisija siekia sumažinti finansavimą priemonėms, kurios tebėra įgyvendinamos. Toks požiūris yra neatsakingas ir nepriimtinas. Esu įsitikinusi, kad Europos Parlamente negalime priimti šios priemonės, kol taps aišku, kaip ji bus finansuojama, t. y. kol taps aišku, kad jai bus rastas kitas finansavimo būdas, neatimant lėšų iš programų, skirtų kenčiantiems žmonėms.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Ponia pirmininke, ES šalių ekonomika vis dar susiduria su pasaulinės ekonomikos krizės poveikiu, bet nuo krizės labiausiai kenčia jauni verslininkai ir mažųjų įmonių vadovai, kurių verslo idėjos dabar nesulaukia skolintojų paramos. Ekonomika auga tada, kai kuriamos darbo vietos. Naujos darbo vietos kuriamos tada, kai įmonės turi galimybę gauti finansavimą, leidžiantį joms paversti idėjas realybe. Deja, per dabartinę krizę bankai nenori skolinti pinigų įmonėms, nes bijo rizikos. Privatus kapitalas taip pat išseko. Tokiais atvejais daugiausia nukenčia labai mažos įmonės ir jauni verslininkai – jie turi idėjų, kurias galėtų plėtoti, bet neturi lėšų. Akivaizdu, kad šioms įmonėms neturint galimybių vystytis, nebus sukurtos naujos darbo vietos. Vis dėlto darbo vietų kūrimas yra būtina sąlyga siekiant išbristi iš krizės.

Vienas šios problemos sprendimų yra Europos mikrofinansų skyrimo priemonė, pagal kurią labai mažų įmonių ir naujų įmonių plėtrai planuojama skirti 100 mln. EUR, perskirstant lėšas iš esamų finansavimo šaltinių. Priešingai nei dideli paskatų paketai, kurie per pastaruosius metus buvo sukurti pačiai finansų sistemai gelbėti, ši programa skirta tiesiogiai verslininkams, o ne bankams. Tai reiškia, kad programos lėšos tiesiogiai padės kurti darbo vietas ir paskatins ekonomikos atsigavimą. Raginu kolegas EP narius nedvejoti priimant sprendimą dėl mikrofinansų skyrimo priemonės sukūrimo. Europos Sąjungos valstybės narės kovoja su krize, Europai dabar reikia naujų darbo vietų, todėl reikalinga neatidėliotina parama verslumo iniciatyvoms.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, tai, kad Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonė sulaukė visų EP politinių frakcijų sutarimo, rodo, kad ji yra labai svarbi.

Labai svarbu, kad darbo netekęs arba rizikuojantis jo netekti asmuo, negalintis išspręsti problemos tradicinėse bankų rinkose, galėtų gauti mikropaskolą ar mikrokreditą.

Vis dėlto siekiant, kad mikrofinansų skyrimo idėją būtų galima įgyvendinti praktiškai, svarbu, kad ji veiktų tinkamai ir būtų pradėta įgyvendinti greitai. Tai reiškia, kad ketvirtadienį balsuodami dėl 2010 m. biudžeto turime pritarti pirmųjų 25 mln. EUR skyrimui iš biudžeto. Vis dėlto šios sumos neužtenka. Biudžete reikia rasti dar 75 mln. EUR, nes paimti lėšas iš programos „Progress“ bus tas pats, kas paimti jas iš mažiau neturtingų ir mažiau pažeidžiamų ir atiduoti labiau neturtingiems ir labiau pažeidžiamiesiems.

Jei taip įvyktų, būtų akivaizdu, kad mikrofinansavimo priemonės idėja neteko prasmės. Nepamirškime, kad „Progress“ reiškia pažangą tobulinant Europos socialinį veidą, ir jeigu to nepavyktų padaryti ir iš „Progress“ būtų atimtos lėšos, tai būtų žingsnis atgal. Todėl manau, kad Taryba turėtų pritarti Europos Parlamento pozicijai.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Europos Sąjunga per metus priėmė daug priemonių, skirtų kovai su ekonomikos krize. Skirtingai nuo kitų priemonių, mikrofinansų skyrimo priemonė skirta padėti pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms, kurioms sunku patekti į darbo rinką arba į ją sugrįžti.

Pagal solidarumo principą, kuris yra vienas pagrindinių Europos Sąjungos principų, jie turėtų sulaukti ypatingo dėmesio. Ši priemonė sulaukė didelio susidomėjimo, ypač Bulgarijoje, ir, manau, kitose šalyse taip pat. Nuo diskusijų pradžios informaciją šiuo klausimu gaudavau iš žiniasklaidos, nes daugelis jos atstovų seka įvykių eigą. Europos institucijos turėtų būti suinteresuotos parodyti ES piliečiams, kad jų neatidėliotinas uždavinys yra padėti nukentėjusiems nuo krizės ir neturtingiausiems visuomenės nariams.

Tai įtikins žmones, kad institucijos dirba veiksmingai ir yra artimos žmonėms. Abejojama, ar priemone galės pasinaudoti visi potencialūs jos klientai. Paskolų trūkumas yra labai didelis ir labai prisidėjo prie išaugusio nedarbo. 100 mln. EUR neužteks padėti visiems bedarbiams, susidūrusiems su socialinės atskirties grėsme. Galų gale, ne visi turi igūdžių plėtoti verslą ir ne kiekvieną įmanoma sėkmingai parengti.

Svarbu, kad sprendimas būtų priimtas kuo greičiau ir mikrofinansų skyrimo priemonė būtų pradėta įgyvendinti kuo didesniu mastu, kad turintys idėjų galėtų imtis veiksmų dabar, kol krizės poveikis tebėra didelis. Kiti

metai bus paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais, todėl imkimės tinkamų priemonių ir neatidėliokime ekonomikos atkūrimo proceso pradžios.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, mes akivaizdžiai matome daug žadančius ekonomikos ir finansų rinkų stabilizavimosi 2010 m. ženklus, todėl norėčiau jums priminti, kad tai tapo įmanoma tik todėl, kad buvo imtasi koordinavimo Europos lygmeniu.

Vis dėlto matome didėjančius nedarbo skaičius, kurie, tikėtina, kitais metais didės toliau. Todėl džiaugiuosi šia nauja finansavimo priemone, skirta žmonėms, norintiems pradėti dirbti savarankiškai. Visiems žinoma, kad mažosios ir vidutinės įmonės sukuria darbo vietas. Daug metų svarstėme finansinės paramos šioms įmonėms klausimą. Vis dėlto kasmet suprasdavome, kad lėšos panaudojamos ne ten, kur turėtų.

Praėjusią savaitę turėjau galimybę stebėti, kaip užbaigiamas bandomasis projektas, bet nebuvo laiko į pranešimą įtraukti patirtį, įgytą įgyvendinant šį projektą. Todėl norėčiau šį projektą paminėti dabar. Į bandomąjį projektą buvo įtraukti savarankiškai dirbantys žmonės arba norintys pradėti dirbti savarankiškai, kuriems metus buvo skiriama parama savarankiškam darbui pradėti. Jis buvo toks sėkmingas, kad paraginau įtraukti jį į šį projektą. Kitaip tariant, norėčiau, kad projekto lėšos būtų skirtos ne tik savarankiškai pradedantiems dirbti žmonėms, bet ir tiems, kurie remia tokius žmones. Tai būtina, nes bankai, kurie, be abejo, nesuteiks jiems paskolų, pastebi tam tikrą riziką. Mano nuomone, toks finansavimo būdas šią riziką leistų neutralizuoti.

Antrasis per diskusijas nuolat iškildavęs klausimas buvo tai, kad mes neturėtume nustatyti mažiausios paskolų dydžio ribos. Iki šiol buvo galima gauti tik 5 000 EUR dydžio ir didesnes paskolas. Kartais žmonėms tiek pinigų nereikia. Tokiais atvejais užtenka daug mažesnių sumų, todėl šioje programoje turime į tai atsižvelgti.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Norėčiau pabrėžti, kad šiuo metu vienas svarbiausių Europos Sąjungos uždavinių yra užkirsti kelią didžiuliui nedarbui, kuris iššaukia ilgalaikį neveiklumą ir socialinę krizę. Apgailestauju, kad trilateralio metu nepavyko pasiekti susitarimo dėl mikrofinansinės priemonės finansavimo šaltinio. Ekonominio ir socialinio sunkmečio metu Komisijos pasiūlymas persikirstyti 100 milijonų eurų iš „Progress“ biudžeto būtų nepakankamas sprendimas, nes tai nesumažintų pažeidžiamiausių asmenų grupių socialinės atskirties. Esu įsitikinusi, kad mikrofinansinė priemonė bus veiksmingesnė ir pasieks savo tikslą, jei ji bus koordinuojama atsižvelgiant į nacionalines, regionines ir vietos programas ir turės pakankamą finansavimą.

Svarbu atsižvelgti ir į tai, jog Europos socialinė gerovė yra tiesiogiai susieta su užimtumu ir suteiktomis galimybėmis įsidarbinti. Todėl siūlyčiau Komisijai atsižvelgti ne tik į asmenis, galinčius netekti darbo, bet taip pat ir į tuos, kuriems sunku patekti arba grįžti į darbo rinką. Netgi prieš prasidedant ekonominiam sunkmečiui daug išsilavinusių ir darbingų piliečių neturėjo realios galimybės įsidarbinti ir todėl nemažai jų emigravo už Europos Sąjungos ribų. Kalbant apie socialiai remtinus asmenis, siūlyčiau Komisijai ir Tarybai atkreipti dėmesį į tai, jog be jaunimo yra ir daugiau socialiai remtinų grupių, įskaitant moteris, neigaliuosius, vyresnio amžiaus žmones, kuriems būtinos papildomos užimtumo garantijos. Taigi nėra kito kelio kaip tik surasti papildomai lėšų mikrofinansinėms priemonėms.

(Kalbėtoja sutinka atsakyti į asmens, pakėlusio mėlynąją kortelę, klausimą (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalis).)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, mes išklauseme tris ar keturis Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos kalbėtojus, kurie teigė nenorintys atimti jokių pinigų iš programos „Progress“. Vis dėlto pakeitimuose nurodyta, kad priemonė vadintina „Progress“, o P. Berès taip pat nurodė, kad 60 mln. EUR bus skirta iš programos „Progress“. Tai yra du trečdaliai visos sumos! Norėčiau sužinoti, kokios pozicijos iš tiesų laikosi socialistai. Ar priemonė turėtų būti finansuojama iš „Progress“ – taip ar ne?

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Noriu atsakyti, jog pats geriausias sprendimas būtų, jeigu surastumėm papildomai lėšų, nes PROGRESS priemonė iš esmės yra skirta toms pačioms grupėms ir išeitų, kad jeigu nebus papildomai lėšų, tai efekto pasiekta tikrai nebus. Taigi, sėskim kartu ir ieškokim sprendimo, nes nedarbas auga skausmingai ir tai paliečia tikrai daugelį sunkiai gyvenančių žmonių.

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, per pastaruosius metus darbo Europos Sąjungoje neteko 3,5 mln. žmonių ir 100 mln. EUR padėties nepakeis. Tiesą sakant, atsižvelgiant į tai, kad MVĮ dirba milijonas žmonių, vienam darbuotojui iš šios sumos tektų tik vienas euras. Vis dėlto tai yra sveikintinas žingsnis pirmyn, nes, kaip minėjo Komisijos narys V. Špidla, didžiausias rūpestis yra finansavimas.

Norėčiau pateikti pavyzdį: savaitgalį sužinojau apie atvejį, kai įmonė, kurios svarbus užsakymas buvo atidėtas trimis mėnesiams, kreipėsi į banką, su kuriuo dirbo penkiolika metų, ir paprašė skirti jungiamąjį finansavimą. Bankas atsisakė tai padaryti. Įmonės direktoriui buvo atsakyta, kad bankas leistų tai padaryti, jeigu jis įkeistų savo gyvenamąjį namą. Jis tai padarė ir po savaitės gavo laišką, kad sąskaitos likučio perviršis panaikinamas, nes įmonė priskirta didelės rizikos grupei. Dėl šios priežasties įmonė buvo uždaryta ir darbo neteko dar dešimt žmonių.

Šis pavyzdys atspindi kolegės M. Harkin išsakytą nuostatą, kad finansavimas turėtų būti skirtas nekomerciniams bankams, pvz., kredito unijoms, kurios, bent jau mano šalyje, veikia visuose miestuose ir atlieka didelį darbą. Kita vertus, visi šie anekdotiški faktai rodo, kad komerciniai bankai, net ir gavę Europos investicijų banko finansavimą, šių lėšų neišdalija ir pasilieka jas, kad sustiprintų savo finansinę padėtį.

Dėl šių dviejų priežasčių manyčiau, kad labiau turėtume rūpintis ne tuo, iš kur bus skirtos lėšos šiai programai, bet tuo, kam jos atiteks. Jeigu jos bus skirtos tinkamiems žmonėms, Europos lygmeniu tai tikėtina bus geriausiai per ilgą laiką panaudoti pinigai.

Baigdamas norėčiau atsakyti į gan neapgalvotas W. Earlo pastabas apie išmaldos prašymą. Kalbama ne apie išmaldos prašymą. Kalbama apie pagalbą tiems, kurie padėtų kitiems kurti darbo vietas ir išsilaikyti darbo rinkoje. Mes labai džiaugiamės ir didžiujame tuo, kad priklausome euro zonai, ir joje liksime.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, Lisabonos sutarties socialinės politikos nuostatose nurodyta, kad Europos Sąjunga turi rūpintis užimtumu, socialine apsauga ir kova su socialine atskirtimi.

Europą ištikusi ekonomikos ir finansų krizė lėmė labai didelę žmogiškąją ir socialinę krizę, kurios pasekmių kol kas neįmanoma įvertinti.

Iki šiol daugiausia dėmesio buvo skirta bankams stabilizuoti ir bankrotams išvengti. Papildydami priemones, skirtas nedarbui išvengti, turime sukurti priemonę, kuri suteiktų naują postūmį Europos Sąjungos ekonomikos augimui.

Komisijos siūloma priemonė skirta infrastruktūrai, kuri suteiktų galimybes piliečiams dirbti, sukurti. Praktiškai įmanoma pereiti nuo laikinos strategijos į ilgalaikę strategiją. Ši priemonė turi būti pradėta įgyvendinti kuo greičiau, nuo 2010 m. sausio mėn. Mūsų šandienines diskusijas ir mūsų sprendimus išgirs daug žmonių, kenčiančių dėl nelygybės, ir daug jaunimo, kurie nori patekti į darbo pasaulį ir kuriems turėtume išteisti pagalbos ranką.

Norėčiau dar kartą paminėti pateiktą pasiūlymą sukurti šiai priemonei atskirą biudžeto eilutę ir numatyti joje 50 mln. EUR. Tai leistų beveik 6 000 Europos verslininkų pradėti verslą, jį plėtoti ir taip kurti naujas darbo vietas.

Be to, ir tai turbūt svarbiausia, būtina sudaryti geresnes galimybes gauti lėšas ir geriau informuoti piliečius apie visus projektus, kuriuose jie gali dalyvauti.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, šimtai tūkstančių europiečių pajuto krizės pasekmes pačiu nemaloniausiu būdu – jie neteko darbo. Visose Europos Sąjungos šalyse nedarbas išaugo ir šis krizės padarinys labiausiai kelia nerimą mūsų piliečiams. Būtina pagalba atitenka finansų institucijoms. Deja, ji laiku nepasiekia žmonių, kuriems iškilusi grėsmė netekti darbo, ir būtent jie ilgiausiai jaučia dabartinės krizės pasekmes.

Todėl aš taip pat džiaugiuosi, kad bus įkurta Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonė. Ypač svarbu paminėti, kad ši priemonė bus susieta su bendru verslumo paramos tikslu. Pagal šią priemonę skiriamos lėšos paskatins naujų įmonių kūrimą. Tai yra gera žinia mūsų ekonomikai, nes mažosios ir vidutinės įmonės yra jos pagrindas, ir būtent jos kuria darbo vietas.

Priemonė puikiai dera su verslumo paramos idėja, pristatyta Mažųjų įmonių chartijoje. Svarbu, kad vėliau paramą įmonės gautų ne tik veiklos pradžioje, nes šios priemonės finansiniai ištekliai turės naudos žmonėms ir ekonomikai tik jei įkurtos įmonės sugebės išlikti rinkoje.

Aš taip pat tikiuosi, kad verslumas, ypač kalbant apie MVĮ, netaps mūsų diskusijų objektu per šią krizę. Turime laikytis visapusiško požiūrio į verslumą, nes šios įmonės suteikia darbą mūsų piliečiams ne tik per krizę.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, labai svarbu, kad 2010 m., paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai, būtų pažymėti naujos Bendrijos mikrofinansų skyrimo

priemonės, skirtos padėti tiems, kurie negali pasinaudoti bankų sistemos priemonėmis, bet planuoja steigti labai mažas įmones, sukūrimu.

Kaip visi žinome, mikrokreditai įrodė esą išskirtinė priemonė kuriant savarankiško verslo galimybes ir didelę socialinę vertę besivystančiose šalyse, ypač moterų atveju. Jie tapo nauja Jungtinių Tautų ir Pasaulio banko strategija, be to, jais taip pat sėkmingai pasinaudojo daugelis šalių, Europos Sąjungos valstybių narių, įskaitant Italiją, ypač šiose šalyse gyvenantys imigrantai, moterys ir jaunimas.

Didelės ekonomikos ir finansų krizės akivaizdoje priimdamas šį pranešimą Parlamentas ne tik suteiks strateginę galimybę plėtoti socialinę įtrauktį, bet ir sukurs tikrą konkurenciją bankų sistemai, nes, bendradarbiaudamas su ne pelno įstaigomis ir vietos bei nacionalinėmis institucijomis, jis puoselėja naują požiūrį ir naujas galias.

Džiaugiuosi, kad buvo priimta daugelis pakeitimų, kurių dar kartą neapžvelgsiu, bet norėčiau pasakyti, kad šiandien mes ne tik prašome mikrokreditų išteklių, mes taip pat prašome, kad mikrokreditai...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Christa Klauß (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, praėjusį mėnesį Komisija pristatė naująją strategiją „Europa 2020“, kuri yra Lisabonos tikslų tęsinys ir kurioje, be kitų dalykų, raginama kurti labiau socialinę Europą.

Siekdami užtikrinti ilgalaikį Europos piliečių užimtumą, turime, ypač dabartinėmis sunkiomis ekonomikos sąlygomis, siekti, kad žmonės galėtų įgyvendinti savo naudingas idėjas, kurios duotų savarankiškų pajamų. ES užimtumo mikrofinansų skyrimo priemonė skirta padėti imtis verslo iš naujo ir palengvinti verslumo galimybes.

Savarankiškas darbas dažnai pradedamas etapais. Geriau valdyti pradines mažas investicijas, nei sukaupti dideles skolas. Geriau valdoma rizika pradedant savarankišką veiklą yra tai, ko ypač siekia moterys, todėl jos dažnai prašo veiklos pradžios kapitalo, kad galėtų pradėti verslą, o vėliau, verslui sėkmingai išsibėgėjus, jį plėtoti. Moterys nori augti kartu su savo verslu. Todėl svarbu pasiūlyti piliečiams kuo mažesnes paskolas. Aš kalbu apie sumas, daug mažesnes už 25 000 EUR, kurios paprastai skiriamos kaip mikrokreditai.

Per ekonomikos krizę ypač svarbu užtikrinti reikalingą likvidumą plačiajai visuomenei. Jeigu jis padėtų pasiekti, kad dažnai didelės palūkanų normos ir mikrokreditų administravimo mokesčiai būtų maži, turėtume galimybę suteikti naują postūmį ekonomikai.

Pritariu Komisijos pasiūlymo idėjai. Europos Parlamento komitetai nesutaria dėl finansavimo. Europos politikos jurisdikcijos ginčijimas šioje srityje tikrai pateisinamas. Didžiausia atsakomybė tenka valstybėms narėms. Vis dėlto manau, kad Bendrijos užimtumo ir socialinio solidarumo programos („Progress“) lėšos, visų pirma čia pasiūlytosios, leis žmonėms imtis savarankiškos veiklos.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, šį vakar svarstome visuomenei svarbiausius socialinius klausimus – prieš tai buvo svarstomas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimas, artimiausiomis dienomis turėtų būti svarstoma programa „Progress“, o dabar svarstome Europos mikrofinansų skyrimo priemonę, kuri yra ideali ir labai svarbi priemonė.

Manau, nebūtina kartoti, kad ši priemonė išspręs arba bandys išspręsti pažeidžiamiausių žmonių problemas, suteikdama jiems daugiau vilties ir pasitikėjimo kuriant verslą ar galvojant apie ateitį. Taigi, manau, kad čia mes negalvojame apie krizės audrų padarytą žalą ir girdime daug kalbų apie išėjimo strategiją, apie tai, kaip įveikti krizę. Krizę mes įveiksime tik išsprendę užimtumo problemą, kuri yra mūsų tragedija, todėl turime užtikrinti, kad veiksmų būtų imtasi kuo greičiau ir kad būtų tvirtos garantijos dėl šios priemonės finansavimo, nes reikės skirti daug daugiau lėšų, nei buvo minėta šį vakar, ir, be abejo, pinigai negalės būti perkelti iš vienos priemonės į kitą, nes visoms trims priemonėms jų reikia.

Manau, kad šie 100 mln. EUR negali būti paimti iš programos „Progress“, nes ji kelia tuos pačius tikslus. Turi būti sukurta atskira biudžeto eilutė ir užtikrintos daug didesnių išteklių panaudojimo galimybės.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjai už nuveiktą darbą, o mūsų kolegoms – už sunkų darbą kuriant šią naują mikrofinansų skyrimo priemonę.

Ši Europos priemonė leis suteikti mikrokreditus mažosioms įmonėms ir žmonėms, netekusiems darbo ir norintiems pradėti savarankišką nedidelį verslą. Per šią krizę labiausiai nukentėjo pažeidžiamiausios žmonių

grupės, ypač bedarbiai ir jaunimas. Šiais metais Europos Sąjungoje darbo neteko daugiau kaip 3,5 mln. žmonių. Ši nauja priemonė padės žmonėms lengviau gauti kapitalą, reikalingą verslui pradėti ar jam plėtoti, ir taip leis jiems įgyvendinti svajones apie verslą. Turėtume prisiminti, kad daugiau kaip trečdalį labai mažų įmonių yra įkūrę bedarbiai.

Mano regione į mane dažnai kreipiasi piliečiai, norintys gauti paramą ir pradėti savo verslą. Esu įsitikinusi, kad ši naujoji iniciatyva padės išsaugoti esamas darbo vietas ir kurti naujas. Pasiūlymas palengvins nedidelių pinigų sumų investicijas ir suteiks labai mažoms įmonėms galimybę augti.

Ponia pirmininke, norėčiau pasidžiaugti mikrokreditų kuriama pridėtine verte ir tuo, kad ši priemonė bus naudojama kartu su kitomis priemonėmis, pvz., mokymu ir konsultavimu, leisiančiomis jaunimui ir bedarbiams gauti garantijas ir paramą investicijoms. Tikiuosi, kad naujoji priemonė bus priimta kuo greičiau ir kad pavyks pasiekti Parlamento ir Tarybos susitarimą, kad ši per krizę mūsų piliečiams ypač svarbi priemonė taptų nuolatinė.

Ponios ir ponai, prisiminkime, kad darbo vietas kuria būtent mažosios ir vidutinės įmonės.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, užimtumo mikrofinansų skyrimo priemonė yra viena iš iniciatyvų, priimtų europiniu lygmeniu, ir suteikia bedarbiams galimybę pradėti verslą iš naujo ir atveria verslo galimybes pažeidžiamiausioms Europos grupėms, įskaitant jaunimą.

Sumažėjus kريدų pasiūlai ši naujoji priemonė išplės tikslinės finansinės paramos skyrimo galimybes, skiriant ją naujiems verslininkams. Savarankiškiems verslininkams ir labai mažų įmonių steigėjams bus skirta ne tik Europos socialinio fondo parama palūkanoms kompensuoti, bet ir suteiktos konsultavimo, mokymo, gebėjimų ugdymo paslaugos.

Akivaizdu, kad atsižvelgiant į dabartinius sunkumus gauti paskolas būtina paremti silpniausias visuomenės grupes – bedarbius ir nepalankioje padėtyje atsidūrusius žmones, norinčius imtis veiksmų, nes tai yra vienas iš būdų, galinčių mums padėti kovoti su neišvengiama finansų krizės pasekme – nesibaigiančia užimtumo krize. Nors galima pastebėti ekonomikos atsigavimo ženklų, užimtumo srityje jie vis dar nežada nieko gero.

Todėl būtina, kad „Progress“ lėšos būtų panaudojamos taip, kaip iki šiol – neturėtume duoti ženklo, kad programos „Progress“ lėšos būtų perkeltos. Reikia rasti kitą finansavimo šaltinį ir, visų pirma, susieti jį su kitomis Europos iniciatyvomis, kad bedarbiams parodytume tvirtas pastangas ir sukurtume tvirtą įvaizdį.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į ypatingą mikrokreditų svarbą per šią užimtumo krizę. Mikrokreditai leidžia bedarbiams iš naujo imtis verslo, pasinaudojus rizikos pasidalijimo ir finansavimo priemonėmis, palengvinančiomis verslumo galimybes.

Atsižvelgdama į finansų krizę ir į labai sumažėjusį išduodamų paskolų skaičių, aš pritariu Komisijos pasiūlymui nustatyti mikrofinansų skyrimo priemonę, skirtą pažeidžiamiausioms grupėms, ypač moterims, jaunimui ir bedarbiams.

Norėčiau paremti savo Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos kolegas, kurie kartu su kitomis – socialistų, liberalų ir konservatorių frakcijomis pateikė kompromisinius pakeitimus, kad mikrofinansų skyrimo priemonė būtų pradėta įgyvendinti kuo anksčiau, nuo 2010 m. pradžios. Aš taip pat raginu ministrų tarybą priimti atsakomybę ir rasti, atsižvelgiant į dabartinę krizę, skubią kovos su nedarbu išeitį ir ilgalaikį sprendimą šiai mikrokreditų skyrimo priemonei finansuoti.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, programa „Progress“ yra svarbi iniciatyva, skirta padėti valstybėms narėms veiksmingai įgyvendinti tikslus užimtumo ir socialinių reikalų srityse. Praėjusią savaitę buvau susitikęs su programos komiteto nariais dėl programos „Progress“ įgyvendinimo. Padariau tokias išvadas. Pirma, reklamos kampanija, kuri turėtų supažindinti potencialius programos naudos gavėjus su jos veiklos galimybėmis, nėra pakankamai pastebima. Antra, daugiausia informacijos apie konkursus yra pateikiama tik trimis kalbomis: anglų, vokiečių ir prancūzų. Taip atsiranda faktinės kliūtys žmonėms, nekalbantiems nė viena šių kalbų. Manau, kad reikėtų iš naujo apsvastyti reklaminės kampanijos principus. Turime kuo greičiau imtis veiksmų ir žmones visoje Europos Sąjungoje geriau supažindinti su programa „Progress“.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonė remia ir turi remti paprastų procedūrų taikymą, kad nukentėję nuo krizės galėtų veiksmingai pasinaudoti šia priemone. Vis dėlto aš manau, kad mikrofinansų skyrimo priemonė daugiau dėmesio turėtų

skirti darbo netekusiems žmonėms, kuriems sunku pasinaudoti tradicinės paskolų rinkos galimybėmis ir kurie nori kurti arba plėtoti savo labai mažą įmonę, taip pat savarankišką darbą.

Manau, kad ypatingas dėmesys turi būti skirtas jaunimui, kuris, remiantis naujausiais Europos duomenimis, susiduria su ilgalaičiu nedarbu arba į darbą yra priimamas tik laikinai. Be to, metinės ataskaitos apie biudžeto lėšų panaudojimą leistų artimiausiu metu atlikti išsamią analizę ir, jei reikės, skirti papildomų lėšų. Perkeldami lėšas iš vienos programos į kitą, rizikuojame pakenkti joms abiem.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, šiandien mes svarstėme klausimą dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, o dabar kalbame apie mikrokreditus. Abi priemonės yra būtinos siekiant kovoti su finansų ir ekonomikos krizės padariniais ES ir paskatinti Europos darbo rinką.

Mums reikalingos abi priemonės, nes ne kiekvienas gali tapti verslininku. Be to, įgyvendindami užimtumo politiką neturėtume kelti tikslo kiekvieną buvusį darbuotoją ar visą samdomą darbo jėgą paversti naujais savarankiškai dirbančiais verslininkais tik dėl verslo sumetimų. Tokiems žmonėms apibūdinti labiau tiktų „tariamai savarankiškai dirbančių asmenų“ sąvoka. Valstybės narės taip pat turėtų imtis tinkamų atsargumo priemonių šioje srityje. Vis dėlto visiems norintiems išbandyti savarankiško darbo galimybes turėtų būti skirtos lėšos, leisiančios jiems pradėti arba plėtoti verslą. Kartu svarbu užtikrinti, – tai yra Europos Parlamento ir valstybių narių uždavinys, – kad toliau būtų taikomos įprastos socialinės apsaugos priemonės. Naujoms idėjoms įgyvendinti reikia papildomų pinigų.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Manau, šiandieną Europos Parlamento narių nuomonė yra visiškai vieninga, kad šita mikrofinansinės paramos priemonė šiandien yra labai reikalinga. Gyvenimo ir darbo sąlygos iš esmės yra pasikeitusios ir ta nedarbo rykštė, kuri yra ištikusi beveik kiekvieną valstybę, verčia teikti tam tikrus pasiūlymus, kad ir tam tikros paramos priemonės turėtų būti keičiamos. Iki šiol daugiausia finansinė parama buvo skirta stambioms įmonėms, organizacijoms ir jau ne kartą buvo pažymėta, kad paprasti Europos Sąjungos piliečiai nelabai galėjo iki šiol tikėtis finansinės paramos. Aš manau, kad iš tikrųjų Komisijos ateities sprendimas ieškoti sutarimo kartu su Parlamentu būtų labai būtinas. 100 milijonų yra pati pradžia. Tai yra pirmas bandymas, bet esu įsitikinęs, kad šitas bandymas gali būti sėkmingas.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, diskusijos aiškiai parodė Europos Parlamento paramą mikrofinansų skyrimo priemonei ir aš manau, kad dėl klausimo esmės jokių ginčų nekyla. Taip pat manau, kad, kalbant apie klausimo esmę, esama daug panašumo į Tarybos poziciją.

Atviras tik finansavimo klausimas. Žinoma, finansavimo klausimas taip pat yra bendro sprendimo procedūros dalis, todėl bus labai svarbu ieškoti kompromiso. Džiaugiuosi, kad diskusijose buvo parodytas noras nedelsiant atnaujinti derybas su Taryba. Diskusijos taip pat parodė, kad kai kuriose srityse įmanomas kompromisas.

Diskusijose Komisija dažnai buvo minima ir kritikuojama dėl programos „Progress“ ir jos panaudojimo šiai naujai priemonei. Noriu pasakyti, kad Komisijai buvo iškeltas sunkus uždavinys, nes sprendimo turėjo būti ieškoma laikantis esamo biudžeto arba tarpinstitucinio susitarimo. Ji galėjo panaudoti tik tuos pinigus, kurie buvo. Svarstydami sprendimą panaudoti programos „Progress“ lėšas, mes atidžiai išnagrinėjome galimas pasekmes ir padarėme išvadą, kad šis sprendimas, nors ir ne idealus, bet yra vienas iš galimų variantų.

Per diskusijas dažnai kalbėta apie galimus triukus arba apie pinigų perkėlimą iš vienos kišenės į kitą. Tai netiesa, nes visos analizės aiškiai parodė, kad ištekliai, panaudoti vadovaujantis mikrokreditų skyrimo principu, sukuria multiplikatoriaus efektą. Kitoje programoje šie ištekliai galėtų pasiekti vieneto indeksą, o mikrokreditų skyrimo programoje teoriškai šis indeksas galėtų siekti ir penkis. Šiuo atveju kalbama ne apie pinigų perkėlimą, o apie naują išteklių panaudojimą. Norėčiau pakartoti, kad sprendimas nebuvo lengvas, ir nemanau, kad tai buvo vienintelis sprendimas. Svarstant kompromisą, tikiuosi, tikrai bus rastas tinkamas pagrindas.

Mikrokreditų skyrimo idėja remiasi aiškia nuostata, kad dabartinėje finansų sistemoje nėra pakankamų išteklių mažosioms ir labai mažoms įmonėms, kitaip tariant, ši sistema nepanaudoja viso žmogiškojo kapitalo, kurį galėtų pasiūlyti žmonės, priklausantys vadinamosioms pažeidžiamoms grupėms. Manau, kad tai yra galimybių švaistymas, todėl džiaugiuosi, kad Komisija pasiūlė šią priemonę ir kad Parlamentas ją vertina labai palankiai.

Kaip jau sakiau, tikslas yra pasinaudoti žmogiškuoju kapitalu, kurį gali pasiūlyti žmonės, negalintys jo panaudoti įprastu būdu. Vis dėlto taip pat svarbu išnaudoti laiką. Mano nuomone, per ilgą diskusiją prieštarautų šios priemonės idėjai, nes ji ypač reikalinga per krizę. Manau, kad ji taip pat bus reikalinga ir krizei pasibaigus ir kad ji galėtų tapti nuolatine Europos darbo rinkos ir ekonomikos politikos dalimi.

Kinga Göncz, pranešėja. – (HU) Dėkoju jums už palaikymą ir pastabas. Norėčiau pritarti tiems, kurie išreiškė nusivylimą Komisijos nenoru siekti kompromiso. Komisijos nariui norėčiau pasakyti, kad perskirsčius programos „Progress“ lėšas taps aišku, kad skirstydami socialinės įtraukties lėšas paramą pažeidžiamiausiems žmonėms galėsime suteikti tik panaudodami kitų tam pačiam tikslui skirtų priemonių lėšas. Mes negalime rasti kitų finansavimo šaltinių. Manau, tai nepriimtina.

Bendro sprendimo procedūra taip pat reiškia, kad veiksmų turi imtis visos suinteresuotos šalys. Parlamentas pateikė įvairių pasiūlymų šiuo klausimu, bet Taryba ir Komisija nepateikė jokio pasiūlymo, kuris būtų padėjęs pasiekti susitarimą. Noriu pasakyti E. Schroeder, kad gindami programą „Progress“ išreiškiame įsitikinimą, – ir tai yra bendras įsitikinimas, nes vis dar norime pasiekti kompromisą šiuo klausimu, – kad ši programa turėtų būti įgyvendinta kuo greičiau.

Suteikta parama bus veiksminga tik pradėjus įgyvendinti priemonę nuo 2010 m. pradžios. Jeigu balsavimas Parlamente vyks šią savaitę, pats Parlamentas bus padaręs viską, kad priemonė būtų pradėta įgyvendinti 2010 m. Tikėtina, kad Parlamentas balsuos dėl 25 mln. EUR skyrimo iš savo išteklių, numatytų kitiems metams, ir jei Parlamentas balsuos dėl visos sumos, jos pakaks, kad Komisija pasirašytų susitarimus, galinčius palengvinti programos įgyvendinimą.

Manau, kad tai atspindi konstruktyvią Parlamento poziciją. Kad ir kaip ten būtų, manau, kad ši priemonė yra ypač svarbi socialinei įtraukčiai. Norėčiau paprašyti kolegų EP narių, palaikiusių šią poziciją, susitarti, kad nepaisime visų reikalingų lėšų iš programos „Progress“ ir darysime spaudimą savo šalių vyriausybėms dėl papildomų išteklių, atsižvelgdami į tai, kad šių šalių vyriausybės yra Komisijos narės.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Corina Crețu (S&D), raštu. – (RO) Ekonomikos krizė tapo socialine krize, kuriai dar neradome išeities. Deja, vienas iš rodiklių, kuris galėtų padėti ją įveikti, skolinimo lygis, pasiekė žemiausią ribą euro zonoje nuo 1991 m. ir labai nukrito naujosiose valstybėse narėse, pvz., Rumunijoje. Tai yra viena priežasčių, dėl kurios abejojama galimybėmis įveikti nuosmukį. Todėl džiaugiuosi Europos Komisijos pasiūlymu nustatyti mikrofinansų skyrimo priemonę.

Vis dėlto siekiant, kad socialinės įtraukties priemonės būtų veiksmingos, šią priemonę būtina įtraukti į atskirą biudžeto eilutę. Išteklių perskirstymas iš programos „Progress“ turės įtakos šios programos Bendrijos veiksmų gairėms ir bus pavojaus signalas dėl Europos vykdomosios valdžios socialinio atvirumo, nes iki šiol ji, deja, neparodė pakankamo socialinio suinteresuotumo.

Krizė palietė visas pažeidžiamų žmonių grupes, bet mes negalime nekreipti dėmesio jaunimo nedarbą. Faktas, kad vienas iš penkių jaunų žmonių neturi darbo, gali turėti įvairių neigiamų ekonominių ir socialinių pasekmių, taip pat gali turėti įtakos demografijai ir nusikalstamumui. Todėl, mano nuomone, reikėtų daugiau dėmesio skirti tam, kad jaunimas turėtų daugiau galimybių patekti į darbo rinką.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Nuo praėjusio rudens daugiau kaip 5 mln. žmonių Europoje neteko darbo, o bendras bedarbių skaičius Europoje pasiekė 22,5 mln. žmonių. Atsižvelgdami į šias aplinkybes negalime nekreipti dėmesio į didelį jaunimo nedarbą. Didelį nerimą kelia tai, kad vienas iš penkių jaunų žmonių neturi darbo. Šis faktas gali turėti įvairių neigiamų ekonominių ir socialinių pasekmių, taip pat gali turėti įtakos demografijai ir nusikalstamumui. Kai kuriose šalyse jaunimo nedarbas yra net didesnis už bendrą nedarbo lygį. Pvz., Latvijoje darbo neturi vienas iš trijų jaunų žmonių, nuo šios problemos nukentėjo ir 43 proc. Ispanijos gyventojų, jaunesnių nei 25 metų. Todėl Komisijos mikrofinansų skyrimo iniciatyva, įrašyta į atskirą biudžeto eilutę, padės paskatinti jaunimą įsiliesti į darbo rinką ir taip sumažins išaugusį šios grupės nedarbo lygį.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Esamos ES ir nacionalinės priemonės turi būti papildytos, siekiant paskatinti mikrokreditų pasiūlą. Europos mikrofinansų skyrimo priemonė turi suteikti reikalingą paramą bedarbiams ir pažeidžiamoms žmonių grupėms, norinčioms įkurti arba plėtoti labai mažas įmones. Manau, kad šiai priemonei turi būti skirta atskira biudžeto eilutė, nes jos naudos gavėjai skiriasi nuo programos „Progress“ naudos gavėjų. Per šią krizę programos „Progress“ lėšos negali būti sumažintos, nes jos skirtos pažeidžiamiausioms grupėms. Taip pat manau, kad Europos mikrofinansų skyrimo priemonės biudžetas turi būti pakankamas, kad ši priemonė būtų veiksminga įgyvendinat užimtumo ir socialinės įtraukties tikslus.

Valstybės narės ir visa ES per pasaulinę ekonomikos krizę privalo toliau veiksmingai įgyvendinti programą „Progress“.

19. Žaislų sauga (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Komisijos pranešimas dėl žaislų saugos.

Günter Verheugen, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – (DE) Ponia pirmininke, gerbiamieji nariai, prieš Kalėdas mes visada kalbame apie žaislus, ir tai nėra nieko nestebina, nes tuo metu žmonės žaislais domisi labiausiai. Džiaugiuosi, kad šiemet mes vėl svarstysime šį klausimą, nes žaislų sauga yra labai svarbus klausimas Parlamentui, Tarybai ir Komisijai ir jai keliami labai aukšti reikalavimai.

Diskusijas šį vakarą paskatino Vokietijos žiniasklaidoje pasirodę pranešimai. Jie paskelbti remiantis Federalinio rizikos vertinimo instituto ir Techninės priežiūros asociacijos (*Technischer Überwachungsverein*) duomenimis. Nė viena šių institucijų į Komisiją tiesiogiai nesikreipė. Vokietijos vyriausybė taip pat iki šiol nesikreipė į Komisiją šiuo klausimu. Taigi mūsų žinios susijusios tik su minėtų dviejų institucijų spaudos pranešimais ir Vokietijos žiniasklaidos informacija. Vis dėlto šis klausimas yra labai rimtas ir jį reikia atidžiai apsvarstyti, net jei vienintelė mūsų turima informacija būtų spaudos pranešimai.

Išnagrinėjus pranešimus paaiškėjo, kad spręstini keturi klausimai. Į pirmąjį klausimą atsakyti labai lengva. Remiantis Vokietijos techninės priežiūros asociacijos pranešimu, didelė dalis patikrintų Vokietijos rinkoje esančių žaislų neatitinka dabartinių Europos Sąjungos teisės nuostatų. Šiuo atveju, ponios ir ponai, taisyklės yra visiškai aiškios. Jeigu valstybėje narėje nustatomas toks faktas, ji privalo nedelsdama informuoti apie tai visas kitas valstybes nares ir Europos Komisiją ir imtis reikalingų veiksmų. Galima imtis priemonių ir nedelsiant pašalinti šiuos produktus iš visos Europos rinkos ar uždrausti importą, jei produktai pagaminti už Europos Sąjungos ribų. Tikiuosi, kad Vokietijos valdžios institucijos nedelsdamos informuos kitas valstybes nares ir Komisiją per RAPEX. Galiu jus patikinti, kad prireikus uždrausti importą Komisija šiuos draudimus įves tiesiogiai ir nedelsdama. Vis dėlto, kaip jau sakiau, Vokietijos valdžios institucijos iki šiol nepateikė Komisijai tokios informacijos.

Rinkos priežiūra – ir norėčiau tai aiškiai pasakyti – priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai. Europos Komisija, Parlamentas ir Taryba neturi jokių savarankiškų rinkos priežiūros priemonių. Jos priklauso išimtinai valstybių narių veiklos sričiai. Vis dėlto šalys, remiantis esamais teisės aktais, įskaitant Žaislų saugos direktyvą, yra įpareigosos vykdyti šią rinkos priežiūrą. Iš Vokietijos mane pasiekė žinios apie tai, kad abejojama, ar šalies rinkos priežiūra galėtų atitikti naująją Žaislų saugos direktyvą, todėl šiuo klausimu norėčiau pasakyti vieną dalyką – kad Vokietijos vyriausybė yra įpareigota užtikrinti, kad Vokietijos rinkos priežiūros institucijos sugebėtų vykdyti šiuos reikalavimus. Taigi, manau, atsakymas į šį klausimą yra aiškus.

Antrasis klausimas taip pat paprastas. Ši tema yra sena, dėl jos vyko intensyvi diskusija Parlamente svarstant Žaislų saugos direktyvą, ir per labai svarbų vardinį balsavimą sprendimas buvo priimtas aiškia balsų dauguma. Klausimas susijęs su reikalavimu, kad žaislus privalomai sertifikuotų trečioji įstaiga. Pasiūlymą pateikė Vokietija, o jo iniciatorė buvo Vokietijos techninės priežiūros asociacija. Pasiūlymas buvo atmestas, nes trečiosios įstaigos atliktas sertifikavimas nesuteiktų jokio papildomo žaislų, kurie paprastai nėra techniškai sudėtingi, saugumo, nes šiuo atveju būtų sertifikuotas prototipas.

Bet, kaip žinome iš patirties, žaislų atveju problema yra ne prototipas, o tai, ar visi tiekėjai ir su pasiūlos grandine susiję subjektai tikrai laikosi mūsų nustatytų aukštų reikalavimų per visą gamybos procesą. Kaip ir kitose srityse, žaislų gamybos srityje mes tvirtai laikomės principo, kad gamintojas turi prisiimti visą atsakomybę, kad produktas atitiktų galiojančių teisės aktų reikalavimus. Nesvarbu, kokioje pasaulio šalyje yra gamintojai, mes negalime atleisti jų nuo šios atsakomybės.

Jeigu problemų dėl patikimumo kyla vienoje šalyje, turime kalbėtis su šia šalimi apie gamybos sąlygų gerinimą. Būtent tai Komisija ir daro, ir aš šiuo atveju kalbu apie Kiniją. Mes palaikome glaudžius ir intensyvius ryšius su Kinija dėl to, kaip galėtume užtikrinti, kad gamybos sąlygos šioje šalyje, kuri yra didžiausia žaislų gamintoja pasaulyje, atitiktų mūsų reikalavimus. Šioje srityje pasiekta pažangos, bet būtina padaryti daug daugiau.

Trečias klausimas susijęs su žaisluose esančiomis cheminėmis medžiagomis ir sunkiaisiais metalais. Šis klausimas yra ypač keblus ir sudėtingas. Mano politinis nurodymas kolegoms, rengusiems Žaislų saugos direktyvą, buvo įtvirtinti griežčiausias įmanomas taisyklės – griežčiausias įmanomas! Šiai pozicijai taip pat pritarė Taryba ir Komisija. Todėl į naująją direktyvą, kuri palaipsniui bus pradėta įgyvendinti nuo 2011 m., įtrauktos ribinės vertės atitiko tuometines mokslines žinias.

Vis dėlto mes žinome, kad šis procesas nuolat juda pirmyn – mokslas nuolat vystosi, gaunami nauji mokslinių tyrimų rezultatai ir išvados, todėl apdairiai parengėme tokią direktyvą, į kurią per komitologijos procedūrą, dalyvaujant Parlamentui, būtų galima labai greitai įtraukti naujas mokslines išvadas, atskleidžiančias, kad esama naujos rizikos, kuri nebuvo nustatyta anksčiau, ir kad anksčiau nustatytos per didelės ribinės vertės. Atsižvelgiant į esamus teisės aktus, priimtus Europos Parlamente, vertinant produktų keliamą riziką būtinas kompetentingo mokslinių tyrimų komiteto dalyvavimas.

Šiomet buvo dukart nurodyta apie galimas naujas mokslines išvadas. Pirmą kartą apie tai užsiminta laiške, kurį šių metų pavasarį man atsiuntė Vokietijos federalinė maisto, žemės ūkio ir vartotojų apsaugos ministrė. Laiške buvo kalbama apie kadmį. Aš nedelsdamas pasirūpinau, kad šis klausimas būtų perduotas mokslinių tyrimų komitetui siekiant ištirti naujas aplinkybes, susijusias ne tik su kadmiu, bet ir su kitais sunkiaisiais metalais. Tikimės, kad komitetas savo tyrimo išvadas pateiks per 2010 m. pirmąjį pusmetį – vėliausiai iki birželio mėn. pabaigos. Jeigu šiame tyrime išties bus gauti nauji duomenys, mes nedelsdami pateiksime pasiūlymą sugriežtinti direktyvą, kuri dar neįsigaliojo, kad 2011 m. ji įsigaliotų su dar griežtesnėmis ribinėmis vertėmis.

Antrasis atvejis yra sudėtingesnis ir sunkiau paaiškinamas. Jis susijęs su policikliniais aromatiniais angliavandeniliais, kurie supa mus kasdieniniame gyvenime – mes net nežinome, kad su jais susiduriame. Taigi, taip pat gavome informacijos, kad tikėtinai nustatytos per didelės šių policiklinių aromatinių angliavandenių ribinės vertės. Mokslinių tyrimų komitetas taip pat nagrinėja šį atvejį. Rezultatai taip pat bus pateikti laiku, kad galėtume padaryti reikalingus pakeitimus.

Dabar norėčiau pažymėti, kad susidūrėme su problema, kurios mes, politikai, negalime išspręsti. Šie techniniai klausimai yra ypač sudėtingi. Galiu atvirai jums prisipažinti, kad ne visada suprantu man pateiktas ypač sudėtingas mokslines analizes. Nemanau, kad daug šio Parlamento narių, net jei šį vakar čia būtų susirinkę visi, galėtų teigti suprantą tokias analizes. Mes negalime jų suprasti, nes neturime reikalingo išsilavinimo. Todėl tam tikra prasme turime pasitikėti ekspertais. Štai kur didžiausia problema.

Mes visi žinome, kad mokslo istorijoje esama daug pavyzdžių, kai visuotinai priimtas mokslas vėliau paaiškėjo esąs klaidingas. Taip pat esama daug pavyzdžių, kai paaiškėja, kad vadinamosios mažumos nuomonės yra teisingos. Kaip, būdami politikai, mes galime nuspręsti, kai mokslininkai tarpusavyje nesutaria? Sprendimo mes negalime priimti, ir tokia yra mūsų, kaip politikų, darbo rizika, kurios negalime išvengti.

Europos institucijose tokiais atvejais laikomasi taisyklės vadovautis kompetentingų mokslinių tyrimų komitetų rekomendacijomis. Taip buvo padaryta ir šį kartą. Vis dėlto norėčiau atvirai pasakyti, kad į šią problemą žiūriu labai rimtai ir jeigu yra bent mažiausia tikimybė, kad gali būti pateikti nauji rezultatai, – net jeigu apie ją sužinome iš laikraščių pranešimų, – Komisija į tai žiūri labai rimtai ir perduoda tokius klausimus mokslininkams.

Paskutinis dalykas yra gana nemalonus. Turiu pasakyti, kad tikėjau, jog valstybės narės vyriausybei priklausantis institutas laikysis minimalių deramo mokslinio elgesio reikalavimų. Federalinio rizikos vertinimo instituto teiginys, kuris buvo plačiai paskelbtas Vokietijos žiniasklaidoje, kad mūsų nustatytos policiklinių aromatinių angliavandenių ribinės vertės padangoms yra šimtą kartų griežtesnės už nustatytąsias žaislams, yra gėdingas dalykas. Tai yra gėdingas dalykas, ir mokslininkai tai žino.

Tiesą sakant, padangų gamybai, ypač šiame procese naudojamiems naftos produktams, taikomos taisyklės, įvestos prieš priimant REACH ir Žaislų saugos direktyvą, ir šiuo atveju viena iš medžiagų yra naudojama kaip pamatinė vertė. Vis dėlto ši medžiaga priklauso grupei medžiagų, kurių yra dar beveik šimtas. Taigi, pamatinę vertę reikia padauginti iš šimto. Taip gausime tikslią ribinę vertę, kuri taikoma kitiems Europos Sąjungoje esantiems produktams.

Kitaip tariant, tam tikrų naftos produktų naudojimo gaminant padangas ribinė vertė pagrįsta mažiausiu šių medžiagų kiekiu, kurį galima išmatuoti produkte. Tai taikytina ir žaislams. Kiekis apibrėžiamas mažiausiu išmatuojamu kiekiu. Galiu tik paraginti Federalinį institutą atsiimti savo klaidinantį ir nepagrįstą teiginį. Visiškai nepriimtina, kad turime aiškintis tokius dalykus.

Baigdamas kalbą dėl Žaislų saugos direktyvos norėčiau pasakyti, kad mes parengėme dokumentą, kuris, mūsų žiniomis ir įsitikinimu, atitinka geriausią, kas buvo įmanoma jį priimant. Dokumentas taip pat buvo parengtas taip, kad į jį bet kuriuo metu būtų galima įtraukti naujus rezultatus, kad mūsų žaislų saugos reikalavimai visada atspindėtų mokslinių tyrimų laimėjimus.

Andreas Schwab, PPE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, norėčiau padėkoti už aiškią ir įtikinančią kalbą dėl svarstomų ribinių verčių. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos

vardu – kai buvo svarstoma Žaislų saugos direktyva, mes taip pat buvome paskyrę pranešėją M. Thyssen – norėčiau pasakyti, kad taip pat norime, kad būtų pasiekta ir užtikrinta visapusiška apsauga nuo visų pavojingų medžiagų. Šiuo atveju turime ypatingą atsakomybę už mūsų vaikų sveikatą, taigi, ir už mūsų ateitį.

Ypač prieš Kalėdas, kaip minėjote, Komisijos nary, tėvai ir seneliai turi būti tikri, kurie žaislai yra saugūs jų vaikams ar anūkams ir kuriuos žaislus jie gali pirkti. Kaip ir jūs, aš taip pat raginu rinkos priežiūros institucijas valstybėse narėse, ypač Vokietijoje, atlikti savo pareigą ir pašalinti pavojingus žaislus iš rinkos. Manau, kad buvo priimtas teisingas sprendimas trečiųjų įstaigų sertifikavimo neįtraukti į bendrus žaislų vertinimo kriterijus.

Dėl ribinių verčių panašus prašymas buvo pateiktas prieš metus, kaip jūs jau minėjote. Tada aš parašiau jums laišką prašydamas perduoti klausimą nagrinėti Komisijos mokslinių tyrimų komitetui ir esu jums už tai labai dėkingas. Tada taip pat siekiau gauti daugiau mokslinių nuomonių iš Vokietijos ir sulaukiau atsakymų. Norėčiau pacituoti ištrauką iš *Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart* (Štutgarto cheminių ir veterinarinių bandymų tarnybos) tyrimo: „Techniškai labai sunku palyginti ir įvertinti didesnes ribines vertes, nurodytas naujojoje direktyvoje, ir penkiolikos metų senumo DIN EN 713 vertes“.

Manau, iš šios citatos aišku, kad kalbama ne apie paprastą problemos įbrukimą mokslui, sakant, kad „mes nenorime šio klausimo giliau nagrinėti, nes nenorime jo suprasti“, o apie tikrus ir sunkius ekspertų ginčus. Akivaizdu, kad vienas Vokietijos institutas ypač tvirtai gina savo nuomonę. Vis dėlto raginu jus, Komisijos nary, padaryti viską, kad susiję mokslinių tyrimų institutai visi kartu sutartų dėl moksliškai objektyvios nuomonės.

Sylvana Rapti, *S&D frakcijos vardu*. – (EL) Ponia pirmininke, kasmet šiuo metu tėvai stengiasi, kad Kalėdų senelis gautų vaikų laiškus. Šiuose laiškuose vaikai prašo žaislų. Vienas tų žaislų gali būti šis čia esantis žaislas, kuris taip pat gali būti vienas iš 104 žaislų, kuriuos kontroliuoja Vokietijos federalinis institutas, atsakingas už vartotojų prekėse esančių pavojingų medžiagų nustatymą.

Ką tik girdėjau Komisijos narį kaltinant institutą už tai, kad jis dirba savo darbą. Girdėjau jį apibieriant kaltinimais mokslininkus. Girdėjau jį apibieriant kaltinimais valstybes nares, atsakingas už priežiūrą. Klausiausi jo kalbos su dideliu susidomėjimu kaip ir visais atvejais, kai jis mums pasakodavo apie tai, kad visos ankstesnės direktyvos retkarčiais yra tobulinamos, papildant jas naujais duomenimis. Šis faktas tik įrodo, kad Vokietijos federalinis institutas tinkamai atlieka savo darbą. Todėl turime tai prisiminti.

Direktyva, kaip žinote, bus pradėta taikyti nuo 2011 m., nuo 2014 m. įsigalios nuostatos dėl cheminių medžiagų. Dar vienas dalykas: gruodžio 17 d., t. y. poryt, kiekviena valstybė narė Komisijai pristatys savo projektą dėl rinkos priežiūros reglamento.

Šie projektai tiesiogiai susiję su kalėdine rinka. Jie tiesiogiai susiję su mūsų vaikų, žaidžiančių su mūsų nupirktais žaislais, sveikata. Galiausiai labai svarbu, kad diskusijos dėl žaislų kasmet nebūtų rengiamos šiuo metų laiku. Diskusijos dėl žaislų saugos turi vykti visus metus. Tai yra Komisijos atsakomybė.

Jürgen Creutzmann, *ALDE frakcijos vardu*. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija pritaria Vokietijos federalinio rizikos vertinimo instituto nuomonei, kad principas ALARA („kiek įmanoma mažiau“) turėtų būti taikomas vertinant kancerogenines medžiagas.

Antra, dėl šios priežasties Komisija turėtų įvertinti, ar Žaislų saugos direktyvoje nurodytos ribinės vertės atitinka šį principą.

Trečia, jeigu jos šio principo neatitinka, raginame Komisiją užtikrinti, kad iki Žaislų saugos direktyvos perkėlimo į valstybių narių nacionalinę teisę 2011 m. joje būtų įtvirtintos tokios ribinės vertės, kurios panaikintų bet kokią žaisluose esančių minkštinančių medžiagų grėsmę sveikatai.

Ketvirta, Žaislų saugos direktyvoje įtvirtintas principas, pagal kurį draudžiamos potencialiai kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai medžiagos, turėtų būti taikomas prieinamoms žaislų detalėms. Tai turi būti įgyvendinta nustatant ribinių verčių sąrašą, priešingu atveju ši direktyva yra bevėrtė.

Galiausiai būtina imtis geresnės ir veiksmingesnės rinkos priežiūros, nes Sąjungos nustatytas ribines vertes paprastai viršija į ES importuojami žaislai. Veiksminga rinkos priežiūra taip pat leis tikrinti ES gaminamus žaislus, kad būtų įsitikinta, kad jie atitinka ribines vertes.

Šešta, būtų visiškai nepriimtina, jei į ES importuojamiems žaislams būtų taikomi žemesni standartai nei žaislams, importuojamiems, pvz., į JAV. Vis dėlto Vokietijos federalinės maisto, žemės ūkio ir vartotojų

apsaugos ministrės I. Aigner grąsinimas imtis veiksmų ir savarankiškai uždrausti vadinamuosius „toksiškus žaislus“, mano nuomone, yra visiškai netinkamas būdas spręsti problemą, turintis neigiamų pasekmių pasitikėjimui Europos vidaus rinka. Nacionalinis populizmas ne tik griauja pasitikėjimą Europos institucijomis, jis taip pat kenkia Vokietijos federalinei vyriausybei, nes ji pritarė Žaislų saugos direktyvai.

Heide Rühle, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, mes prašėme surengti šias diskusijas norėdami išsiaiškinti, kas šiuose pareiškimuose yra tiesa, o kas – tik populizmas. Tai buvo šių diskusijų pagrindas. Tikėjomės, kad Komisija kreipsis į žiniasklaidą anksčiau, bet jeigu ši klausimą pavyks išspręsti mūsų diskusijose, būsime labai patenkinti.

Džiaugiuosi jūsų pareiškimu, kad ketinate atlikti tyrimus dėl sunkiųjų metalų ir minkštinančių medžiagų. Manau, kad tokius tyrimus reikia atlikti kuo greičiau. Norėčiau pažymėti, kad naujų vėžio ligos atvejų tarp jaunesnių nei penkiolikos metų vaikų nuo 1980 m., kai buvo pradėti rinkti duomenys, iki 2006 m. padaugėjo 50 proc.

Piktybiniai augliai yra antroji pagal dažnumą vaikų mirties priežastis. Todėl turime imtis veiksmų, turime patikrinti, ar šie skaičiai teisingi, ir tinkamai reaguoti. Jeigu šie naujausi Vokietijos federalinio rizikos vertinimo instituto tyrimai parodys, kad persvarstyta Žaislų saugos direktyva neužtikrina pakankamos apsaugos nuo kancerogeninių minkštinančių medžiagų, turėsime imtis veiksmų.

Negalima leisti, kad per kontaktą su oda vaikai per valandą gautų daug kartų didesnę kancerogeninių medžiagų kiekį, nei jo esama keturiasdešimties cigarečių dūmuose. Šių medžiagų galima išvengti. Tyrimas rodo, kad techniškai tai galima įgyvendinti. 70 proc. parduodamų žaislų neperžengia nustatytų ribų. Taigi, galima reikalauti, kad kiti žaislai taip pat atitiktų šias ribines vertes. Tikėtina, kad tai yra kainos klausimas, bet kai kalbama apie grėsmę vaikų sveikatai, tokių dalykų negalima palikti reguliuoti rinkai. Reikia imtis politinių veiksmų ir atitinkamai patikslinti ir padidinti ribines vertes.

Žinoma, už rinkos priežiūrą atsakingos valstybės narės, o ne Europa, Parlamentas ar Komisija. Mes taip pat daug kartų raginame Vokietiją atsakingai laikytis išipareigojimų rinkos priežiūros srityje ir imtis reikalingų veiksmų. Bet tai nereiškia, kad neturime imtis veiksmų, kai kyla abejonų, ar mūsų ribinės vertės atitinka naujausius mokslinių tyrimų rezultatus, todėl tikiuosi ir prašau, kad naujoji Komisija kuo greičiau pateiktų pasiūlymus Parlamentui ir mes galėtume patikslinti atitinkamas ribines vertes per komitologijos procedūrą.

Marianne Thyssen (PPE). – (NL) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, vaikų – mūsų mažiausių ir pažeidžiamiausių vartotojų – saugumas visada buvo Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos ir visų EP narių prioritetas, todėl prieš metus buvo priimta nauja ir griežta Žaislų saugos direktyva. Dėl puikaus bendradarbiavimo su Komisijos nariu ir jo tarnybomis, su Tarybai pirmininkaujančia valstybe nare ir su visų politinių frakcijų kolegomis EP nariais mums pavyko įveikti labai sunkią užduotį; ir greitai, tiksliau, per pirmąjį svarstymą. Visos institucijos buvo įsitikinusios, kad buvo priimtas griežčiausias pasaulyje teisės aktas, kurio priėmimą atidžiai stebėjo tokios šalys kaip Kinija ir JAV.

Parlamentas priėmė protingą sprendimą dėl trečiųjų įstaigų sertifikavimo ir laikėsi ypač griežtos pozicijos dėl cheminės medžiagoms, pvz., alergenams ir sunkiesiems metalams, taikomų standartų. Mes pasisakėme už visišką kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai medžiagų (CMR) draudimą, išskyrus kelias išimtis, laikantis labai griežtų sąlygų. Šiame teisės akte numatytas pereinamasis laikotarpis, kuris yra logiškas ir būdingas šiai sistemai, bet jis yra trumpesnis už pramonės nurodytą jai priimtą laikotarpį. Ponios ir ponai, galbūt mes visiškai suklydome priimdami šį teisės aktą, galbūt mokslas ir technologijos vystosi taip sparčiai, kad jį reikia keisti jau dabar, ir tai galima padaryti greitai per komitologijos procedūrą, galbūt viskas yra taip, kaip turėtų būti. Bet kuriuo atveju mes negalime žaisti su žmonių baime ir jų pagrįstu susirūpinimu dėl vaikų saugumo. Klausiausi Komisijos nario, juo tikiu ir matau, kad Komisija daro tai, ką turėtų daryti.

Jeigu paaiškėtų naujų pažeidimų šioje srityje, manau, jie mums būtų įrodymas, kad rinkos priežiūros sistema veikia. Taigi, turime du klausimus: ar teisės aktas vis dar atitinka esamą padėtį ir ar vykdoma tinkama rinkos priežiūra? Jeigu atsakymas į abu klausimus yra teigiamas, turime nepasiduoti populizmui ir paaiškinti žmonėms, kad nėra dėl ko jaudintis.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ačiū už įvadinę kalbą. Jeigu teisingai supratau, jūs norėjote, kad būtų pradėtas tyrimas dėl to, ar Vokietijoje parduodamų vaikų žaisluose esama per daug toksiškų medžiagų, kaip teigiama pateiktame tyrime. Jei tai tiesa, jūsų mintis yra sveikintina. Mums ypač svarbu imtis skubių veiksmų. Jei turime priežasčių įtarti, kad iškilusi grėsmė mūsų vaikų saugumui, privalome imtis veiksmų. Būtume dėkingi, jei Komisija netrukus vėl grįžtų į Parlamentą ir praneštų, ar šiuose teiginiuose esama tiesos. Vis dėlto norėčiau pažymėti, kad kalbėdami apie minkštinančias medžiagas žaisluose

kai kurie mokslininkai teigia, kad saugios jų ribos nėra. Vienintelis saugus dalykas – visiškai pašalinti minkštinančias medžiagas iš vaikiškų žaislų. Manau, mums reikia turėti poziciją šiuo klausimu ir apsvastyti, gal turėtume sugriežtinti taisykles. Nesu įsitikinusi, ar taisyklės yra pakankamai geros, net ir esančios naujojoje Žaislų saugos direktyvoje.

Be to, yra dar vienas klausimas, kurį norėčiau iškelti. Prieš pusantro mėnesio gavome Komisijos tyrimą dėl naujojo rinkos priežiūros reglamento įgyvendinimo valstybėse narėse. Neginčytina, kad uždavinys užtikrinti tinkamą rinkos priežiūrą priklauso valstybėms narėms. Vis dėlto tyrimas atskleidė, kad nepaisant griežtesnių taisyklių tik dviejose valstybėse narėse buvo nuspręsta skirti daugiau lėšų rinkos priežiūrai. Turėtume siekti geresnių rezultatų. Geresnė rinkos priežiūra reikalinga tam, kad būtų išvengta nemalonių atvejų apie rinkoje esančius nesaugius žaislus. Todėl taip pat tikiuosi, kad Komisija užtikrins, kad valstybės narės įgyvendintų keliamus uždavinius.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narui G. Verheugenui už tai, kad atvyko pas mus pristatyti šio svarbaus klausimo. Turime didelę atsakomybę užtikrinti, kad mūsų vaikams nekiltų grėsmė ir jie nesusirgtų. Pasinaudodama proga norėčiau iškelti porą klausimų, susijusių su Komisijos išipareigojimais, kuriuos ji prisiėmė per derybas prieš balsavimą per pirmąjį svarstymą dėl Žaislų saugos direktyvos, taip pat prieš balsavimą mūsų plenarinėje sesijoje.

Derybose dalyvavusios politinės frakcijos susitarė panaikinti kai kuriuos triukšmo reikalavimus, nes komiteto patvirtintame tekste buvo nurodyti konkretūs decibelų lygiai. Komisija teigė, kad šie lygiai gali būti per aukšti, ir pasiūlė vietoj jų nustatyti standartą, pagrįstą didžiausiu ilgalaikio ir trumpalaikio triukšmo lygiu. Ką nuveikė Komisija siekdama užtikrinti, kad žaislai nesukeltų klausos pablogėjimo? Kada bus parengtas standartas, nurodantis didžiausią leistiną žaislų triukšmo lygį?

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į išpėjamųjų pranešimų šrifto dydį. Mums ir šiuo atveju buvo pasakyta, kad jo klausimas bus išspręstas parengiant standartą. Kokia Komisijos nuomonė dėl šiuo atveju taikytinų taisyklių? Kada turėtų būti parengtas mažiausio galimo išpėjamųjų pranešimų šrifto dydžio standartas?

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Žaislų saugos klausimas kelia didelį susidomėjimą, ypač prieš Kalėdas, kai pradedame galvoti apie tai, kokius žaislus pirkti mūsų mažiausiems. Praėjusioje EP kadencijoje buvo rastas, mano nuomone, labai geras sprendimas, kaip padidinti žaislų, su kuriais žaidžia mūsų vaikai, saugą. Deja, šių nuostatų poveikio mums teks palaukti. Vis dėlto tikiuosi, kad jos duos realių rezultatų.

Norėčiau padėkoti Komisijai už surengtą *Toys Road Show*, nes ši iniciatyva yra labai svarbi ir padeda įmonėms pasiruošti pokyčiams, kurie laukia išgaliojus direktyvai.

Ponios ir ponai, mane sujaudino kita informacija. Lapkričio mėn. pabaigoje JAV vartotojų produktų saugos komisija nusprendė grąžinti iš rinkos daugiau kaip milijoną vaikiškų lovyčių. Dar vienas milijonas lovyčių grąžinta iš Kanados rinkos. Vaikiška lovytė yra kasdienio naudojimo daiktas, ir vaikų kontaktas su lovyte galbūt yra net dažnesnis nei jų kontaktas su žaislais. Atsižvelgdama į naudojimo mastą, norėčiau, kad Komisija pakomentuotų šį klausimą. Ar galime būti tikri, kad Europos rinkoje esančios vaikiškos lovytės yra saugios?

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, aš taip pat norėčiau padėkoti jums už aiškią kalbą. Svarbu pabrėžti, kad Žaislų saugos direktyva labai pagerino mūsų vaikų apsaugą. Ją priimdami visi siekėme parengti griežčiausią pasaulyje teisės aktą. Vis dėlto daug tėvų ir senelių yra susirūpinę, kaip jūs sakėte, dėl Vokietijos federalinio rizikos vertinimo instituto tyrimo. Turime savęs paklausti, ar instituto pareiškimai ir nuomonė yra teisingi. Bet kuriuo atveju turime atidžiai išanalizuoti faktus, nes kalbama apie mūsų vaikų apsaugą.

Taigi norėčiau jums nuoširdžiai padėkoti už tai, kad parodėte, jog esate pasiruošę tai padaryti. Vis dėlto manau, kad klausimą būtina išspręsti greičiau. Kaip jūs sakėte, mokslinių tyrimų komiteto išvados bus pateiktos ne anksčiau kaip kitais metais, per pirmąjį metų pusmetį. Jos turi būti pateiktos anksčiau. Kalbama apie mūsų vaikų apsaugą. Norėčiau pasakyti, kad nesuprantu, kodėl Federalinis institutas savo nuomonę paskelbė tik dabar.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, per pastaruosius metus buvo daug atvejų, – vien 2000 m. tokių atvejų buvo 36, – kai vaikams prirėmė skubaus chirurginio gydymo dėl žaisluose esančių pavojingų medžiagų. Taip pat norėčiau priminti EP nariams, kad praėjusią savaitę Amerikoje buvo paskelbtas pranešimas, kad trečdalyje rinkoje esančių žaislų esama pavojingų cheminių žaislių.

Todėl turėtume suprasti, kad Europos CE atitikties ženklo neužtenka, kad būtų galima užtikrinti žaislų saugumą. Jis suteikiamas įmonei pateikus dokumentus, o ne po prevencinio produkto patikrinimo vietoje, todėl negalime laikytis prielaidos, kad žaislai yra saugūs.

Taigi siekdami užtikrinti, kad mūsų vaikai – jų neturiu, bet tikiuosi kada nors susilaukti – gautų, kaip minėta anksčiau, Kalėdų senelio dovanas, kurios būtų visiškai saugios ir kurios nekeltų nerimo tėvams, turime daryti spaudimą valstybėms narėms, kad jos vykdytų visapusiškus patikrinimus ir, žinoma, griežtintų esamus teisės aktus.

Günter Verheugen, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad diskusijose parodytas bendras sutarimas. Norėčiau pasakyti įžanginę pastabą. Mes kalbame apie Vokietijos federalinį rizikos vertinimo institutą, kuris man jau žinomas kaip linkęs teikti paniką visuomenėje sukeliančius pareiškimus, apie tyrimų rezultatus neinformavus Komisijos ar kurios nors kitos Europos institucijos. Galite spręsti patys. Vienintelis man žinomas dalykas yra tas, kad keliamas klausimas dėl tolesnio šio instituto finansavimo iš Vokietijos federalinio biudžeto. Galbūt tai paaiškina, kodėl institutas vykdo aktyvius viešųjų ryšių akcijas, bet akivaizdžiai nėra toks susirūpinęs, kad leistų mums tinkamai išanalizuoti gautas išvadas.

Vis dėlto – manau, kad šiuo atveju buvau neteisingai suprastas – net perskaitę ką nors žiniasklaidoje, mes priimame gautą informaciją kaip galimų naujų mokslinių tyrimų rezultatų ženklą, todėl perdaviau ją mokslinių tyrimų komitetui. Čia išsakytas raginimas man tai padaryti nereikalingas. Gavęs informaciją, kad gali būti naujų mokslinių tyrimų rezultatų, susijusių su žaislų sauga ir su mūsų nustatytomis ribinėmis vertėmis, ją nedelsdamas persiunčiu mokslinių tyrimų komitetui.

Vis dėlto norėčiau pakartoti, kad neturėtumėte tikėtis, jog priimsiu sprendimą dėl nesutarimų, kylančių tarp mokslininkų, metodikos klausimais, lygiai kaip aš negaliu tikėtis, kad tai padarytumėte jūs. Jūs negalite to padaryti. Aš negaliu to padaryti, ir jūs negalite. Galiu tik pasakyti, kad galimų ribinių verčių apskaičiavimo metodikos klausimas buvo kruopščiai išnagrinėtas Parlamente, Taryboje ir Komisijoje. Be to, Vokietijos instituto nuomonei nepritaria nė vienas kitas mokslinis institutas Europoje – nė vienas! Pasakykite man, jeigu manote, kad turėčiau paklusti vienintelio instituto nuomonei ir ignoruoti kitų institutų nuomonę, ir galėsite mane peikti. Aš negaliu prisiimti tokios atsakomybės. Nė vienas iš jūsų taip pat negali jos prisiimti. Vis dėlto noriu dar kartą pakartoti: jeigu bus pateikti bet kokie nauji tyrimų rezultatai, procesas bus pradėtas.

Ponia A. Weisgerber, jūs minėjote, kad procesas turėtų būti spartesnis – deja, jo neįmanoma paspartinti. Kalbama apie labai sudėtingus mokslinius dalykus. Reikalingi bandymai. Gal jūs to nežinote, bet reikia išsamių bandymų su gyvūnais, pvz., kad būtų galima įvertinti tokio pobūdžio teiginius. Negalima priversti mokslininkų pateikti rezultatus per nustatytą laiką. Apgailestauju, bet tai neįmanoma. Todėl norėčiau paprašyti jūsų pasitikėti manimi, kai sakau, kad mokslinių tyrimų komitetas mums nurodė galėsiąs pateikti pagrįstus rezultatus iki kitų metų vidurio, ir jis tai padarys. Remdamasi šiais rezultatais Komisija nedelsdama pateiks naujus pasiūlymus, paaiškęs, kad esama naujų mokslinių tyrimų rezultatų. Tikiuosi, dabar viskas aišku.

Pone J. Creutzmanai, principas dėl mažiausios įmanomos rizikos naudojimo galioja. Galiu tai išsiaiškinti ir be Federalinio rizikos vertinimo instituto pagalbos. Reikalavimų, kuriuos jūs iškėlėte, taip pat laikomasi.

Ponia H. Rühle, jūs sakote, kad aš turėjau anksčiau kreiptis į žiniasklaidą. Nustebsite, jei pasakysiu, kad aš tai padariau. Bet mano ramus faktų išdėstymas nepateko į Vokietijos žiniasklaidą ir aš nemanau, kad šį vakar Parlamente pasakyti žodžiai taip pat galėtų patekti į Europos žiniasklaidą, ypač į Vokietijos žiniasklaidą. Vis dėlto aš paskelbiau reikalingą pareiškimą ir paaiškinau faktus. Mielai pateiksiu jums jo tekstą.

Ponia Davidson, mes turime griežčiausią teisės aktą pasaulyje. Turime juo didžiulis. Ši Komisija neleidžia, kad kas nors pasaulyje ją aplenktų užtikrinant didžiausią įmanomą žaislų saugą.

Ponia Ch. Schaldemose, turiu su jumis sutikti ir pasakyti, kad neturėtų būti ginčijama valstybių narių atsakomybė už rinkos priežiūrą. Visiškai sutinku, kad svarbiausias šiuo atveju – įgyvendinimo klausimas, todėl esame tam pasiruošę.

Paskutinis, A. Hedh iškeltas, klausimas yra labai svarbus. Kalbėdama apie skirtingose srityse taikomus standartus jūs pateikėte du pavyzdžius, iš kurių vienas buvo susijęs su triukšmo šaltiniais. Europos standartizacijos institucijoms buvo išsiųstos reikalingos instrukcijos. Vis dėlto standartai niekuo nesiskiria nuo kitų mokslinių darbų. Negalima tikėtis jų sulaukti per savaitę, per vieną ar kelis mėnesius. Tam reikia laiko. Vis dėlto visi standartai, apie kuriuos buvo kalbėta, yra rengiami ir bus parengti laiku. Jie leis mums atlikti tikslų produktų palyginimą ir stiprinti rinkos priežiūrą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į paskutinį aspektą. Vaikiškos kėdutės, apie kurias čia buvo kalbėta ir dėl kurių saugos kilo problemų JAV, nėra žaislai. Todėl jos nepatenka į Žaislų saugos direktyvos taikymo sritį, ir joms taikoma Bendroji produktų saugos direktyva. Neturėtume slapstytis nuo amerikiečių. Europoje taikoma bendros produktų saugos sistema per kelis pastaruosius metus įrodė savo vertę. Galime pagrįstai tikėtis, kad nesaugiems produktams pasirodžius Europos rinkoje kitos valstybės narės ir Komisija bus apie juos informuotos ir bus imtasi reikalingų veiksmų.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Jim Higgins (PPE), raštu – Džiaugiuosi, kad 2011 m. įsigalios naujoji Direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos, nors tenka apgailestauti, kad ji dar nebus įsigaliojusi per 2010 m. Kalėdų laikotarpį, kai parduodama dauguma ES pagamintų arba į ją importuotų žaislų. Tikiuosi, kad valstybės narės perkels visas šios svarbios direktyvos nuostatas iki galutinės jos įgyvendinimo datos, kad užtikrintų didesnę tėvų, kaip vartotojų, dvasios ramybę.

Artur Zasada (PPE), raštu. – (PL) Pasinaudodamas šiomis diskusijomis norėčiau atkreipti dėmesį į būtinybę tobulinti Europos sužalojimų duomenų bazę, kurioje taip pat kaupiama informacija apie mirties ir kūno sužalojimų atvejus, susijusius su įvairių vaikams skirtų produktų naudojimu. Duomenų bazė turėtų būti svarbi vartotojų apsaugos, įskaitant mažiausius ir labiausiai neapsaugotus vartotojus, sistemos dalis. Deja, remiantis Lenkijos standartizacijos komiteto Techninio mažiems vaikams skirtų produktų ir žaislų saugos komiteto eksperto nuomone, vis dar nėra tinkamai užtikrintas greitas valstybių narių ir Europos Komisijos keitimasis informacija dėl produktų, keliančių grėsmę, ir kai kurios šalys imasi nepakankamų priemonių, kad būtų išvengta arba būtų apribotas tokių produktų patekimas į rinką. Norėčiau paprašyti, kad šis klausimas būtų kruopščiai išnagrinėtas.

20. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

21. Posėdžio pabaiga

(Posėdis sustabdytas 22.50 val.)